

ΛΥΚΕΙΟ ΛΑΤΣΙΩΝ

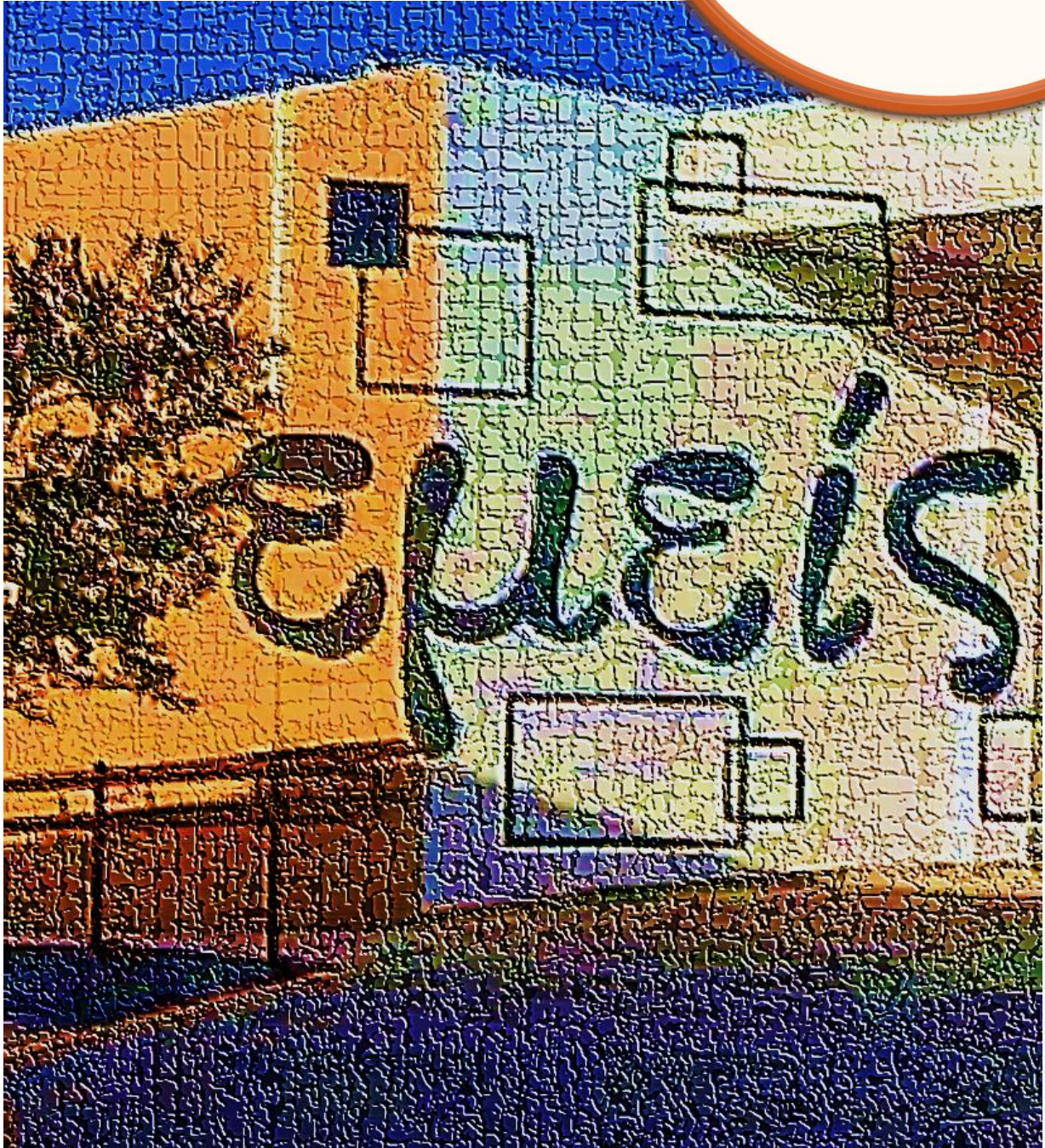
2023 – 2024

2

ΜΑΡΤΙΟΣ - 0

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2

4

τα νέα μας ...online! εμείς – shop

Επισκεφτείτε το ηλεκτρονικό μας κατάστημα για να δείτε, να γνωρίσετε και να αγοράσετε τα προϊόντα και τις δημιουργίες μας!
Η λειτουργία του εμείς - shop σκοπό έχει την ενίσχυση του Ταμείου της Μαθητικής Πρόνοιας του Σχολείου μας.

Χαρουπόμελο

Ροδόμελο

Ροδόσταγμα
(νέο προϊόν)

Ο σύνδεσμος για την είσοδό σας στο **εμείς – shop**: <https://lykeiolatsioneshop.wixsite.com/emeis>

εγώ μιλώ!

Από το Δεκέμβριο οι μαθητές του Λυκείου Λατσιών δημιούργησαν το δικό τους Podcast! Μέσω συνεντεύξεων και... χαλαρής κουβέντας θιγούν θέματα που τους απασχολούν. Βρείτε μας και ακολουθήστε μας στο Spotify στον πιο κάτω σύνδεσμο ή από την ιστοσελίδα του Σχολείου μας.

<https://open.spotify.com/show/0FvIzQrHEC7Culek8n6D9X?si=9oewC2MDSear5wfp1DXe5w>

Η ιστοσελίδα του Λυκείου Λατσιών για το Πρόγραμμα του EPAS.

Latsia Epas Programme

Οι Δόκιμοι Πρεσβευτές του EPAS διαθέτουν τη δική τους σελίδα στο facebook, στην οποία μπορεί κανείς να βρει πληροφορίες και άφθονο φωτογραφικό υλικό σχετικά με το Πρόγραμμα και τη δράση του, καθώς και άλλους υπερσυνδέσμους που οδηγούν στις υπόλοιπες πλατφόρμες του EPAS.

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61553261339807>

το Podcast του Λυκείου Λατσιών για το Πρόγραμμα του EPAS.

Σε αυτό το Podcast οι μαθητές του Λυκείου Λατσιών παίρνουν συνεντεύξεις από καλεσμένους με σκοπό να συμβάλουν στην ενημέρωση μαθητών από όλη την Κύπρο για θέματα που αφορούν την επικαιρότητα, την Ευρωπαϊκή Ένωση, το πρόγραμμα EPAS και πολλά άλλα!!!

Μπορείτε να παρακολουθήσετε όλα τα επεισόδια ακολουθώντας μας στο Spotify ή στον πιο κάτω σύνδεσμο: <https://open.spotify.com/show/68e5gCeOpMilCgiP90VKsb?si=6P2F0xjLRdGwWpFvcBsiwQ>

εκπαιδευτικά προγράμματα

...όλες οι εξελίξεις

Σχολείο Πρεσβευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΣΠΕΚ) -
European Parliament Ambassador School (EPAS)

από τη δράση του EPAS

ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Στις 7 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε διαδραστικό, βιωματικό εργαστήριο με θέμα «Διακρίσεις και Ίσα Δικαιώματα», υπό την καθοδήγηση του κ Βίκτωρα Παλληκάρα και της κ Παναγιώτας Σοφοκλέους, εκπροσώπων του Learning Hub initiative: Free life long learning opportunities. Το Learning Hub είναι μια καινοτόμος πρωτοβουλία του Κέντρου Εκπαίδευσης και Έρευνας «Emphasys Centre» σε συνεργασία με τη νεοσύστατη ΜΚΟ «CitizensACT» που απώτερο στόχο έχει τη δημιουργία μιας διαδραστική κοινότητας μάθησης που να προωθεί την απόκτηση στοχευμένων δεξιοτήτων, εμπειριών και γνώσεων σε διαφορετικά αντικείμενα μέσα από μια ποικιλία δραστηριοτήτων.

Αρχικά οι μαθητές ενημερώθηκαν για τους 17 στόχους για τη βιώσιμη ανάπτυξη που υιοθετήθηκαν από τον ΟΗΕ, οι οποίοι εκφράζουν τις σύγχρονες παγκόσμιες προκλήσεις, σε μια προσπάθεια να ανταποκριθούν αποτελεσματικά όλες οι χώρες στα παγκόσμια προβλήματα.

Στη συνέχεια οι μαθητές κλήθηκαν να συνεργαστούν και να παρουσιάσουν ένα καινοτόμο σχέδιο δράσης, το οποίο, στην εφαρμογή του, θα μπορούσε να συμβάλει ώστε η Κύπρος να δείξει τον δρόμο για ένα πιο δίκαιο μέλλον

χωρίς διακρίσεις.

Οι μαθητές τόνισαν τη σημασία της γνώσης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η ορθή ενημέρωση, η πραγματοποίηση διαφόρων δράσεων σχετικά με το θέμα και η μηδενική ανοχή στις διακρίσεις και στον ρατσισμό θα μπορούσαν να βοηθήσουν, ώστε το Σχολείο αλλά και η κοινωνία γενικότερα, να αποκτήσει ένα πιο ανθρωπινό πρόσωπο, όπου θα κυριαρχεί η ενσυναίσθηση και η αποδοχή.

Το Εργαστήριο επικεντρώθηκε στους στόχους του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Κατά τη διάρκεια του Εργαστηρίου έγινε παρουσίαση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και επισκόπηση της κατάστασης σχετικά με την εφαρμογή τους σήμερα τόσο στο τοπικό, όσο και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

Στις 11 Μαρτίου οι Δόκιμοι Πρεσβευτές του Προγράμματος μαζί με ομάδα εθελοντών και μαθητές της Β' Λυκείου συμμετείχαμε σε διαδραστικό εργαστήριο το οποίο πραγματοποιήθηκε στον χώρο της Δημοσιογραφικής Εστίας.

Το Εργαστήριο οργανώθηκε από την Ύπατη Αρμοστεία στην Κύπρο και το Βρετανικό Συμβούλιο, στα πλαίσια των εορτασμών για την Ημέρα της Κοινοπολιτείας.

Οι μαθητές έτυχαν ενημέρωσης για τις χώρες που συμμετέχουν στην Κοινοπολιτεία, τις μεταξύ τους σχέσεις και τη σημασία του να ανήκει ένα κράτος στην ομάδα αυτή.

Επίσης, δόθηκαν πολύτιμες πληροφορίες σχετικές με τις σπουδές στο Ηνωμένο Βασίλειο, για το πώς μπορεί κανείς να ανταπεξέλθει στη συγκεκριμένη πρόκληση, να ξεκινήσει τις σπουδές του εκτός Κύπρου, καθώς και τις ευκαιρίες που δημιουργούνται για την επαγγελματική σταδιοδρομία μετά από τις σπουδές στο Ηνωμένο Βασίλειο.

ΤΟ CARDET (Centre for the Advancement of Research and Development in Educational Technology) ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΛΑΤΣΙΩΝ

Στις 12 Μαρτίου οι εκπρόσωποι του CARDET (Centre for the Advancement of Research and Development in Educational Technology) κ Ελεονόρα Χρυσάνθη και κ Μάριος Δημοσθένους επισκέφθηκαν το Σχολείο μας.

Το CARDET είναι ένα ανεξάρτητο, μη κερδοσκοπικό και μη κυβερνητικό, Ερευνητικό και Αναπτυξιακό Κέντρο που έχει ως έδρα την Κύπρο και συνεργάτες σε διάφορες χώρες. Κύριος στόχος του Κέντρου είναι η προώθηση της έρευνας και της ανάπτυξης στον χώρο της εκπαίδευσης και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Οι Δόκιμοι Πρεσβευτές καθώς και μαθητές της Γ' Λυκείου είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ενημέρωση για τους 17 βιώσιμους στόχους που υιοθέτησε ο ΟΗΕ, με

επίκεντρο τις περιβαλλοντικές, καινοτόμες δράσεις.

Σε δεύτερο χρόνο, οι μαθητές εργάστηκαν σε βιωματικό εργαστήριο που πραγματοποίησαν οι εκπρόσωποι του CARDET, με επίκεντρο τον ψηφιακό ακτιβισμό, την επιρροή των κοινωνικών δικτύων στη ζωή μας και τον τρόπο διαχείρισής τους ώστε να έχουμε όφελος από τη χρήση τους.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ Κ ΚΩΣΤΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΛΑΤΣΙΩΝ

Στις 14 Μαρτίου, ο κ Κώστας Γεωργίου, Δημοτικός Σύμβουλο στον Δήμο Λατσιών είχε μια εποικοδομητική συνάντηση με μαθητές του Σχολείου μας. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης υπήρξε ενημέρωση για θέματα που αφορούν στον Δήμο Λατσιών, τη λειτουργία του, τους εκλεγμένους αντιπροσώπους των δημοτών και το έργο που επιτελείται στον Δήμο Λατσιών.

Συγκεκριμένα ο κ Γεωργίου αναφέρθηκε στα έργα υποδομής, όσα έχουν ήδη υλοποιηθεί και όσα βρίσκονται σε φάση πραγματοποίησης, έργα που επικεντρώνονται στην αναβάθμιση της ζωής των δημοτών, στην ανάπτυξη και στην μελλοντική αξιοποίηση πόρων και κονδυλίων, καθώς επίσης και στα έργα περιβαλλοντικής αναβάθμισης, κοινωνικής προσφοράς και πολιτιστικής δράσης που «τρέχουν» στον Δήμο.

Ο κ Γεωργίου δεν παρέλειψε να παροτρύνει τους μαθητές να καταστήσουν και οι ίδιοι, ως δημότες, εμφανή την παρουσία τους και να συνεισφέρουν στη δημιουργία πνεύματος συνεργασίας και προσφοράς. Τόνισε, τέλος, την ανάγκη να ενημερώνονται για τα κοινά και να έχουν λόγο και φωνή, να διεκδικούν τα δικαιώματά τους αλλά να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους.

ΛΑΤΣΙΑ EPAS T-Shirts!

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ 1^{ΟΥ} ΧΡΟΝΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ EPAS ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΛΑΤΣΙΩΝ

Στις 18 Απριλίου η κ Ελένη Φιλίππου, βρέθηκε στο Σχολείο μας για να αξιολογήσει τις δράσεις του Λυκείου Λατσιών για το Πρόγραμμα του EPAS.

«Our beautiful trip has finally come to an end! Χθες, είχαμε την τιμή να φιλοξενήσουμε στο σχολείο μας την κυρία Ελένη Φιλίππου, η οποία αξιολόγησε τις δράσεις μας για το πρόγραμμα του EPAS. Εμείς, φορώντας τα δικά μας μπλουζάκια, ξεναγήσαμε την κ Ελένη Φιλίππου στα Info Points μας, της παρουσιάσαμε τις δράσεις μας και τέλος της εκφράσαμε τα συναισθήματα και τις σκέψεις μας για όσα ζήσαμε αυτόν τον χρόνο!

Ευχαριστούμε θερμά την κυρία Φιλίππου για τα καλά της λόγια, το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της Κύπρου για αυτήν την μοναδική εμπειρία να συμμετάσχουμε σε αυτό το Πρόγραμμα, όλους τους καθηγητές του Σχολείου μας για την κατανόηση και την υποστήριξη και τέλος τους δικούς μας συμμαθητές, εθελοντές και μη, οι οποίοι ήταν πάντα γεμάτοι με όρεξη για δουλειά και με ιδέες για το πώς θα μπορούσαμε να βελτιώσουμε ακόμα πιο πολύ τις εργασίες μας!

Αυτούς τους επτά μήνες, με σκληρή δουλειά προσπαθήσαμε να μετατρέψουμε το δικό μας Σχολείο σε ένα πιο ανθρωπινό σχολείο, όπου κυριαρχεί ο σεβασμός και η αλληλοβοήθεια! Μάθαμε μέσω των πολλών δράσεών μας τι εστί Ευρώπη και αποκομίσαμε εμπειρίες που θα μείνουν στο μυαλό και στην καρδιά μας για μια ζωή!»

Οι Δόκιμοι Πρεσβευτές του EPAS

...από τις δράσεις του Ανοικτού Σχολείου

ΡΟΔΟΣΤΑΓΜΑ, ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΪΟΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΛΑΤΣΙΩΝ!

Το Λύκειο Λατσιών, σε συνεργασία με εργαστήριο παρασκευής ροδοστάγματος παράγει πλέον το δικό του ροδοστάγμα!

Η παραγωγή ροδοστάγματος προστίθεται από φέτος στην παραγωγή χαρουπόμελου και ροδόμελου, προϊόντα τα οποία το Λύκειο Λατσιών παράγει με την ευθύνη και τη φροντίδα εκπαιδευτικών και μαθητών του Σχολείου μας.

Όλα τα έσοδα από τις πωλήσεις διατίθενται για τη στήριξη του Ταμείου Προνοίας του Λυκείου μας.

«Μια ξεχωριστή εμπειρία ζήσαμε οι μαθητές και οι μαθήτριες του τμήματος Β'42 καθώς μαζέψαμε τα πρώτα ροδοπέταλα από το περιβάλλον του Σχολείου μας. Με την καθοδήγηση των καθηγητών μας Βίβιαν Βωνιάτου και Κυριάκου Αροδίτη συγκεντρωθήκαμε στο Πάρκο με τις τριανταφυλλιές του Αγρού και αφού μαζέψαμε τα ευωδιαστά άνθη προχωρήσαμε στην απόσταξη στην αίθουσα Χημείας».

Μαθητές Β'42

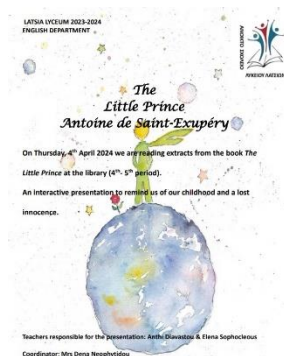

ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΜΕ ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΛΑΤΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ

ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Δράση με θέμα τον Μικρό Πρίγκιπα πραγματοποιήθηκε στο Σχολείο μας, στα πλαίσια του μαθήματος των Αγγλικών, στην οποία συμμετείχαν μαθητές και καθηγητές του Σχολείου μας.

Όσοι συμμετείχαν έζησαν μια πρωτόγνωρη εμπειρία αλλά και μια ευκαιρία να περάσουν δημιουργικά τον χρόνο τους!

Αρχικά οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες – δύο ομάδες μαθητών (τους: «7 τραγωδίες και μια κωμωδία» και τους «Masterminds»), και μια ομάδα καθηγητών– κι έπειτα αναμετρήθηκαν σε τρεις διαφορετικές δοκιμασίες που είχαν σχέση με το λογοτεχνικό αριστούργημα του Antoine de Saint-Exupéry «Ο Μικρός Πρίγκιπας».

Στο διαγωνιστικό κομμάτι νικήτρια αναδείχθηκε η ομάδα των Masterminds, όμως πρακτικά όλοι βγήκαν κερδισμένοι από αυτή τη συμμετοχή, αφού τους δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσουν λίγο καλύτερα αυτό το λογοτεχνικό αριστούργημα αλλά και να συνεργαστούν, στην προσπάθεια διεκπεραίωσης των δοκιμασιών.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ Α΄21

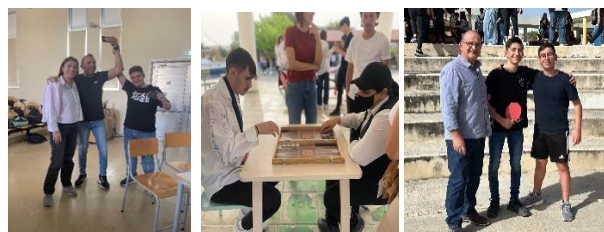
Οι μαθητές του Α΄21 με την καθοδήγηση της ΥΤ τους κ Χριστίνας Αδάμου διοργάνωσαν διάφορες φιλανθρωπικές δράσεις με στόχο την ενίσχυση του ιδρύματος «Αλκίνοος Αρτεμίου».

Οι δράσεις συμπεριλάμβαναν τουρνουά Ping Pong, Ταβλιού και Quizball που αφορούσε γνώσεις ποδοσφαίρου. Υπήρχε ακόμα και αυτοσχέδιος «Τροχός της Τύχης» στον οποίο οι μαθητές συμμετείχαν με αντίτιμο €2, διεκδικώντας την ευκαιρία να μπουν σε κλήρωση για διάφορα δώρα, τα οποία εξασφαλίστηκαν από χορηγίες που μάζεψαν τα παιδιά.

Νικητες των τουρνουά αναδείχθηκαν: Στο Quizball οι Παναγιώτης Ευαγόρου και Γιώργος Πλουτάρχου (Β΄32).

Στο Τάβλι η Κατερίνα Λοϊζίδου (Β΄32).

Στο Ping Pong ο Μιχάλης Μιχαηλίδης (Β΄11).

Στιγμές από τη ζωή του Λυκείου Λατσιών

Από τη συμμετοχή μας σε διαγωνισμούς...

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΟΚΙΜΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ 2024

Η μαθήτρια του Λυκείου Λατσιών Αθηνά Αναστασίου (Γ'11) πήρε το 1^ο Βραβείο στον φετινό Διαγωνισμό Μαθητικού Δοκιμίου της Ελληνικής Πρεσβείας, ο οποίος διεξήχθη την Τετάρτη, 31 Ιανουαρίου 2024.

Το θέμα του Διαγωνισμού ήταν:

«Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφορά αυτό τούτο το μέλλον της Ευρωπαϊκής Δημοκρατίας και του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού. Κατά συνέπεια, αφορά όχι μόνο τα Κράτη Μέλη της αλλά ολόκληρη την Ανθρωπότητα, όταν μάλιστα συνειδητοποιούμε καθημερινά τις περιπέτειες του Ανθρώπου, του Ανθρωπισμού, της Ειρήνης, της Δικαιοσύνης, ιδίως δε της Κοινωνικής Δικαιοσύνης, σε πλανητικό επίπεδο.»

Προκόπης Παυλόπουλος, απόσπασμα από άρθρο, Ιούλιος 2022

Το δοκίμιο της Αθηνάς Αναστασίου που πήρε το 1ο βραβείο στον Διαγωνισμό Μαθητικού Δοκιμίου Ελληνικής Πρεσβείας 2024

Αναντίρρητα, η Ελλάδα, κοιτίδα του πολιτισμού, της δημοκρατίας και της ελευθερίας έχει γαλουχήσει τον ευρωπαϊκό και όλον εν γένει τον δυτικό πολιτισμό, καθώς όπως ανέφερε και ο Αμερικανός φιλόσοφος Will Durant "εκτός από τις μηχανές, δεν υπάρχει σχεδόν τίποτα άλλο διαχρονικό που να μην προέρχεται από την αρχαία Ελλάδα". Στις αξίες αυτές του ελληνισμού στηρίχθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση και μέσω αυτών στοχεύει να αντιμετωπίσει τις

Με αφορμή τις πιο πάνω θέσεις, να αναπτύξετε σε δοκίμιο σας τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στις σύγχρονες προκλήσεις. Να επικεντρωθείτε στην περίπτωση της Κύπρου, λαμβάνοντας υπόψη τις διαχρονικές αξίες του Ελληνισμού.

Ο Πρέσβης της Ελλάδας και η Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας επισκέφθηκαν το Σχολείο μας, κατά τον σχολικό εορτασμό της εθνικής επετείου της 25ης Μαρτίου 1821, και συνεχάρησαν την Αθηνά.

Η επίδοση του βραβείου θα πραγματοποιηθεί σε μελλοντικό χρόνο, σε ειδική τελετή στην πρεσβευτική κατοικία.

σύγχρονες προκλήσεις που απειλούν την ενωμένη Ευρώπη.

Κανείς δεν μπορεί να παραβλέψει πως στις μέρες μας διεξάγονται ανά το παγκόσμιο 32 πόλεμοι είτε λόγω προβλημάτων στις διακρατικές σχέσεις των χωρών είτε λόγω εσωτερικών συγκρούσεων. Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής είναι ότι η Ευρώπη δέχεται καθημερινά μεγάλο αριθμό προσφύγων και λαθρομεταναστών. Αν και οι Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί τα κράτη μέλη της για να είναι σε θέση να απορροφήσουν τον μεγάλο αριθμό προσφύγων, χώρες όπως η Κύπρος, δέχονται ένα

τεράστιο ποσοστό προσφύγων δυσανάλογο του πληθυσμού τους. Ως εκ τούτου, παρατηρείται αύξηση των φαινομένων του ρατσισμού, της βίας και της παραβατικότητας. Αντίποδα στο πρόβλημα αυτό μπορεί να αποτελέσει η φιλοξενία, η αποδοχή, η ανεκτικότητα και η συνεργασία, αξίες αμιγώς ελληνικές που δύνανται να μας βοηθήσουν να πορευθούμε ειρηνικά στη σύγχρονη πολυπολιτισμική κοινωνία που ζούμε. Άλλωστε είναι φυσικό, αφού ζούμε στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, να είμαστε μέλη μιας κοινωνίας που αποτελείται από ανθρώπους διαφόρων εθνοτήτων και θρησκειών. Γι' αυτό ακριβώς είναι απαραίτητο να είμαστε ανεκτικοί και δεκτικοί. Αυτό ακριβώς πρεσβεύει και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όπως έχει προαναφερθεί, οι πόλεμοι που διεξάγονται ανά το παγκόσμιο αποτελούν μεγάλο πλήγμα για την ανθρωπότητα, όχι μόνο γιατί διαταράσσουν την παγκόσμια ειρήνη και προκαλούν πόνο και φυσικές καταστροφές, αλλά και λόγω του ότι πλήττουν σε διαφορετικό βαθμό την παγκόσμια οικονομία, με αποτέλεσμα να υπάρχει οικονομική ανομοιογένεια ακόμη και μεταξύ των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι παρατηρείται το φαινόμενο οι βόρειες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προέβησαν στις κατάλληλες μεταρρυθμίσεις να βρίσκονται σε σχετικά καλή οικονομική κατάσταση, σε αντίθεση με τις νότιες χώρες που μαστίζονται από την οικονομική κρίση. Επιπλέον, στο πλαίσιο των αλυσιδωτών επιπτώσεων των πολεμικών συρράξεων, οι τιμές των σιτηρών και των καυσίμων έχουν ανεβεί λόγω του ρωσοουκρανικού πολέμου, του πολέμου στη Γάζα καθώς και της τρομοκρατικής οργάνωσης των Χούθι που διασχίζουν την Ερυθρά θάλασσα και επιτίθενται σε εμπορικά πλοία. Ειδικότερα, ο ρωσοουκρανικός πόλεμος αποτελεί ανοιχτή πληγή για την Ευρώπη, με τον κίνδυνο της επισιτιστικής κρίσης να γίνεται ολοένα και πιο ορατός. Παρά την οικονομική κρίση που παρατηρείται στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθούμε να ζούμε σε μια ανεπανόρθωτα υλιστική και εκβιομηχανισμένη κοινωνία στην οποία οι άνθρωποι δυσκολεύονται να περιορίσουν τις αγορές τους. Απαραίτητη προϋπόθεση για χαλιναγωγή των επιθυμιών μας είναι η τήρηση του μέτρου, μιας αρχαιοελληνικής αξίας που εξέφρασε ο Κλεόβουλος, ένας από τους επτά σοφούς. Ακολουθώντας λοιπόν το "μέτρον άριστον" οι άνθρωποι μπορούν να

απελευθερωθούν από τη φυλακή του ευδαιμονισμού.

Η κρίση των κοινωνικών αξιών και η φαλκίδευση της δημοκρατίας αποτελούν επίσης από τις πλέον σημαντικές προκλήσεις. Η δημοκρατία της Αθήνας κατά τον χρυσό αιώνα του Περικλή υπήρξε όντως η τελειότερη μορφή πολιτεύματος που στηριζόταν στις αρχές της ισηγορίας, της ισονομίας και της ισοπολιτείας. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη αυτός που δε συμμετείχε στα κοινά και στη λήψη αποφάσεων θεωρείτο "αχρείος" και ασθένεια της πόλης. Βασική αρχή της δημοκρατίας σύμφωνα με τη σωκρατική διδασκαλία αποτελούσε και ο διάλογος που συνιστούσε μέγα παιδευτικό μέσο και τον μόνο τρόπο για την ανεύρεση της αλήθειας. Δυστυχώς, σήμερα όλες αυτές οι αξίες έχουν κλονιστεί. Στον χώρο της πολιτικής δεν επικρατεί η αξιοκρατία αλλά η ευνοιοκρατία. Οι πολιτικοί δεν στοχεύουν στην πρόοδο της χώρας τους αλλά στην εξυπηρέτηση προσωπικών και κομματικών συμφερόντων. Μάλιστα, τα πολιτικά κόμματα έχουν επηρεάσει και τα ΜΜΕ καθιστώντας τις ειδήσεις πλέον αναξιόπιστες, αφού δεν παρουσιάζουν τα γεγονότα με αντικειμενικότητα.

Πέραν των πιο πάνω, κανένας δε λογοδοτεί για τις πράξεις του και αυτή είναι μια από τις κύριες αδυναμίες του δημοκρατικού πολιτεύματος, αφού οδηγεί στην ασυδοσία και την κατάχρηση εξουσίας. Για την επίλυση των πιο πάνω προβλημάτων είναι σημαντικό να συμπεριφερόμαστε με εντιμότητα όπως ακριβώς μας δίδαξαν οι αρχαίοι μας πρόγονοι. Οφείλουμε να είμαστε ενεργοί πολίτες, να συμμετέχουμε έμπρακτα στη λήψη αποφάσεων, όχι επειδή μας το επιβάλλουν αλλά επειδή επιθυμούμε να έχουμε λόγο σε όσα συμβαίνουν γύρω μας. Όντας ενεργοί πολίτες, πρέπει να σταματήσουμε να ανεχόμαστε όλα όσα διαβρώνουν το δημοκρατικό πολίτευμα. Τώρα, πιο πολύ από ποτέ, είναι ανάγκη να επαναφέρουμε το μεγαλείο της δημοκρατικής Αθήνας με βασική αρχή την ισότητα λόγου, την ισότητα απέναντι στους νόμους και τα ίσα πολιτικά δικαιώματα.

Ως γνωστόν, η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται στα δημοκρατικά και φιλελεύθερα ιδεώδη περί ελευθερίας και ανεξαρτησίας των κρατών. Η Κύπρος, λοιπόν, με την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση πίστεψε πως θα μπορούσε να

βρει μια λύση για το κυπριακό πρόβλημα. Όμως σύντομα οι ελπίδες της διαψεύστηκαν. Η Τουρκία μέχρι σήμερα εξακολουθεί να διατηρεί στρατεύματα στο βόρειο τμήμα της Κύπρου και ο κυπριακός λαός εξακολουθεί να απογοητεύεται. Στις 20 Ιουλίου 2024 θα έχουν περάσει πενήντα χρόνια. Πενήντα χρόνια πένθους, αναμονής και ελπίδας. Πενήντα χρόνια που ο κυπριακός λαός αντικρίζει με βουρκωμένα μάτια την τουρκική σημαία στον Πενταδάκτυλο σκεπτόμενος αν θα μπορέσει ποτέ ξανά να ανηφορίσει στους λόφους του. Πενήντα χρόνια καημού και προσφυγιάς. Αν και τα τελευταία είκοσι χρόνια η Κύπρος αποτέλεσε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει αποκομίσει πολλά, ωστόσο δεν υπήρξε καμία κινητικότητα όσον αφορά το κυπριακό πρόβλημα. Ο κυπριακός λαός μάλιστα με μεγάλο παράπονο είδε την Ευρωπαϊκή Ένωση να παρέχει στρατιωτική και οικονομική βοήθεια στην Ουκρανία κατά τη Ρωσική εισβολή, κάτι που δεν έγινε στην περίπτωση της Κύπρου το 1974. Επιπλέον, αν και η Ευρωπαϊκή Ένωση απομόνωσε πολιτικά και οικονομικά τη Ρωσία, συνεχίζει να χρηματοδοτεί την Τουρκία η οποία ανέλαβε να εμποδίσει τη μεγάλη εισδοχή προσφύγων στην Ευρώπη.

Το κυπριακό πρόβλημα, δεν είναι ένα πρόβλημα τοπικό, δικαιοδικό. Είναι ένα πρόβλημα διεθνές αφού η Τουρκία έχει προκλητική και επιθετική στάση όχι μόνο απέναντι στην Κύπρο, αλλά και στην Ελλάδα καθώς και σε άλλες γειτονικές της χώρες. Αρχικά, η Τουρκία αρνείται να αποδεχτεί την οριοθέτηση της ΑΟΖ και της υφαλοκρηπίδας στο Αιγαίο και απαιτεί την άμεση αποστρατικοποίηση των νησιών του Αιγαίου, κάτι που φυσικά οι Έλληνες δεν αποδέχονται. Επιπλέον, οι Τούρκοι προχωρούν σε παράνομες έρευνες στα εθνικά ύδατα της Κύπρου για την ανεύρεση φυσικού αερίου ώστε να επωφεληθούν οι ίδιοι ενεργειακά και κατ'επέκταση οικονομικά. Επιπρόσθετα, αν και έχουν περάσει τόσα χρόνια συνεχίζουν να προβαίνουν σε παράνομες ενέργειες είτε παρενοχλώντας ελληνοκύπριους γεωργούς στην πράσινη γραμμή είτε τοποθετώντας κάμερες παρακολούθησης σε εγκαταλελειμμένα σπίτια. Πρόσφατα, οι ενέργειές τους οδήγησαν στην καταπάτηση των ψηφισμάτων 550 και 789 του ΟΗΕ. Σύμφωνα με αυτά τα ψηφίσματα, το 1984,

αποφασίστηκε όπως η διαχείριση των Βαρωσίων δοθεί στα Ηνωμένα Έθνη με στόχο την επανεγκατάσταση των νόμιμων κατοίκων τους. Η Τουρκία όμως μέχρι σήμερα όχι μόνο δεν δείχνει να το έχει αποδεχτεί αλλά χρησιμοποιεί την περιοχή ως διαπραγματευτικό χαρτί προχωρώντας σε ενέργειες όπως το άνοιγμα των παραλιών της πόλης το 2020, και πρόσφατα το άνοιγμα της περικλειστής περιοχής. Τα Ηνωμένα Έθνη φυσικά καταδίκασαν τις ενέργειές της και επιβεβαίωσαν την ισχύ των ψηφισμάτων. Ωστόσο, η Τουρκία συνεχίζει να προκαλεί προχωρώντας στην κατασκευή δρόμου μέσω της Πύλας έτσι ώστε σε περίπτωση πολεμικής σύρραξης να έχει τη δυνατότητα ελέγχου της Λάρνακας και αποκλεισμού της περιοχής των Κοκκινοχωριών. Όλες αυτές οι ενέργειες της Τουρκίας ήταν, είναι και θα είναι ανήθικες και καταδικαστέες.

Για την επίλυση του προβλήματος κρίνεται "εκ των ων ουκ άνευ" η καταβολή προσπάθειας από αμφότερες τις πλευρές. Ειδικότερα, η Κύπρος, η οποία ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προφανώς πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις, πρέπει να απαλλαγεί από τα έντονα αισθήματα του εθνικισμού και της μισαλλοδοξίας. Στις ψυχές των πολιτών πρέπει να πρυτανεύσει η υγιής αγάπη για το έθνος. Ακόμη, η αιδώς, δηλαδή η πειθαρχία στους άγραφους νόμους είναι απαραίτητο εφόδιο για τη διατήρηση της ειρήνης. Μαζί με τον σεβασμό οι δύο αυτές αξίες μπορούν να συμβάλουν δραστικά στην ειρηνική συνύπαρξη των δύο λαών παρά τις διαφορές που τους χωρίζουν. Άλλωστε, είμαστε όλοι άνθρωποι. Για να επιτύχει όμως αυτή η ειρηνική συνύπαρξη χρειάζεται πέραν των πιο πάνω αξιών η συνεργασία και από πλευράς της Τουρκίας.

Εν κατακλείδι, η ρήση του γνωστού συγγραφέα Will Durant ότι "το ελληνικό πνεύμα πότισε τόσο ολοκληρωτικά τον σύγχρονο πολιτισμό, ώστε όλα τα ανεπτυγμένα έθνη είναι σήμερα πνευματικές αποικίες της Ελλάδας", αποτυπώνει με σαφήνεια την καταλυτική συμβολή των αξιών του ελληνισμού στην αντιμετώπιση των σύγχρονων εθνικών και ευρύτερων προκλήσεων.

ΤΕΛΕΤΗ ΒΡΑΒΕΥΣΗΣ Η΄ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Πραγματοποιήθηκε στις 16 Απριλίου 2024, στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΥΠΑΝ, η Τελετή Βράβευσης του Η΄ Παγκύπριου Διαγωνισμού Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας για μαθητές και μαθήτριες Β΄ Λυκείου Κατεύθυνσης, με θέμα την τραγωδία του Αισχύλου Πέρσαι. Ο φετινός διαγωνισμός, ο οποίος διοργανώθηκε από την Ομάδα Εργασίας του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, με την υποστήριξη του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο, διεξήχθη την Τρίτη 6 Φεβρουαρίου 2024, με τη συμμετοχή 78 μαθητών και μαθητριών από 22 δημόσια και ιδιωτικά λύκεια της Κύπρου. Απονεμήθηκαν βραβεία στις έξι πρώτες μαθήτριες που διακρίθηκαν.

Στην Τελετή Βράβευσης ήταν παρόντες ανάμεσα σε άλλους, εκ μέρους της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας Δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου, η Πρώτη Λειτουργός Εκπαίδευσης Δρ Ειρήνη Ροδοσθένους και ο κ. Αντρέας Κεττής, Επικεφαλής του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο και αθλοθέτης του Διαγωνισμού, οι οποίοι απηύθυναν χαιρετισμό. Μετά τη σύντομη εκδήλωση, απονεμήθηκαν τα βραβεία.

Οι μαθήτριές μας Ελένη Σεργίου (Β΄11) και Μέλανη Γαβριήλ (Β΄11), οι οποίες βραβεύτηκαν, θα συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα Euroscola στο Στρασβούργο.

«Η συμμετοχή μας στον Διαγωνισμό μάς προσέφερε πάρα πολλά! Εν πρώτοις, είχαμε την ευκαιρία να μελετήσουμε εις βάθος ένα εμβληματικό κείμενο της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, την τραγωδία του Αισχύλου «Πέρσαι». Το κείμενο αυτό αποτελεί μια αστείρευτη πηγή διαχρονικών αξιών αφού προβάλλει τους συνεχείς αγώνες του Ελληνισμού. «Ὡ παῖδες Ἑλλήνων, ἴτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῶων ἔδη, θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών».

Ὡς εκ τούτου, συνδέεται ἀρρηκτα με την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974 και με την ανδρεία που ἔδειξαν οι Κύπριοι προς υπεράσπιση της πατρίδας μας. Ὡς νέα γενιά οφείλουμε να διατηρήσουμε τον πατριωτισμό αυτό για να αντιμετωπίσουμε κάθε μορφή σύγχρονων προκλήσεων. Επιπλέον, ἦταν για μας αφενός μια ευκαιρία να ενισχύσουμε τις γνώσεις μας και αφετέρου να διευρύνουμε τους πνευματικούς μας ορίζοντες. Αισθανόμασταν λοιπόν πλήρεις και κερδισμένες ανεξαρτήτως αποτελέσματος. Κι ὁμως ο διαγωνισμός αυτός εἶχε κι ἄλλα να μας προσφέρει. Με τη διάκρισή μας, μάς δίνεται η ευκαιρία να συμμετάσχουμε στο πρόγραμμα Euroscola και να επισκεφθούμε το Στρασβούργο. Ανυπομονούμε να ζήσουμε νέες εμπειρίες!»

Ελένη Σεργίου και Μέλανη Γαβριήλ, Β΄11

ΙΣΤ΄ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

Η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας προκήρυξε τον ΙΣΤ΄ Παγκύπριο Μαθητικό Διαγωνισμό της. Το θέμα του φετινού Διαγωνισμού ήταν «Κύπρος, 50 χρόνια Εισβολής και Κατοχής: μνήμες και προσδοκίες» και περιελάμβανε τις εξής κατηγορίες: α) Ποίημα, β) Έκθεση ιδεών, γ) Αφίσα και δ) Βίντεο.

Οι συμμετοχές του Λυκείου Λατσιών απέσπασαν βραβεία σε τρεις από τις τέσσερις κατηγορίες. Συγκεκριμένα, η Δέσποινα Προκοπίου (Β΄21), Γρηγορία Μαυρομάτη (Β΄21) και Αντιγόνη Μιχαήλ (Β΄21) απέσπασαν το 1^ο βραβείο στην κατηγορία του Βίντεο. Η Σοφία Αλαεντήν (Β΄21) απέσπασε τη 2^η θέση στην κατηγορία του Ποιήματος και η Αναστασία Αριστείδου (Β΄11) την 3^η θέση στην κατηγορία της Έκθεσης ιδεών.

Η τελετή βράβευσης για τον Διαγωνισμό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου στην αίθουσα Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ στην Λευκωσία, παρουσία του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. κ. Γεώργιου καθώς και εκπροσώπων του ΥΠΑΝ.

«Το πρωί της Πέμπτης 4 Απριλίου 2024 είχαμε την ευκαιρία να παρευρεθούμε στην αίθουσα Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ στην Λευκωσία, στην τελετή της βράβεισής μας στον Διαγωνισμό.

Οι συμμαθήτριές μου και εγώ καταφέραμε μέσω της υποβολής εργασιών μας γύρω από τον εν λόγω θεματικό άξονα να αποκομίσουμε βραβεία σε τρεις από τις τέσσερις κατηγορίες του διαγωνισμού. Η Δέσποινα Προκοπίου, Γρηγορία Μαυρομάτη και Αντιγόνη Μιχαήλ του Β΄21 πρώτευσαν στην κατηγορία των βίντεο. Η Σοφία Αλαεντήν του Β΄21 κέρδισε την 2η θέση στην κατηγορία του ποιήματος και η Αναστασία Αριστείδου του Β΄11 την 3η θέση στην κατηγορία της έκθεσης ιδεών.

Στην βράβευση, ήταν παρόντες τόσο ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. κ. Γεώργιος, όσο και εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Ακόμη, παρευρέθηκαν μαθητές και μαθήτριες από γυμνάσια και λύκεια όλων των επαρχιών.

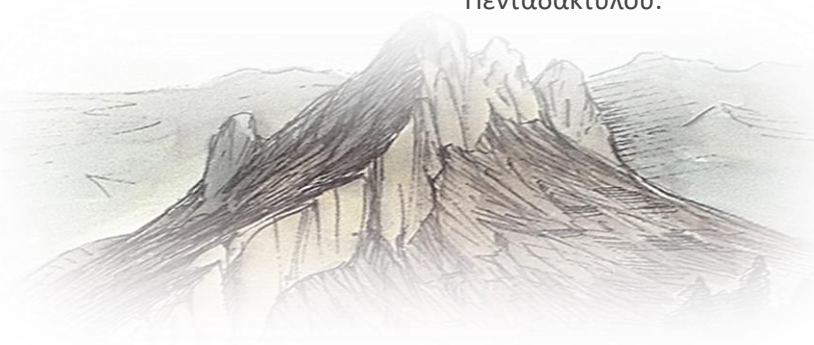
Υστερα, από την ομιλία του Μακαριότατου και της Γενικής Διευθύντριας Μέσης Εκπαίδευσης, ακολούθησε το καλλιτεχνικό πρόγραμμα, με την ερμηνεία τραγουδιών από την χορωδία και ορχήστρα του Παγκυπρίου Γυμνασίου. Στο τέλος της εκδήλωσης, ακολούθησε η απονομή των βραβείων, του τιμητικού διπλώματος και χρηματικού ποσού και στις πέντε συμμετέχουσες.

Ήταν μια πολύ μεγάλη εμπειρία για μας που μας έδωσε πολλή χαρά και ικανοποίηση!».

Αναστασία Αριστείδου, Β΄11

Το ποίημα της Σοφίας Αλαεντίν του Β'21 που απέσπασε το 2° βραβείο στον ΙΣΤ' Παγκύπριο Μαθητικό Διαγωνισμό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής «Κύπρος, 50 χρόνια Εισβολής και Κατοχής: μνήμες και προσδοκίες».

Ποιος μπορεί να το πιστέψει,
πάνε πενήντα ολόκληρα χρόνια
μακριά από τόπους αγαπημένους.
Τι θα σκεφτόταν άραγε η Ρήγαινα,
βλέποντας τα αγαπημένα της κάστρα
του Άγιου Ιλαρίωνα, του Βουφαβέντο, της
Καντάρας
να περιμένουν τον αγαπημένο της λαό να
επιστρέψει;
Να μπορούν και πάλι να μυρίσουν τις
ευωδίες των λεμονιών της Λαπήθου,
να κολυμπήσουν στις πανέμορφες παραλίες
τους.
Τα σχολεία πάνω στους καταπράσινους
λόφους να γεμίσουν πάλι με μαθητές.
Άπλετη ομορφιά χάρισε ο Θεός σε τούτα τα
χωριά της κατεχόμενης Κύπρου,
και να μη μπορούμε να τη χαρούμε!

Η Εκθεση της Αναστασίας Αριστείδους του Β'11 που απέσπασε το 3° βραβείο στον ΙΣΤ' Παγκύπριο Μαθητικό Διαγωνισμό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής «Κύπρος, 50 χρόνια Εισβολής και Κατοχής: μνήμες και προσδοκίες».

Αναμφίβολα, το μαύρο καλοκαίρι του 1974, αποτελεί μια οδυνηρή και σημαδιακή ανάμνηση για τον κυπριακό λαό. Η τουρκική εισβολή σηματοδότησε την απώλεια της ηθικής ελευθερίας του Ελληνοκύπριου πολίτη, αφού του στερήσει τα υπάρχοντα του, τα αγαπημένα του πρόσωπα και του χαράμισε τις λαμπρές ελπίδες του για το μέλλον. Όσα

Θα έρθει όμως μια μέρα που θα επιστρέψουμε,
αρκεί να το πιστέψουμε και να αγωνιστούμε
για το δίκαιο μας.
Δεν πρέπει να ξεχνάμε, όσα χρόνια και αν
περάσουν
Θα επιστρέψουμε, αρκεί να μη μείνουμε στα
λόγια και τις θύμισες.
Κάποιος τρόπος θα υπάρχει, και αν είμαστε
ενωμένοι θα τον βρούμε.
Μην ανησυχείς, Ρήγαινα, τα νέα παιδιά είναι
τολμηρά.
Μπορεί να ξεριζώσαν τους παππούδες και τις
γιαγιάδες μας από τα σπίτια τους με τη βία,
εμείς όμως θα αγωνιστούμε ειρηνικά για να
επιστρέψουμε.
Μη στεναχωριέσαι, Ρήγαινα, θα
ξαναβρεθούμε στα κάστρα σου,
θα ξανακολυμπήσουμε στα δροσερά νερά της
Κερύνειας και στις χρυσές αμμουδιές της
Αμμοχώστου.
Και εσύ σαν βασίλισσα, θα κάτσεις και πάλι
στο θρόνο σου, Ρήγαινα,
και θα δείς και πάλι τη σημαία της Κύπρου να
ανεμίζει στις πανέμορφες βουνοπλαγιές του
Πενταδακτύλου.

γεγονότα έλαβαν χώρα από τον Ιούλιο του '74 και έπειτα, απέφεραν στο νησί μας πληθώρα προβλημάτων. Με αποτέλεσμα, η εισβολή να αποτελεί το επετειακό μας ορόσημο, που προσφέρει μια ευκαιρία στους παλιούς να αναπολήσουν τις μνήμες του παρελθόντος και στους νέους να εκφράσουν τις προσδοκίες του μέλλοντος.
Είναι ευρέως γνωστό, πως οι επώδυνες σκηνές της εν λόγω τραγωδίας είναι πλέον ανεξίτηλα χαραγμένες στη μνήμη των δύστυχων ανθρώπων, που με τον πιο βάνουσο τρόπο εγκατέλειψαν τα σπίτια τους. Ειδικότερα, τα ημερώματα της 20ης Ιουλίου, οι συμπολίτες

μας ήρθαν αντιμέτωποι με το οδυνηρό χάος που προανήγγειλαν τα πρώτα πυρά που διαπέρασαν τον αέρα, διαταράσσοντας την ήρεμη γαλήνη που επικρατούσε στο νησί. Οι θαρραλέοι στρατιώτες έσπευσαν να αντισταθούν κατά του βάρβαρου εχθρού. Ενώ, οι άμοιροι συμπολίτες μας διασκορπίζονταν σαν φύλλα παρασυρμένα από τον δυνατό άνεμο, με τον φόβο αποτυπωμένο στα πρόσωπά τους. Τα απονήρευτα παιδιά έχαναν κάθε ίχνος της αθωότητας τους μπροστά σε μια ανελέητη πραγματικότητα, βλέποντας τα όνειρα τους να καταρρέουν μπροστά στα παιδικά ματάκια τους. Και κάπως έτσι, συνειδητοποίησαν νέοι και γέροι πως ήταν η λυπητερή στιγμή να αποχαιρετήσουν τα σπίτια, τα χωριά και τις πόλεις που έζησαν και μεγάλωσαν, με την ελπίδα πως κάποια μέρα θα επιστρέψουν.

Μισό αιώνα αργότερα, οι συνέπειες της βάρβαρης εισβολής εξακολουθούν να μαστίζουν ποικίλους τομείς της σημερινής κυπριακής κοινωνίας. Όμως, η νεότερη γενιά ομαλότερα μπορεί να συμβάλλει στην προώθηση της αλληλοκατανόησης μεταξύ των δύο κοινοτήτων της Κύπρου. Για να επιτευχθεί η ιδανικότερη λύση, οι Ελληνοκύπριοι πρέπει να επιδιώκουν συνεχώς την επαναφορά των κατεχόμενων εδαφών μας.

Αδιαφιλονίκητα, προϋπόθεση αποτελεί από τις επερχόμενες γενιές του τόπου μας να μην ξεχάσουν και να διεκδικήσουν αυτά που έχασαν. Ειδικότερα, να μην λησμονήσουν τον ολέθριο πόνο που βίωσαν οι πρόγονοί τους, την αγανάκτηση που ένιωσαν, την οργή που περιόρισαν, ακόμη και τα δάκρυα που

έσταξαν από τα πονεμένα τους μάτια. Καθήκον τους αποτελεί να διεκδικήσουν αυτά που τους ανήκουν. Αυτά, που με κόπο και ιδρώτα έκτισαν οι πρόγονοί τους, καθώς και το χώμα που περπάτησαν, την γη που με μόχθο θέριζαν. Αδιαμφισβήτητα, οφείλουν να εκτιμήσουν τους ήρωες αυτούς που θυσιάστηκαν ολοκληρωματικά για την πατρίδα, που έσταξε το αίμα τους από την Μόρφου ως το γραφικό Τρίκωμο και από το απομακρυσμένο Ριζοκάρπασο ως τον Καραβά. Ευθύνη τους αποτελεί να θυμούνται τις 1619 ψυχές των αγνοουμένων που κάποια πικραμένη μάνα τους έκλαψε. Να θυμούνται πως χρωστούν ευγνωμοσύνη σε εκείνους που άφησαν την ψυχή τους μέσα, εκεί, πίσω από τα συρματοπλέγματα της κοσμοπολίτικης Αμμοχώστου, στις πεδιάδες της Μεσαορίας και ανάμεσα στις βουνοκορφές του Πενταδακτύλου. Συνολικά, πρέπει να μνημονεύουν και να μαθαίνουν από το παρελθόν, αλλά είναι σημαντικό να επικεντρωθούν στο μέλλον για να αγωνιστούν για αυτά που κάποιος άλλος άρπαξε με τον πιο απάνθρωπο τρόπο.

Ανακεφαλαιώνοντας, μπορεί η εισβολή να αποτελεί μια πληγή που παραμένει ανοιχτή μέχρι και σήμερα, θυμίζοντας την ανθρώπινη αδυναμία και την ανεξήγητη σκληρότητα που μπορεί να εμφανιστεί στις στιγμές του πολέμου. Πέρα του πικρού πλήγματος που προκάλεσε η κυπριακή τραγωδία, η πατρίδα μας οφείλει να παραμένει σταθερή, σαν φάρος ελπίδας στα απέραντα του πελάγους της αβεβαιότητας, προσδοκώντας την άμεση επιστροφή μας στα κατεχόμενα εδάφη

ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΧΗΜΕΙΑΣ

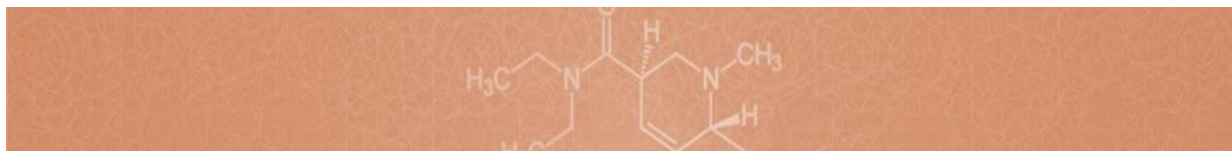
Οι μαθητές μας Γιώργος Λιπέρτης (Α'23) και Κυριάκος Δυμιώτης (Β'21) διακρίθηκαν στην 23^η Παγκύπρια Ολυμπιάδα Χημείας 2024 για την Α' και Β' τάξη Λυκείου, που προκηρύχθηκε από την Παγκύπρια Ένωση

Επιστημόνων Χημικών (ΠΕΕΧ). Ο διαγωνισμός που διεξάχθηκε στις 9 Μαρτίου 2024, τελέστηκε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Ο Γιώργος Λιπέρτης (Α'23) πήρε έπαινο στην Ολυμπιάδα Χημείας Α' Λυκείου.

Ο Κυριάκος Δυμιώτης (Β'21) πήρε χάλκινο μετάλλιο στην Ολυμπιάδα Χημείας Β' Λυκείου.

8^{ος} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΝΩΣΕΩΝ CSMM GENIUS GENETIC QUIZ 2024

Την Πέμπτη 25 Απριλίου 2024 το Λύκειο Λατσιών έλαβε μέρος με δύο ομάδες στον 8^ο Διαγωνισμό γνώσεων CSMM Genius Genetics Quiz 2024 που διοργάνωσε η Σχολή Μοριακής Ιατρικής του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου.

Στον διαγωνισμό συμμετέχουν μαθητές και μαθήτριες που ενδιαφέρονται για θέματα ανθρώπινης βιολογίας.

Η επιτυχία σε αυτόν τον Διαγωνισμό προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία σε μαθητές Λυκείου που ενδιαφέρονται για θέματα Βιολογίας, να παρακολουθήσουν από πρώτο χέρι και να συμμετέχουν στις διαδικασίες διάγνωσης και μελέτης κληρονομικών ασθενειών. Παράλληλα δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να διεισδύσουν στις πρωτοποριακές διαγνωστικές και ερευνητικές πτυχές του Ινστιτούτου, ένα αποκλειστικό προνόμιο των μεταπτυχιακών φοιτητών, επιπέδου MSc και PhD, της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου.

Η ιδιαιτερότητα του Genius Genetics Quiz βασίζεται στο ότι κάθε ομάδα διαγωνίζεται με το όνομα του σχολείου της. Το Λύκειο Λατσιών συμμετείχε με τους πιο κάτω μαθητές/τριες του Γ'21: Νικόλα Ζωσιμά, Σάββα Ιωάννου, Θεόδωρο Μιχαηλούδη και Σταυριάνα Πελασέλα.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑΣ

Η επιστημονική εργασία με τίτλο: Whispers of the Sands: Unveiling the Mysteries of Dust Storms in Cyprus, των μαθητών/τριών του Σχολείου μας Κυριάκου Δυμώτη (Β'21), Αντρέα Πιερή (Β'21) και Βασιλικής Φωτίου (Β'22) κέρδισε το πρώτο Βραβείο στον Παγκύπριο Διαγωνισμό Μετεωρολογίας 2023-2024.

Ο διαγωνισμός για τη συγγραφή ερευνητικής εργασίας για την Επιστήμη της Μετεωρολογίας, για τη σχολική χρονιά 2023-2024 είχε, φέτος, ως θέμα την «Κλιματική Αλλαγή και Επεισόδια Σκόνης της Ερήμου στην Κύπρο» (εξήγηση του φαινομένου και ανάλυση της επίδρασης της Κλιματικής Αλλαγής σε αυτό)».

Ο διαγωνισμός διοργανώνεται σε ετήσια βάση από το Υπουργείο Παιδείας Αθλητισμού και Νεολαίας (Επιθεώρηση Φυσικής/Γεωγραφίας) και τον Μετεωρολογικό Σύνδεσμο Κύπρου για 18η συνεχή χρονιά και είναι αφιερωμένος στη μνήμη της Μαρίας Πογιατζή (κόρης του κ. Αντρέα Πογιατζή, μέλους του Μετεωρολογικού Συνδέσμου και της εκπαιδευτικού κ. Ανθής

Πογιατζή), που έχασε τη ζωή της στο τραγικό αεροπορικό δυστύχημα, τον Αύγουστο του 2005.

Η τελετή βράβευσης πραγματοποιήθηκε στις 22 Απριλίου στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.

Κατά την τελετή βράβευσης η πρώτη ομάδα σε κάθε κατηγορία παρουσίασε εν συντομία την εργασία της και ακολούθησε η επίδοση των βραβείων.

Μέρος της επιστημονικής εργασίας με τίτλο: Whispers of the Sands: Unveiling the Mysteries of Dust Storms in Cyprus, που πήρε το πρώτο Παγκύπριο Βραβείο.

Σκοπός της εργασίας μας είναι να παρουσιάσουμε μία γενική εικόνα αναφορικά με τα επεισόδια σκόνης της ερήμου στην Κύπρο, να διερευνήσουμε κατά πόσον η κλιματική αλλαγή συσχετίζεται με αυτά και να προτείνουμε τρόπους μείωσης των αρνητικών συνεπειών τους. Για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού θέσαμε ερευνητικά ερωτήματα, ορίσαμε τις έννοιες και τα φαινόμενα, αναφερθήκαμε στον τρόπο δημιουργίας και μεταφοράς των καταιγίδων σκόνης, στις επιπτώσεις τους σε διάφορους τομείς και τέλος στη σχέση τους με την κλιματική αλλαγή και την Κύπρο.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ένας συνδυασμός κλιματικής αλλαγής και κακοδιαχείρισης της γης απογυμνώνει τις ημίξηρες περιοχές της βλάστησης, οδηγώντας σε ερημοποίηση και τροφοδοτώντας μια σειρά από συχνότερες, πιο έντονες καταιγίδες σκόνης (UNEP, 2023). Η ανάγκη διεξαγωγής της έρευνας είναι ιδιαίτερα μεγάλη λόγω της γεωγραφικής θέσης της Κύπρου. Η Κύπρος ως μέρος της Ανατολικής Μεσογείου εκτίθεται συχνά σε καταιγίδες σκόνης οι οποίες προέρχονται από τη Βόρεια Αφρική (κυρίως την έρημο Σαχάρα) αλλά και από την Αραβική Χερσόνησο επηρεάζοντας συχνά την υγεία των κατοίκων, την οικονομία και τον τουρισμό της Κύπρου.

Τα ερωτήματα που θέσαμε ήταν τα εξής:

1. Πόσο συχνά «επισκέπτονται» οι καταιγίδες σκόνης την Κύπρο.
2. Κατά πόσον η θερμοκρασία, η βροχόπτωση και η ταχύτητα των ανέμων επηρεάζουν την ένταση και τη συχνότητα των καταιγίδων σκόνης και αν ναι, με ποιόν τρόπο.
3. Μήπως εμφανίζεται κάποια εποχική ή ετήσια περιοδικότητα στη συχνότητα και στην ένταση του συγκεκριμένου φαινομένου.

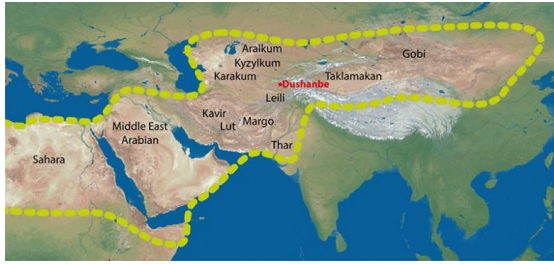
4. Πώς επηρεάζει η υψηλή συγκέντρωση των σωματιδίων σκόνης στην ατμόσφαιρα την υγεία των Κυπρίων.

Τα δεδομένα που χρησιμοποιήσαμε ήταν, σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, ανά ώρα (hourly) για τη συγκέντρωση της σκόνης στην ατμόσφαιρα και ετήσια (yearly) για τα θέματα υγείας με αποτέλεσμα η έρευνά μας να περιορίζεται σημαντικά. Δεν συνδυάσαμε τα δεδομένα από τους δορυφόρους με μετρήσεις από τους σταθμούς αφού τα δεδομένα από τους σταθμούς ήταν ημερήσια με αρκετές ελλείπουσες τιμές (missing values). Το χρονικό εύρος της εργασίας μας περιορίζεται στα δεκαεπτά χρόνια 2007 με 2023.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ορισμός των καταιγίδων σκόνης (Dust Storms)

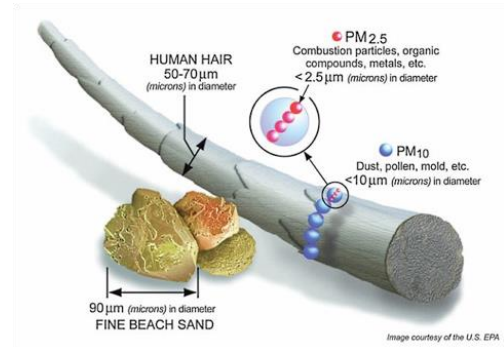
Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Μετεωρολογίας (World Meteorological Organization (WMO), 2017) οι αμμοθύελλες και οι καταιγίδες σκόνης είναι ένα σύνολο σωματιδίων σκόνης ή άμμου που ανυψώνονται με ορμή (energetically) σε μεγάλα ύψη από δυνατούς και ταραχώδεις ανέμους. Οι καταιγίδες σκόνης και οι αμμοθύελλες δημιουργούνται σε άνυδρες και ημι-άνυδρες περιοχές του κόσμου και μπορεί να ταξιδέψουν χιλιάδες χιλιόμετρα προς όλες τις χώρες και ηπείρους. Ακολουθώντας μεταφέρουν και άλλους ρύπους που συναντούν στην πορεία τους και τελικά αποθέτουν τα αιωρούμενα σωματίδια (Particulate Matter, PM) μακριά από την προέλευσή τους (Tegen & Fung, 1994, Darvishi Boloorani et al., 2023, Κιννή & Κουής, 2018). Οι κύριες πηγές καταιγίδων σκόνης βρίσκονται στο βόρειο ημισφαίριο κατά μήκος μίας περιοχής που εκτείνεται από τη Βόρεια Αφρική, μέσω της Μέσης Ανατολής, μέχρι την Ανατολική Ασία και συχνά αναφέρεται ως «dust belt» (Brstilo & Madunic, 2010) όπως καθορίζεται με πράσινη διακεκομμένη γραμμή στην Εικόνα 1.

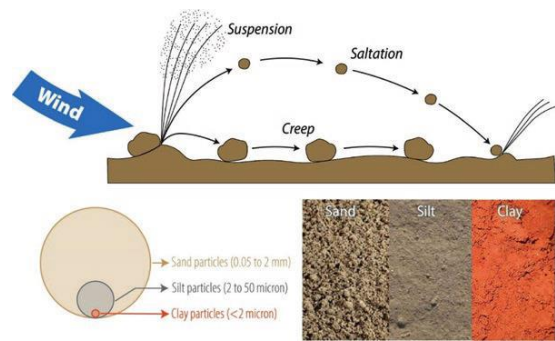
Εικόνα 1: Γεωγραφικός χάρτης που δείχνει ερημικές εκτάσεις (μαύρα γράμματα) και την επονομαζόμενη περιοχή «dust belt» (πράσινη διακεκομμένη γραμμή) (Hofer et al., 2017).

Μηχανισμοί των καταιγίδων σκόνης και τα σωματίδια που τις αποτελούν

Επεισόδια σκόνης μπορεί να προκληθούν από δύο κύριες μετεωρολογικές διαταραχές, τις συνοπτικές και τις καταιγιδικές. Το φαινόμενο των καταιγίδων σκόνης διαιρείται σε τρεις φάσεις: στην ανύψωση των σωματιδίων σκόνης, στη μεταφορά τους στην ατμόσφαιρα και στην εναπόθεσή τους στο έδαφος (UNEP, 2016). Η σκόνη του εδάφους η οποία παράγεται από την αιολική δραστηριότητα θεωρείται σημαντική πηγή αιωρούμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα. Η σκόνη φυσικής προέλευσης αποτελείται από αιωρούμενα σωματίδια ποικίλων μεγεθών με διαμέτρους μεγαλύτερες αλλά και μικρότερες από 1 μm. Το μέγεθος των σωματιδίων σκόνης είναι συνάρτηση πολλών παραμέτρων που σχετίζονται με τις διεργασίες σχηματισμού τους αλλά και με τη σύνθεση και τα χαρακτηριστικά των περιοχών - πηγών (Tegen & Fung, 1994). Σύμφωνα με τους Tegen και Fung (1994) η μεταφορά και η εναπόθεση εξαρτάται από το μέγεθος και τη σύσταση των σωματιδίων, την εδαφική θερμοκρασία και υγρασία, την ένταση του ανέμου, την τύρβη και τη βροχόπτωση. Στην Εικόνα 2 φαίνεται το μέγεθος των PM συγκριτικά με μια ανθρώπινη τρίχα. Τα σωματίδια σκόνης κινούνται με τρεις διαφορετικούς τρόπους μέσα στην ατμόσφαιρα, την ολίσθηση (creeping), την αναπήδηση (saltation) και την εναιώρηση (suspension), όπως φαίνεται στην Εικόνα 3.

Εικόνα 2: Το μέγεθος των αιωρούμενων σωματιδίων σε σύγκριση με την ανθρώπινη τρίχα (EPA, 2023).

Εικόνα 3: Ο τρόπος που τα σωματίδια σκόνης κινούνται μέσα στην ατμόσφαιρα (Darvishi Boloorani et al., 2023)

Η ανύψωση των σωματιδίων σκόνης συμβαίνει όταν ισχυροί άνεμοι συναντούν ξηρές επιφάνειες και έτσι το υλικό της επιφάνειας δεν μπορεί να αντισταθεί στην αποκόλλησή του (Kohfeld & Tegen 2007). Αυτό συμβαίνει λόγω της διαβρωτικής ικανότητας του αέρα η οποία εξαρτάται από την ταχύτητα και από τα χαρακτηριστικά της ροής του αέρα (UNEP, 2016). Υπάρχουν δύο τρόποι εναπόθεσης της σκόνης: η υγρή και η ξηρή εναπόθεση (Kohfeld & Tegen, 2007). Η υγρή εναπόθεση αναφέρεται στην απομάκρυνση των σωματιδίων σκόνης από την ατμόσφαιρα μέσω προϊόντων του νερού, όπως τη βροχή, το χιόνι, το χαλάζι κ.τ.λ. (Κατσαφάδος & Μαυροματίδης 2015). Αυτό το είδος εναπόθεσης κυριαρχεί στην περιοχή του Βόρειου Ειρηνικού Ωκεανού (UNEP, 2016). Με τη ξηρή εναπόθεση εννοούμε την πτώση των σωματιδίων σκόνης με τη βοήθεια της βαρύτητας, η οποία κυριαρχεί στη Μεσόγειο και στο εσωτερικό της Κίνας (UNEP, 2016).

Οι επιπτώσεις των καταιγίδων σκόνης

Οι καταιγίδες σκόνης συνοδεύονται κυρίως με αρνητικές επιπτώσεις. Αρχικά, όσον αφορά την υγεία των ανθρώπων, μόρια σκόνης αλλά και μερικά βακτήρια τα οποία προέρχονται από τις καταιγίδες σκόνης της ερήμου, εισβάλλουν στον οργανισμό και προκαλούν διάφορες παθήσεις (Sandstrom & Forsberg, 2008). Όπως αναφέρουν οι Esmaeil et al. (2014) η σκόνη μπορεί να εισέλθει στο ανθρώπινο σώμα μέσω της αναπνευστικής οδού και έπειτα προχωρά στους πνεύμονες. Έτσι, συχνά εμφανίζονται δυσλειτουργίες των πνευμόνων και καρδιαγγειακά νοσήματα. Μερικές παθήσεις που προκαλούνται είναι το άσθμα, η πυριτίωση, η ασφυξία και ο καρκίνος του πνεύμονα (Park et al., 2005, Goudie, 2014). Επίσης, η σκόνη μπορεί να προκαλέσει ξηροφθαλμία η οποία μπορεί να εξελιχτεί σε τύφλωση (Goudie, 2014). Οι μικροοργανισμοί και οι μύκητες οι οποίοι μεταφέρονται μέσω της σκόνης, όταν εισέλθουν στον οργανισμό είναι πιθανό να προκαλέσουν λοιμώξεις του αναπνευστικού συστήματος (Schweitzer, 2018). Όσον αφορά τη γεωργία οι αποδόσεις των προϊόντων μειώνονται λόγω των καταιγίδων σκόνης της ερήμου. Η σκόνη συμβάλλει στην απομάκρυνση οργανικών και θρεπτικών ουσιών, μειώνοντας την παραγωγικότητα της γεωργίας και τον αριθμό των φυτειών (Dong & Wang, 2023). Συμβάλλει αρνητικά στη φωτοσυνθετική λειτουργία των φυτικών οργανισμών (Stefanski & Sivakumar, 2019). Επίσης, το έδαφος διαβρώνεται ενώ επηρεάζεται η ποιότητα του αέρα και του νερού. Παρ' όλ' αυτά τα αρνητικά, οι καταιγίδες σκόνης της ερήμου μπορούν να ωφελήσουν τα οικοσυστήματα. Μερικές εκτάσεις γης λιπαίνονται με θρεπτικές ουσίες οι οποίες μεταφέρονται μέσω της σκόνης (Stefanski & Sivakumar, 2009).

Η κλιματική αλλαγή και οι καταιγίδες σκόνης

Μία από τις κύριες αιτίες δημιουργίας των καταιγίδων σκόνης είναι οι μακροχρόνιες ξηρασίες, οι οποίες αποτελούν συνέπεια της κλιματικής αλλαγής όπως έχει αποδειχθεί τα τελευταία χρόνια (CCG, 2011). Στις περιοχές που

δημιουργούνται οι καταιγίδες σκόνης, η συγκέντρωση της στην επιφάνεια επηρεάζεται κυρίως από την ταχύτητα του ανέμου στην επιφάνεια. Αυτό αποτυπώνεται από όλα τα πρότυπα γενικών κυκλοφοριών της ατμόσφαιρας (Zhou et al., 2023). Στο άρθρο που δημοσίευσαν οι Zhou et al. (2023) αναφέρουν επίσης ότι εκτός των περιοχών που δημιουργούνται οι καταιγίδες σκόνης, ιδιαίτερα πάνω από ξηρές και ημίξηρες περιοχές σε μεσαία και υψηλά γεωγραφικά πλάτη, η αύξηση της θερμοκρασίας του επιφανειακού αέρα αποτελεί τον κύριο παράγοντα για την αύξηση της σκόνης. Καθώς η αύξηση της θερμοκρασίας του επιφανειακού αέρα οδηγεί σε αύξηση της κατακόρυφης βαθμίδας θερμοκρασίας, ενισχύει την ατμοσφαιρική αστάθεια και πυροδοτεί πιο έντονες κάθετες κινήσεις που φέρνουν στην επιφάνεια περισσότερη σκόνη. Επίσης έχει γίνει αποδεκτό ότι η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας της γης αποτελεί συνέπεια της κλιματικής αλλαγής. Επιπρόσθετα, η αύξηση των σωματιδίων της σκόνης στην ατμόσφαιρα μπορεί επίσης να επηρεάσει το κλιματικό σύστημα. Μπορούν να διαταράξουν την ακτινοβολική ισορροπία της Γης, εντείνοντας τις ξηρασίες στις ξηρές περιοχές (Han et al., 2008). Αντίθετα, θα μπορούσαν και να ενισχύσουν τις βροχοπτώσεις σε ορισμένες περιοχές, λειτουργώντας ως πυρήνες συμπύκνωσης για τα νέφη (Twohy et al., 2009).

Οι καταιγίδες σκόνης και η Κύπρος

Όπως αναμένεται, οι κατοικημένες περιοχές δίπλα από ερήμους ή ημι-άνυδρες περιοχές αντιμετωπίζουν πολύ συχνότερα καταιγίδες σκόνης (Κιννή & Κουής, 2018). Συγκεκριμένα, οι χώρες της Μεσογείου επηρεάζονται συχνά από καταιγίδες σκόνης κατά τις οποίες η συγκέντρωση των αιωρούμενων σωματιδίων με αεροδυναμική διάμετρο μικρότερη των 10 μm (PM₁₀) και με αεροδυναμική διάμετρο μικρότερη των 2.5 μm (PM_{2.5}: 25 μg/m³ μέση τιμή σε 24 ώρες) ξεπερνούν συχνά τα όρια ποιότητας του αέρα σε καθημερινή βάση όπως έχουν τεθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (World Health Organization -WHO) και την Ευρωπαϊκή Ένωση

(PM₁₀: 50 µg/m³ μέση τιμή σε 24 ώρες) (Achilleos et al., 2020). Οι προτεινόμενες αυτές τιμές έχουν τεθεί γιατί η σκόνη που «κουβαλούν» οι καταιγίδες σκόνης μεταφέρουν και εννέα βαρέα μέταλλα: μόλυβδο, αρσενικό, σίδηρο, μαγγάνιο, βανάδιο, νικέλιο, χρώμιο, χαλκό και ψευδάργυρο (Wang, 2015). Για την ύπαρξη των επικίνδυνων αυτών ουσιών στη μεταφερόμενη σκόνη ευθύνεται, κατά κύριο λόγο, η ανθρωπογενής μόλυνση στις αφρικανικές και αραβικές ερήμους, όπως η κίνηση οχημάτων, η απόρριψη αποβλήτων, διάφοροι πολέμοι κ.α. Τα πιο συχνά φαινόμενα στην Κύπρο παρατηρούνται τη χρονική περίοδο από τον Φεβρουάριο έως τον Μάιο (Kitas Weather, 3/11/2021). Αυτό οφείλεται στην πιο έντονη διαφορά θερμοκρασίας που παρατηρείται πάνω από την ημιτροπική ζώνη της ερήμου αυτήν την περίοδο. Πιο συγκεκριμένα, οι θερμές αέριες μάζες από τα νότια συναντούν πιο ψυχρές αέριες μάζες από τα βόρεια, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται δυτικοί και νοτιοδυτικοί άνεμοι και έτσι ευνοούνται τα φαινόμενα σκόνης, τα χαμηλά βαρομετρικά που εμφανίζονται στην περιοχή και οι ισχυροί άνεμοι που τα συνοδεύουν συμβάλλουν στην ανύψωση της σκόνης (Kitas Weather, 3/11/2021). Επιπλέον, η ανθρωπογενής τροποποίηση της επιφάνειας της γης, καθώς και η μη βιώσιμη διαχείριση του νερού και των καλλιεργήσιμων εκτάσεων που χαρακτηρίζουν αρκετές περιοχές της Μεσογείου, της νοτιοανατολικής Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, επίσης μπορεί να οδηγήσουν σε περαιτέρω αύξηση των ξερότοπων και την περαιτέρω αύξηση των πηγών σκόνης (Philenews, 12/8/2023). Όσον αφορά τη βροχόπτωση, η μείωση της συχνότητάς της, αυξάνει τη συχνότητα και τη διάρκεια των καταιγίδων σκόνης αφού δεν απομακρύνεται η σκόνη από την ατμόσφαιρα με τη βροχή για να εναποτεθεί στο έδαφος ή τη θάλασσα (Philenews, 12/8/2023). Τα φαινόμενα σκόνης στην Κύπρο αυξήθηκαν την περίοδο 1998–2008, φτάνοντας σε 30 μέρες με καταιγίδες σκόνης τη χρονιά 2008 (Achilleos et al., 2014).

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Σχεδιασμός της έρευνας

Αρχικά ασχοληθήκαμε με το γενικό θέμα του διαγνωσμού ορίζοντας τις καταιγίδες σκόνης και πιθανούς παράγοντες από τους οποίους επηρεάζεται όπως είναι η ταχύτητα των ανέμων, η θερμοκρασία και η βροχόπτωση. Αναφερθήκαμε στο πρόβλημα της συχνής εμφάνισης καταιγίδων σκόνης από τις γύρω περιοχές και ερευνήσαμε τους πιθανούς παράγοντες δημιουργίας τους. Μέσα από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση καταλήξαμε στην περιοχή που θα εστιάζαμε ώστε να διερευνήσουμε τυχόν εποχιακή, η χρονική εξάρτηση. Αποφασίσαμε ποια δεδομένα θα ήταν χρήσιμα στη μελέτη μας όπως η συγκέντρωση των σωματιδίων σκόνης PM₁₀ και PM_{2.5} στην ατμόσφαιρα, η θερμοκρασία, η βροχόπτωση, ο δείκτης AOT₅₅₀ και η ταχύτητα των ανέμων. Επίσης καταλήξαμε στους παράγοντες που θα κρατούμε σταθερούς στη μελέτη μας όπως την περιοχή που θα παίρνουμε τις μετρήσεις και τους ίδιους κανόνες καθορισμού των ημερών που είχαμε καταιγίδα σκόνης (Dust Storm Day, DSD).

Το πρώτο σοβαρό πρόβλημα που είχαμε να αντιμετωπίσουμε ήταν η εύρεση δεδομένων αφού τα δεδομένα από την ανοικτή πύλη δεδομένων της Κύπρου δεν ενέπιπταν στη χρονική περίοδο που θέλαμε να μελετήσουμε και είχαν αρκετές ελλείπουσες τιμές (missing values) στη συγκέντρωση των σωματιδίων PM₁₀ και PM_{2.5}. Μέσα από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση ανακαλύψαμε εφαρμογές όπως το Giovanni Tool και το EOSDIS Worldview της Nasa, των οποίων τα δεδομένα και οι εικόνες αντίστοιχα χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την εργασία.

Επεξεργασία δεδομένων από Giovanni tool και EOSDIS Worldview

Giovanni tool

Για αυτή την έρευνα χρησιμοποιήσαμε δεδομένα που αντλήσαμε από το Giovanni tool (giovanni.gsfc.nasa.gov). Το Giovanni tool είναι ένα διαδικτυακό και εύκολα προσβάσιμο

περιβάλλον, το οποίο προσφέρει δεδομένα για διάφορες γεωφυσικές παραμέτρους από διαφορετικούς δορυφόρους. Εμείς επιλέξαμε την περιοχή της Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου σχηματίζοντας ένα κουτάκι με συντεταγμένες 33.037,35.0112,33.1029,35.0552) και πήραμε δεδομένα ανά ώρα (hourly) για τη βροχόπτωση(mm/h), τη συγκέντρωση όλης της σκόνης και ξεχωριστά των σωματιδίων με διάμετρο 2.5 μm (kg/m³), τη θερμοκρασία (°C), την ταχύτητα του ανέμου(m/s) και της συνολικής σκέδασης ακτινοβολίας μήκους κύματος 550 nm από σωματίδια (Absorption Optical thickness, AOT₅₅₀) από τη χρονιά 2007 μέχρι και τη χρονιά 2023.

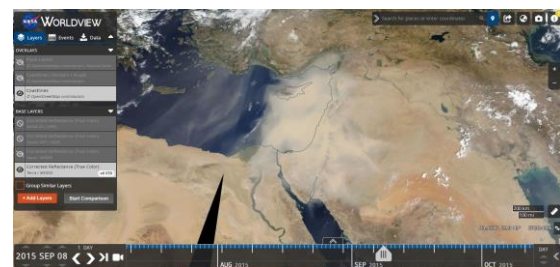
Έτσι ώστε να χαρακτηρίσουμε μία ημέρα ως DSD χρησιμοποιήσαμε τους κανόνες που προτείνουν οι Achilles et al. (2020) και ακολούθως τις χωρίσαμε σε τέσσερις κατηγορίες 1. χαμηλής έντασης (Low), 2. μέτριας έντασης (Moderate), 3. υψηλής έντασης (Intense) και 4. ισχυρής έντασης (Extreme).

Σε αυτό το σημείο μετατρέψαμε τον μέσο ημερήσιο ρυθμό της βροχόπτωσης σε mm βροχόπτωσης πολλαπλασιάζοντας με 24h και μεταφέραμε τα δεδομένα μας στο πρόγραμμα IBM SPSS Version 29. Με το πρόγραμμα IBM SPSS κάναμε στατιστική ανάλυση συσχέτισης Pearson των ημερήσιων δεδομένων της βροχόπτωσης, της συγκέντρωσης σωματιδίων σκόνης PM₁₀, της θερμοκρασίας και της ταχύτητας του ανέμου και των DSD. Αφού βρήκαμε μικρή συσχέτιση αλλά στατιστικά σημαντική προχωρήσαμε σε έλεγχο one way ANOVA για να δούμε κατά πόσον υπάρχει κάποιο μοτίβο. Στη συνέχεια μετατρέψαμε τα δεδομένα σε μέσα μηνιαία και μέσα χρονιαία και υπολογίσαμε την τυπική απόκλιση. Χρησιμοποιώντας τους μέσους όρους για κάθε μήνα και για κάθε χρόνο προχωρήσαμε στον υπολογισμό του μηνιαίου μέσου όρου και για τα 17 χρόνια και μελετήσαμε την εποχικότητα όλων των μεταβλητών που αφορούσαν τη μελέτη μας. Αφού καθορίσαμε την κανονική θερμοκρασία και την κανονική βροχόπτωση κάθε μήνα (μέσος όρος κάθε μήνα των αντίστοιχων τιμών από το

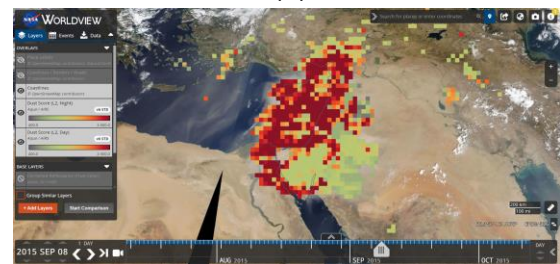
1990 - 2020) προχωρήσαμε στην κατασκευή διαγραμμάτων της μεταβολής της θερμοκρασίας και της βροχόπτωσης από την κανονική.

EOSDIS Worldview

Ακόμη ένα διαδικτυακό περιβάλλον της NASA που ονομάζεται Earth Observing System Data and Information System (EOSDIS) παρέχει τη δυνατότητα διαδραστικής περιήγησης σε περισσότερα από 1000 παγκόσμια επίπεδα δορυφορικών εικόνων πλήρους ανάλυσης και στη συνέχεια λήψη των υποκείμενων δεδομένων. Χρησιμοποιήσαμε το layer Dust Score (L2, Day) και Dust Score (L2, Night). Στην Εικόνα 4 φαίνονται οι φωτογραφίες (α) χωρίς το dust layer και (β) με το dust layer για την καταιγίδα σκόνης που επισκέφτηκε την Κύπρο τον Σεπτέμβριο του 2015.

(α)

(β)

Εικόνα 4: Η Κύπρος στις 08 Σεπτεμβρίου 2015 από το worldview (α) Χωρίς τα layers Dust Score και (β) με τα layers Dust Score. Μπορείτε να δείτε τις εικόνες [εδώ](#).

Χρησιμοποιώντας τη συγκεκριμένη εφαρμογή επιβεβαιώσαμε τις ημέρες που είχαμε κατατάξει ως DSD και παρακολουθήσαμε την κατεύθυνση επιλεγμένων καταιγίδων σκόνης που επηρέαζαν την Κύπρο.

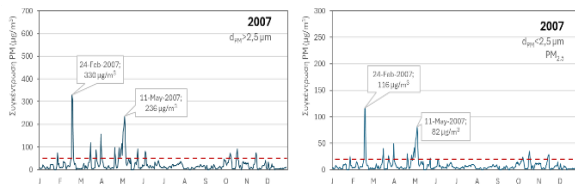
Δεδομένα για θέματα υγείας που μπορούν να προκληθούν λόγω της σκόνης

Στη συγκεκριμένη μελέτη χρησιμοποιήσαμε και δεδομένα από τη σελίδα του οργανισμού Institute for Health Metrics and Evaluation (IHME). Ο IHME είναι ένας οργανισμός έρευνας και μέτρησης στον τομέα της υγείας που ασχολείται με την πρόβλεψη των μελλοντικών επιπτώσεων στον τομέα της υγείας. Χρησιμοποιεί δεδομένα για ασθένειες, τραυματισμούς, παράγοντες κινδύνου και κοινωνικό- δημογραφικούς δείκτες για να δημιουργήσει προβλέψεις και σενάρια για το μέλλον. Τα δεδομένα αφορούσαν στατιστικά για το προσδόκιμο ζωής και τους θανάτους σε χρονιαία βάση που αφορούσαν καρδιαγγειακές παθήσεις, χρόνιες αναπνευστικές παθήσεις, λοιμώξεις του αναπνευστικού και φυματίωσης. Επίσης στην εργασία παρουσιάζονται και δεδομένα από τον geospatial data catalogue του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (EEA). Τα δεδομένα αφορούν πρόωρους θανάτους λόγω της μόλυνσης της ατμόσφαιρας από σωματίδια PM_{2.5}.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Περιγραφική στατιστική

Οι χρονοσειρές της ημερήσιας συγκέντρωσης των σωματιδίων σκόνης στην ατμόσφαιρα για τη χρονιά 2007 φαίνονται στα διαγράμματα 1 (α) – (β). Στα διαγράμματα έχουν σημειωθεί με διακεκομμένη κόκκινη γραμμή τα ημερήσια επιτρεπόμενα όρια που έχει θέσει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας το 2020 (WMO, 2020).

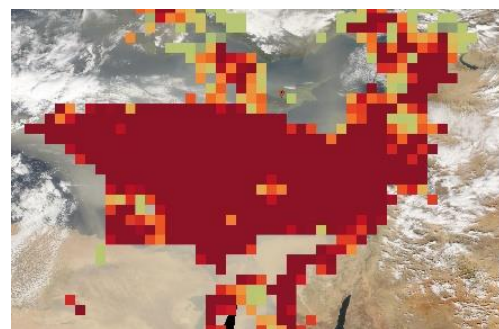
Διαγράμματα 1 (α) – (β) Ημερήσια συγκέντρωση σωματιδίων σκόνης για τις χρονιές 2007, 2014 και 2021.

Τη χρονιά 2007 υπήρξαν δύο έντονα επεισόδια σκόνης όπου η ημερήσια μέση συγκέντρωση σκόνης στην υπό μελέτη περιοχή ξεπέρασε τα 200 µg/m³. Στις 24 Φεβρουαρίου του 2007 η ημερήσια μέση συγκέντρωση των PM_{2.5}

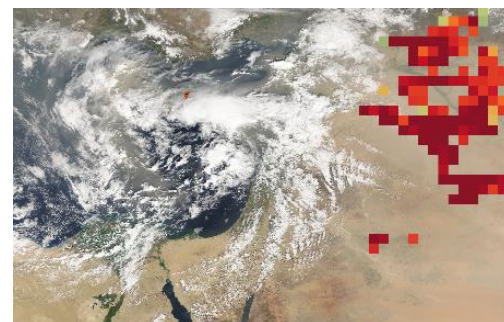
ξεπέρασε τα 116 µg/m³. Οι φωτογραφίες από το EOSDIS Worldview στις Εικόνες 5.1 επιβεβαιώνουν την ένταση συγκεκριμένου επεισοδίου σκόνης. Οι πιο πάνω ημερήσιοι μέσοι όροι είναι κατά πολύ μεγαλύτεροι από τα προτεινόμενα επίπεδα υγείας που έθεσε ο παγκόσμιος οργανισμός υγείας το 2020 (WMO, 2020) και η Ευρωπαϊκή Ένωση (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2008).

23/02/2007

24/02/2007

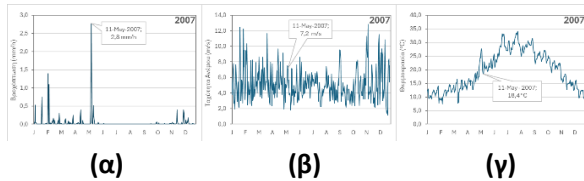
25/02/2007

Εικόνες 5 (α) – (β): Φωτογραφίες από το Worldview EOSDIS του έντονου επεισοδίου σκόνης στις 24 Φεβρουαρίου 2007. Στις εικόνες φαίνεται και το layout dust score.

Το επεισόδιο σκόνης στις 24 Φεβρουαρίου 2007 βάση των φωτογραφιών από το Worldview

EOSDIS φαίνεται να προήλθε από την έρημο Σαχάρα και στις 25 Φεβρουαρίου 2007 προχώρησε προς τη Συρία. Ο ημερήσιος μέσος όρος της μέσης συνολικής βροχόπτωσης, της ταχύτητας του ανέμου και της θερμοκρασίας φαίνονται στα διαγράμματα 2 (α) – (ζ) για τη χρονιά 2007.

Διαγράμματα 2 (α) – (γ): Μέση τιμή της βροχόπτωσης, της ταχύτητας του ανέμου και της θερμοκρασίας σε ημερήσια βάση.

Στις 11 Μαΐου του 2007, υπήρξε μια σχετική μείωση της μέσης θερμοκρασίας και είχε δυνατές βροχές επομένως υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η σκόνη που υπήρχε στον αέρα να κατέληξε στο έδαφος με υγρή εναπόθεση.

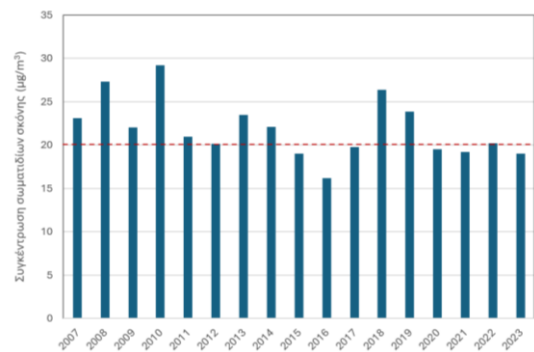
Στον Πίνακα Τιμών 1 φαίνονται οι μέσοι όροι για κάθε χρονιά από το 2007 μέχρι το 2023 των κλιματικών δεικτών θερμοκρασία, βροχόπτωση και ταχύτητα των ανέμων, καθώς επίσης και η συγκέντρωση των σωματιδίων PM₁₀ και PM_{2.5}. Οι δύο τελευταίες γραμμές του Πίνακα 3 δείχνουν τον αριθμό των ημερών που κατατάχθηκαν ως ημέρες επεισοδίου σκόνης από την Έρημο και ημερών με μέσο όρο συγκέντρωσης σωματιδίων σκόνης πάνω από 50 mg/m³.

Πίνακας Τιμών 1: Οι μέσοι όροι για κάθε χρονιά από το 2007 μέχρι το 2023 και ο αριθμός των DSD

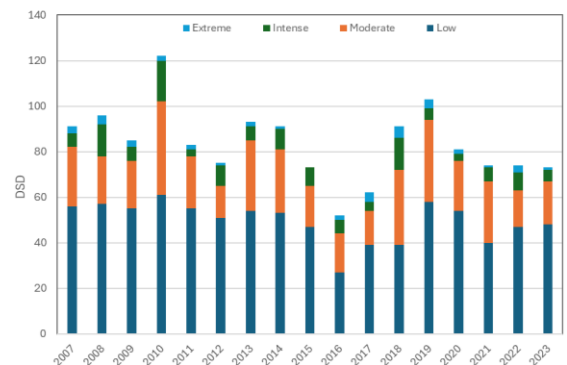
Χρονιά	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Θερμοκρασία (°C)	22	20	20	21	20	21	20	20	20	20	20	21	21	20	20	20	20
Βροχόπτωση (mm)	81	88	82	133	83	81	13	25	85	84	100	81	14	14	13	14	14
Ταχύτητα ανέμου (m/s)	1.62	1.69	1.69	2.04	1.61	1.62	1.63	1.63	1.62	1.62	1.69	1.69	1.69	1.69	1.69	1.69	1.69
PM ₁₀ (μg/m ³)	0.04	0.05	0.04	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.05	0.04	0.05	0.05
PM _{2.5} (μg/m ³)	0.14	0.22	1.00	1.05	1.11	0.92	1.00	0.94	1.12	1.10	0.93	0.92	0.94	0.92	1.00	1.00	1.01
Ημέρες (DSD)	137	133	130	135	137	137	137	137	137	137	137	137	137	137	137	137	137

Η χρονιά με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση σωματιδίων PM₁₀ και τις περισσότερες DSD ήταν το 2010. Αυτή η μέτρηση δεν συμφωνεί με τους Achilleos et al. (2020) που βρίσκουν ότι η χρονιά 2008 ήταν η χρονιά με τις περισσότερες καταιγίδες σκόνης (134). Με τους συγκεκριμένους συγγραφείς συμφωνούμε μόνο

για τη χρονιά 2007 αλλά η γενικότερη τάση είναι παρόμοια. Οι διαφορές στα αποτελέσματα πιθανώς να οφείλονται στο ότι τα δεδομένα τους για τη συγκέντρωση των σωματιδίων σκόνης ήταν από τον σταθμό υποβάθρου ενώ τα δικά μας ήταν σε μεγαλύτερη περιοχή και από τους δορυφόρους. Επίσης ο τελικός τρόπος καθορισμού των ημερών που ανήκουν σε καταιγίδα σκόνης ήταν διαφορετικός αφού οι συγκεκριμένοι συγγραφείς χρησιμοποίησαν tree regression που για μας ήταν αρκετά δύσκολο να εφαρμόσουμε. Παρόλα αυτά οι μετρήσεις μας για τις ημέρες που ανήκουν σε καταιγίδα σκόνης και έχουν συγκέντρωση σωματιδίων PM₁₀ μεγαλύτερη από 50 μg/m³ ήταν αρκετά κοντά με αυτές που υπολόγισαν οι Achilleos et al. (2020).

Διάγραμμα 3: Ο μέσος όρος συγκέντρωσης σωματιδίων σκόνης ανά χρονιά.

Διάγραμμα 4: Συχνότητα DSD και κατηγοριοποίηση τους σε Low, Moderate, Intense και Extreme.

Το 2010, 2008 και 2018 ήταν οι χρονιές με τον μεγαλύτερο μέσο όρο συγκέντρωσης PM₁₀ ενώ το 2016 παρατηρούμε τον χαμηλότερο μέσο όρο, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 3. Τις τελευταίες τέσσερις χρονιές (2020 με 2023)

παρατηρούμε μια σταθερότητα στον μέσο όρο της συγκέντρωσης σωματιδίων σκόνης, οποίος είναι χαμηλότερος από το όριο που έθεσε ο WMO (2020).

Στο Διάγραμμα 4 φαίνονται οι ημέρες που ανήκουν σε DS καθώς και η ένταση τους όπως καθορίστηκε στη μεθοδολογία. Από το Διάγραμμα 10 και τον Πίνακα Τιμών 3 παρατηρούμε ότι το 2010, υπάρχουν οι περισσότερες μέρες επεισοδίων σκόνης (σχεδόν το 1/3 του χρόνου), ενώ το 2016 και το 2017 οι λιγότερες. Στις χρονιές 2018 και 2019 παρατηρούμε τα περισσότερα extreme DSD. Τα χρόνια 2020 με 2023 κυμαίνονταν περίπου στις 70 ημέρες επεισοδίων σκόνης.

Συσχετιστική στατιστική

Τα δεδομένα τα οποία επεξεργαστήκαμε στην SPSS αφορούσαν τις ημερήσιες μετρήσεις της συγκέντρωσης σωματιδίων σκόνης (C_{PM} σε $\mu\text{g}/\text{m}^3$), της συνολικής βροχόπτωσης (Pr σε mm), της ταχύτητας του ανέμου (WS σε m/s) και της θερμοκρασίας του αέρα (T σε $^{\circ}\text{C}$) από τον Ιανουάριο του 2007 μέχρι και τον Δεκέμβριο το 2023 (περίοδος 17 χρόνων). Συνολικά αναλύσαμε δεδομένα από 6209 καταγραφές όπως φαίνεται στον Πίνακα Τιμών 2. Η τυπική απόκλιση για τη συνολική βροχόπτωση και τη συγκέντρωση σωματιδίων είναι πολύ μεγάλη που σημαίνει ότι δεν ακολουθούν κανονική κατανομή αλλά έχουν σημαντικές αυξομειώσεις με τη πάροδο του χρόνου. Αυτό φαίνεται και από τη μέγιστη και ελάχιστη τιμή τους.

Πίνακας Τιμών 2: Μέσος όρος και τυπική απόκλιση των μεταβλητών της έρευνας

	N	Min	Max	\bar{x}	σ
Συνολική Βροχόπτωση (mm)	6209	0,00	69,90	0,70	2,88
Ταχύτητα Ανέμων (m/s)	6209	1,01	17,13	5,23	2,18
Θερμοκρασία Αέρα ($^{\circ}\text{C}$)	6209	2,54	35,83	19,84	6,70
Συγκέντρωση σωματιδίων Σκόνης ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	6209	0,03	719,10	21,80	35,00
Valid N (listwise)	6209				

Η ανάλυση συσχετισμού Pearson έδειξε ότι υπάρχει μικρή συσχέτιση μεταξύ της συγκέντρωσης σωματιδίων σκόνης και της

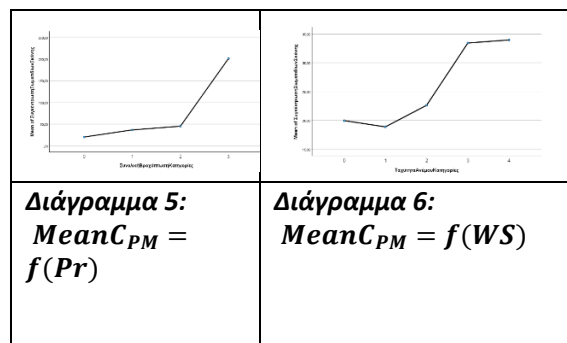
συνολικής βροχόπτωσης ($r=0,180^{**}$), της ταχύτητας του ανέμου ($r=0,123^{**}$) και της θερμοκρασίας αέρα ($r=-0,060^{**}$) η οποία είναι στατιστικά σημαντική ($p<0,001$) (Βλέπε Πίνακα Τιμών 5).

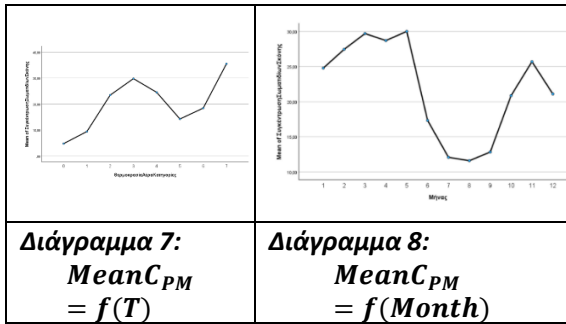
Πίνακας Τιμών 3: Ανάλυση συσχετισμού Pearson για τις μεταβλητές της έρευνας

		WS (m/s)	T ($^{\circ}\text{C}$)	Pr (mm)
C_{PM} ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Pearson Correlation	0,123**	-	0,180**
	Sig. (2-tailed)	<,000	<,000	<,000
	N	6209	6209	6209

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Στη συνέχεια, για να μελετήσουμε περαιτέρω το συσχετισμό αυτό προβήκαμε σε κατηγοριοποίηση των δεδομένων για κάθε μεταβλητή ξεχωριστά όπως αναφέραμε στη μεθοδολογία. Κατασκευάσαμε τα διαγράμματα του μέσου όρου της συγκέντρωσης της σκόνης σε κάθε κατηγορία για τις μεταβλητές θερμοκρασία αέρα, ταχύτητα των ανέμων και βροχόπτωση. Από την ανάλυση αυτή προέκυψε ότι υπάρχει κάποια συσχέτιση μεταξύ της βροχόπτωσης και της συνολικής ποσότητας σωματιδίων σκόνης στην ατμόσφαιρα αφού τόσο σε περιόδους μεγαλύτερης βροχόπτωσης οι συγκεντρώσεις σωματιδίων σκόνης αυξάνονται όπως φαίνεται στο διάγραμμα 5.

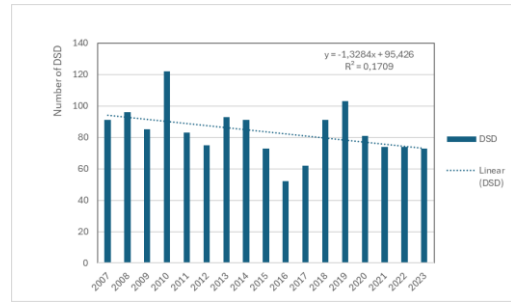

Με τον ίδιο τρόπο, στην περίπτωση της ταχύτητας του αέρα, φαίνεται πώς η αύξηση, πάνω από ένα κατώφλι, της ταχύτητας του αέρα αυξάνει τη συγκέντρωση σωματιδίων σκόνης στην ατμόσφαιρα, όπως δείχνει το διάγραμμα 6. Στο διάγραμμα 7 στην περίπτωση δηλαδή της θερμοκρασίας του αέρα δεν είναι ξεκάθαρη η επίδραση παρόλο που παρουσιάζεται μία τάση αύξησης των σωματιδίων σκόνης με την αύξηση της θερμοκρασίας.

Το διάγραμμα 8 παρουσιάζει τον μέσο όρο και για τα δεκαεπτά χρόνια της ημερήσιας μέσης συγκέντρωσης των σωματιδίων σκόνης συναρτήσει του κάθε μήνα. Παρατηρούμε ότι οι μήνες με την υψηλότερη συγκέντρωση σωματιδίων σκόνης είναι ο Μάρτιος και ο Μάιος ($30 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Το καλοκαίρι βλέπουμε την απότομη μείωση, καθώς και ο μήνας Αύγουστος έχει τη μικρότερη συγκέντρωση σωματιδίων σκόνης ($12 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Έπειτα, το φθινόπωρο η συγκέντρωση ανεβαίνει ξανά με μέγιστη τιμή τα $26 \mu\text{g}/\text{m}^3$ τον μήνα Νοέμβριο.

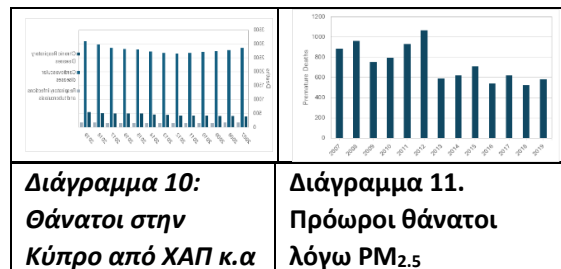
Στο διάγραμμα 9 προσαρμόσαμε σε ευθεία τον αριθμό των DSD συναρτήσει τον χρόνων από το 2007 μέχρι το 2023. Η προσαρμογή σε ευθεία έχει αρνητική κλίση και αυτό δείχνει ότι ο αριθμός των DSD έχει την τάση να μειώνεται τα τελευταία 17 χρόνια, το οποίο αναφέρεται και στο άρθρο των Yuan et al. (2018). Όμως όσο αφορά την ένταση των επεισοδίων σκόνης θα γίνουν πιο έντονα όπως αναφέρουν και οι Clifford et al. (2019).

Διάγραμμα 9: Προσαρμογή σε ευθεία του αριθμού των ημερών που χαρακτηρίζονται ως DSD

Στατιστικά στοιχεία που αφορούν την υγεία των πολιτών στην Κύπρο

Σε αυτό το σημείο της εργασίας, στο διάγραμμα 20 παρουσιάζουμε χρονιαία δεδομένα που αφορούν το προσδόκιμο ζωής και τους θανάτους σε ετήσια βάση που αφορούσαν καρδιαγγειακές παθήσεις, χρόνιες αναπνευστικές παθήσεις, λοιμώξεις του αναπνευστικού και φυματίωσης των πολιτών της Κύπρου από το 2007 μέχρι το 2019. Δεν χρησιμοποιήσαμε τα δεδομένα που είχαμε μετά το 2019 λόγω της Πανδημίας.

Στο διάγραμμα 10 παρατηρούμε ότι οι χρονιές με τους περισσότερους θανάτους ήταν το 2018 και το 2019. Το 2019, που ήταν η χρονολογία με τους περισσότερους θανάτους, λόγω καρδιαγγειακών παθήσεων υπήρξαν 3112 θάνατοι, λόγω χρόνιων αναπνευστικών παθήσεων 541 θάνατοι και λόγω λοιμώξεων του αναπνευστικού και φυματίωσης 174 θάνατοι. Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα που διαθέτουμε (Πίνακας Τιμών 3 και Διάγραμμα 9) για τη συγκέντρωση των σωματιδίων σκόνης στην ατμόσφαιρα, όπου παρατηρούμε αυξημένη συγκέντρωση τις χρονιές 2018 και 2019, θα μπορούσαμε να υποθέσουμε πως μπορεί να υπάρχει κάποια σύνδεση μεταξύ των δύο φαινομένων. Όμως χωρίς περαιτέρω έρευνα

δεν μπορούμε να έχουμε σαφή συμπεράσματα. Στη μελέτη του ο Κοντός Ζώης (2016) αναφέρει πως στην Ευρώπη οι πιθανές επιπτώσεις στην υγεία των επεισοδίων σκόνης έχουν σπάνια μελετηθεί και παρόλο που η συσχέτιση των λεπτόκοκκων σωματιδίων με την ολική ή μερική αιτία πρόκλησης ημερήσιας θνησιμότητας δεν είναι σημαντική κατά τη διάρκεια των εισβολών σκόνης από τη Σαχάρα, όσον αφορά τα χονδρόκοκκα σωματίδια PM_{10} ή $PM_{10-2.5}$ δεν μπορεί να δοθεί μία σαφής απάντηση. Στο διάγραμμα 11 επίσης παρουσιάζονται τα δεδομένα από τον geospatial data catalogue του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΕΑ). Τα δεδομένα αφορούν πρόωρους θανάτους λόγω της μόλυνσης της ατμόσφαιρας από σωματίδια $PM_{2.5}$. Όπως φαίνεται διάγραμμα 21 οι πρόωροι θάνατοι λόγω της ύπαρξης σωματιδίων $PM_{2.5}$ μειώνονται από το 2013 και μετά, σε αντίθεση με τις χρονιές 2007-2012 όπου παρατηρούμε ιδιαίτερα αυξημένο αριθμό θανάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μέσα από αυτήν την έρευνα βρήκαμε συσχέτισμό των επεισοδίων σκόνης με τη συνολική βροχόπτωση, τη θερμοκρασία και την ταχύτητα του ανέμου. Βέβαια, δεν μπορούμε να είμαστε απόλυτα σίγουροι αν πραγματικά αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν άμεσα τα φαινόμενα σκόνης αφού ολόκληρη η μελέτη μας αφορά δεδομένα από το Γιωναννί tool. Ίσως ο συνδυασμός δεδομένων από τους επιτόπιους σταθμούς με δεδομένα από δορυφόρους να δώσουν καλύτερη εικόνα της συσχέτισης μεταξύ αυτών των παραμέτρων.

Από την ανάλυση των δεδομένων καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι όσο αυξάνεται η θερμοκρασία αυξάνεται και η συγκέντρωση σκόνης όπως αναφέρεται και στο άρθρο Zhou et al (2023). Όσο αφορά τη βροχόπτωση αποδείξαμε ότι με την αύξηση της βροχόπτωσης προκαλείται και αύξηση της συγκέντρωσης σκόνης. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι οι συνθήκες που προκαλούν τη βροχή επηρεάζουν και την κυκλοφορία των αέριων μαζών στην ατμόσφαιρα η οποία συμβάλλει στη

μεταφορά σκόνης όπως αναφέρουν και οι Κατσάφαδος & Μαυροματίδης (2015) ή ότι η αυξημένη συγκέντρωση σκόνης στην ατμόσφαιρα να προκαλεί βροχόπτωση με βάση τους Zhao et al. (2022) και της ετήσιας έκθεσης του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (2022). Για την ταχύτητα του ανέμου φαίνεται από την ανάλυση μας ότι υπάρχει κατώφλι στην ταχύτητα του ανέμου που όταν οι άνεμοι κινούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα τόσο πιο έντονα είναι τα φαινόμενα σκόνης. Αυτό είναι σε συμφωνία με το άρθρο των Marticorena et al. 1997. Αυτό συμβαίνει επειδή με τη βοήθεια του ανέμου η σκόνη ανυψώνεται και μεταφέρεται σε μεγάλες αποστάσεις (Tegen & Fung 1994) ανάλογα όμως με την ταχύτητα που έχει ο άνεμος και το ανάγλυφο του εδάφους μεταφέρει διαφορετικής διαμέτρου σωματίδια σκόνης. Οι καταιγίδες σκόνης είναι ένα συχνό φαινόμενο στο νησί μας και από τις μετρήσεις μας φαίνεται να υπάρχει μια περιοδικότητα στα επεισόδια σκόνης. Από την έρευνα μας φάνηκε να υπάρχει τάση για μείωση του αριθμού των DSD συναρτήσει του χρόνου. Όπως αναφέρεται και στο άρθρο των Clifford et al. (2019) τα φαινόμενα σκόνης αναμένεται να μειωθούν σε συχνότητα αλλά να αυξηθούν σε ένταση.

Αναφορικά με τα διάφορα θέματα υγείας που προκαλούνται από την ύπαρξη αιωρούμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα φαίνεται πως υπάρχει μια αύξηση το 2019 αλλά οι συγκεκριμένες μετρήσεις ήταν ανά χρόνο και δεν μπορέσαμε να τις συνδέσουμε με τα επεισόδια σκόνης. Θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μελέτη της εισαγωγής στα νοσοκομεία σε ημερήσια βάση ώστε να παρατηρήσουμε κατά πόσον τις ημέρες μετά τα επεισόδια σκόνης υπάρχουν αυξημένες εισαγωγές και κατά πόσον υπάρχει κάποια συσχέτιση. Ίσως μία έρευνα που να μελετά όλα τα σωματίδια που «κουβαλούν» τα επεισόδια σκόνης της ερήμου σε βάθος χρόνου να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στον εντοπισμό των προβλημάτων υγείας των κατοίκων της Κύπρου. Είναι όμως γενικά αποδεκτό ότι τα αιωρούμενα σωματίδια στην ατμόσφαιρα επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των

ανθρώπων σε πολλούς τομείς και η αντιμετώπιση των επιπτώσεων τους αποτελεί πολυδιάστατο ζήτημα που απαιτεί συνεργασία και συντονισμό σε πολλά επίπεδα. Εκτός από τις καταιγίδες σκόνης που είναι φυσικό φαινόμενο ίσως μία μελέτη των άλλων παραγόντων που αυξάνουν την συγκέντρωση των σωματιδίων στην ατμόσφαιρα να μπορεί να δώσει πιο άμεσες λύσεις στο συγκεκριμένο πρόβλημα.

Οι πολιτικοί και κοινωνικοί φορείς πρέπει να συνεργαστούν για να αντιμετωπίσουν αυτό το ζήτημα. Η διαχείριση της ποιότητας του αέρα απαιτεί πολιτικές αποφάσεις, ρυθμίσεις και συνεργασία μεταξύ των κρατών, των περιφερειακών αρχών και του κοινού. Οι πολιτικοί πρέπει να ενημερώνουν το κοινό σχετικά με τις επιπτώσεις των σωματιδίων σκόνης στην υγεία των ανθρώπων και να προωθούν ευαισθητοποίηση. Η προστασία της υγείας των ανθρώπων από τα αιωρούμενα σωματίδια και ειδικότερα από τα σωματίδια σκόνης απαιτεί διεθνή συνεργασία, καθώς ο αέρας δεν γνωρίζει σύνορα μεταξύ χωρών.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ

Μέσα από αυτή την ευκαιρία που μας δόθηκε να συμμετέχουμε σε αυτόν τον διαγωνισμό αποκτήσαμε αρκετές γνώσεις και δεξιότητες. Αρχικά, με αφορμή ένα τόσο ενδιαφέρον θέμα, είχαμε τη δυνατότητα να μάθουμε για ένα τόσο σημαντικό και επικίνδυνο για την υγεία μας φυσικό φαινόμενο. Μελετώντας πλήθος επιστημονικών πηγών, κατανοήσαμε τα αίτια και τις επιπτώσεις των καταιγίδων σκόνης, ενώ παράλληλα εξοικειωθήκαμε με τη μεθοδολογία συγγραφής μίας βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Αποκτήσαμε ερευνητικές δεξιότητες συλλέγοντας δεδομένα από διάφορες πηγές, όπως επιστημονικές ιστοσελίδες και εφαρμογές. Μας έκανε τρομερή εντύπωση το γεγονός ότι υπάρχουν τόσα πολλά δεδομένα διαθέσιμα στο κοινό για επεξεργασία και ανάλυση.

Επιπρόσθετα, αναπτύξαμε δεξιότητες στην ανάλυση δεδομένων με στατιστικές μεθόδους χρησιμοποιώντας διάφορα λογισμικά καθώς και

στην ερμηνεία γραφικών παραστάσεων. Η επεξεργασία του μεγάλου όγκου δεδομένων και η εύστοχη παρουσίασή τους ώστε να εξάγονται εύστοχα συμπεράσματα, αποτέλεσαν τις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίσαμε. Ως εκ τούτου αναπτύξαμε κριτική σκέψη, εξάγοντας συμπεράσματα που μπορούσαν να στηριχθούν από την υπάρχουσα βιβλιογραφία. Η ομαδική εργασία αποτέλεσε αναπόσπαστο κομμάτι της εμπειρίας. Μάθαμε να συνεργαζόμαστε, να μοιραζόμαστε αρμοδιότητες, να ανταλλάσσουμε ιδέες και να καταλήγουμε σε συλλογικές αποφάσεις, στοιχεία που ήταν απαραίτητα για την ομαλή ολοκλήρωση της ερευνητικής εργασίας. Γενικά, η συμμετοχή μας σ' αυτόν τον διαγωνισμό με θέμα «Κλιματική αλλαγή και επεισόδια σκόνης της ερήμου στην Κύπρο» ήταν μία αξέχαστη εμπειρία που όχι μόνο εμπάθυνε τις γνώσεις και την κατανόηση μας για διάφορα θέματα που αφορούν τη μετεωρολογία αλλά και μας εξόπλισε με δεξιότητες, οι οποίες θα μας χρησιμεύσουν αργότερα σε διάφορα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά πλαίσια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στην αγγλική γλώσσα

Achilleos, S., Evans, J.S., Yiallourous, P.K., Kleanthous, S., Schwartz, J., Koutrakis, P., (2014). PM10 concentration levels at an urban and background site in Cyprus: the impact of urban sources and dust storms. *Journal of Air Waste Management Association*. 64, pp.1352–1360.

Achilleos, S., Mouzourides, P., Kalivitis, N., Katra, I., Kloog, I., Kouis, P., Middleton, N., Mihelopoulos, N., Neophytou, M., Panayiotou, A., Papatheodorou, S., Savvides, C., Tymvios, F., Vasiliadou, E., Yiallourous, P., Koutrakis, P., (2020). Spatio-temporal variability of desert dust storms in eastern Mediterranean (Crete, Cyprus, Israel) between 2006 and 2017 using a uniform methodology. *Sci. Total Environ.* 714,136693.

- Brstilo, S., & Madunic, Q., (2010). Dust Storms: Elemental Composition, Causes and Environmental Impacts (Reprint Edition). Nova Science Pub Inc.
- Clifford, H. M., Spaulding, N. E., Kurbatov, A. V., More, A., Korotkikh, E. V. et al., (2019). A 2000-year Saharan dust event proxy record from an ice core in the European Alps. *Journal of Geophysical Research: Atmospheres*, 124, pp 12882–12900
- Darvishi Bolorani, A., Soleimani, M., Papi, R., et al., (2023). Sources, Drivers, and Impacts of Sand and Dust Storms: A Global View. In: Al-Dousari, A., Hashmi, M.Z. (eds) *Dust and Health. Emerging Contaminants and Associated Treatment Technologies*. Springer, Cham.
- Dong, D., Wang, J., (2023). Air pollution as a substantial threat to the improvement of agricultural total factor productivity: Global evidence. *Environment International*.173.
- Esmail, N., Gharagozloo, M., Rezaei, A., Grunig, G., (2014). Dust events, pulmonary diseases, and immune system. *Am J Clin Exp Immunol*. 27.
- Goudie, A. S., (2014). Desert dust and human health disorders, *Environment International* 63.
- Han, Y., Dai, X., Fang, X., Chen, Y. and Kang, F. (2008). Dust aerosols: a possible accelerant for an increasingly arid climate in North China. *Journal of Arid Environments*, 72:8, pp.1476–1489.
- Kohfeld K.E., and Tegen, I. (2007). Record of mineral aerosols and their role in the earth system. In: Turekian, K., and Holland, H, D, (eds) *Treatise on Geochemistry*. Oxford: Elsevier, Pergamon, pp 1–26.
- Park, J.W., Lim, Y. H., Kyung, S. Y., An, C. H., Lee, S. P., Jeong, S. H., Ju, Y.(2005). “Effects of ambient particulate matter on peak expiratory flow rates and respiratory symptoms of asthmatics during Asian dust periods in Korea”. *Respirology*. 10: 4, pp. 470–476.
- Sandstrom, T., and Forsberg, B. (2008). Desert dust: An unrecognized source of dangerous air pollution? *Epidemiology*. 19:6, pp.808–809.
- Schweitzer M. D, Andrew S. C., Oriana S., Arash S., Naresh K., et al., (2018). Lung health in era of climate change and dust storms. *Environmental Research*.163.
- Stefanski, R. and Sivakumar, M. V. K., (2009). Impacts of sand and dust storms on agriculture and potential agricultural applications of a SDSWS. *IOP Conf. Ser.: Earth Environ. Sci*. 7.
- Tegen I. and Fung I., (1994). Modeling of mineral dust in the atmosphere: Sources, transport and optical thickness, *Journal of Geophysical Research*, 99, pp. 22897-22914.
- Twohy, C. H., Kreidenweis, S. M., Eidhammer, T., Browell, E. V., Heymsfield, A. J., et al., (2009). Saharan dust particles nucleate droplets in eastern Atlantic clouds, *Geophysical Research Letters*, 36, L01807.
- UNEP, WMO, and UNCCD, (2016). *Global Assessment of Sand and Dust Storms*. Ανακτήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 2024 από: <http://www.un.org/Depts/Cartographic/english/htmain.htm>
- Wang, J. X. L., (2015). Mapping the Global Dust Storm Records: Review of Dust Data Sources in Supporting Modeling/Climate Study. *Curr Pollution Rep* 1, pp.82–94.
- WMO, World Meteorological Organization, (2020, May). *WMO Airborne Dust Bulletin, WMO Sand and Dust Storm – Warning Advisory and Assessment System (SDS-WAS)*. Volume 4. Ανακτήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 2024 από: <https://library.wmo.int/idurl/4/57466>
- Yuan, T., Yu, H., Chin, M. & Remer, L., (2018). Future Decline of African Dust: Insights from the Recent Past and Paleo-records. Ανακτήθηκε στις 10 Μαρτίου του 2024 από: <https://arxiv.org/pdf/1804.07188.pdf>
- Zhao, B., Fast, J., Shrivastava, M., Donahue, N. M., Gao, Y., Shilling, J. E., et al., (2022).

Formation process of particles and cloud condensation nuclei over the Amazon rainforest: The role of local and remote new-particle formation. *Geophysical Research Letters*, 49.

Zhou, Y., Wu, T., Zhou, Y., Zhang, J., Zhang, F., Su, X., Jie, W., Zhao, H., Zhang, Y., & Wang, J., (2023). Can global warming bring more dust? *Climate Dynamics*, 61:7-8.

Στην ελληνική γλώσσα

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, (2022): Ετήσια Τεχνική Έκθεση Ποιότητας Αέρα 2022. Ανακτήθηκε στις 18 Μαρτίου 2024 από: <https://www.airquality.dli.mlsi.gov.cy/el/reports>.

Κατσαφάδος Π. & Μαυροματίδης Η. (2015). Εισαγωγή στη Φυσική της Ατμόσφαιρας και την Κλιματική Αλλαγή. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Ανακτήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2024 από: <http://hdl.handle.net/11419/3708>

Κιννή Π. & Κουής Π. (2018). Κλιματική αλλαγή και επεισόδια καταιγίδων σκόνης της ερήμου στην Κύπρο. *Paideia news*. Ανακτήθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2024 από: <https://paideia-news.com/klimatiki-allagi-kai-epeisodia-kataigidon-skonis-tis-erimoystin-kypro30427b>

Κοντός Ζώης, (2016). "Επίδραση αφρικανικής σκόνης στην υγεία του ανθρώπου την Ελλάδα και την Ευρώπη", Διπλωματική Εργασία, Σχολή Μηχανικών Περιβάλλοντος, Πολυτεχνείο Κρήτης, Χανιά, Ελλάς.

Διαδικτυακές Πηγές

CCG, Climate change guide, (2011): <https://www.climate-change-guide.com/dust-storms.html>.

Τελευταία επίσκεψη στις 08 Μαρτίου 2024.

EPA, Environmental Protection Agency (2023). Particulate Matter (PM) Basics.

<https://www.epa.gov/pm-pollution/particulate-matter-pm-basics>

Τελευταία επίσκεψη στις 18 Φεβρουαρίου 2024.

Kitas Weather, (3/11/21) Πώς παρακολουθείται το φαινόμενο της σκόνης στην Κύπρο.

<https://www.kitasweather.com/news/genika/pos-parakoloytheitai-to-fainomeno/>.

Τελευταία επίσκεψη στις 17 Μαρτίου 2024.

Philenews, (12/8/2023). Κύπρος, η έρημος της Ευρώπης.

<https://www.philenews.com/kipros/koinonia/article/1367785/kiprosi-erimos-tis-evropis/>.

Τελευταία επίσκεψη στις 25 Ιανουαρίου 2024.

UNEP, United Nations Environment Programme, (2023). As climate changes, sandstorms wreak havoc on desert communities.

<https://www.unep.org/news-and-stories/story/climate-changes-sandstorms-wreak-havoc-desert-communities>.

Τελευταία επίσκεψη στις 23 Ιανουαρίου 2024.

WMO, World Meteorological Organization, (2017). Dust Storm or Sandstorm.

International Cloud Atlas. <https://cloudatlas.wmo.int/en/dust-storm-or-sandstorm.html>

Τελευταία επίσκεψη στις 21 Φεβρουαρίου 2024.

We acknowledge the use of imagery from the Worldview Snapshots tool application, part of NASA's Earth Observing System Data and Information System (EOSDIS). We also acknowledge the MODIS mission scientists and associated NASA personnel, for the production of the data used in this research effort.

71^{ΟΙ} ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΙΒΟΥ ΛΥΚΕΙΩΝ

Στους 71^{ους} Περιφερειακούς Σχολικούς Αγώνες Στίβου Λυκείου οι αθλητές και αθλήτριες του Λυκείου Λασιών διακρίθηκαν κατακτώντας τις πιο κάτω θέσεις:

- 1^η θέση στα 200μ. ο Γιώργος Τρισελιώτης.
- 1^η θέση στη Σκυταλοδρομία 4Χ100 Αρρένων.
- 2^η θέση στα 400μ. ο Αντρέας Κάσαρτος.
- 3^η θέση στα 800μ. ο Χαράλαμπος Μοδέστου.
- 3^η θέση στα 3000μ. η Σώτια Κωνσταντίνου.
- 3^η θέση στα 100μ. με Εμπόδια η Λητώ Φλωρίδου.
- 3^η θέση στη Σφαιροβολία η Νικολίνα Παναγιώτου.

Οι πιο πάνω μαθητές/τριες προκρίθηκαν στους Παγκύπριους Σχολικούς Αγώνες Στίβου.

Επιπλέον κατέκτησαν:

- 4^η θέση στον Ακοντισμό ο Ορέστης Χριστοδούλου.
- 4^η θέση στα 1500μ. ο Άννινος Βιολάρης.
- 5^η θέση στα 2000μ. με Φυσικά εμπόδια ο Αντρέας Μυλωνάς.
- 6^η θέση στο Άλμα σε Μήκος ο Γιάγκος Τριανταφυλλίδης.
- 7^η θέση στα 200μ. ο Θεοτόκης Θεμιστοκλέους

Στους αγώνες 80μ. Ειδικών Μονάδων Αρρένων και Θηλέων το Λύκειο Λασιών συμμετείχε με πενταμελή ομάδα μαθητών/τριων οι οποίοι αγωνίστηκαν επάξια.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΙΒΟΥ ΑΡΡΕΝΩΝ ΚΑΙ ΘΗΛΕΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ, ΛΥΚΕΙΩΝ/ΤΕΣΕΚ 2023 - 2024

Οι Αγώνες, που τέλεσαν υπό την αιγίδα της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, Δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου και ήταν αφιερωμένοι στη μνήμη του Αντώνη Παπαδόπουλου, διεξήχθησαν με απόλυτη επιτυχία μέσα σε πλαίσια αθλητοπρέπειας και ευγενούς άμιλλας, στοιχεία που χαρακτήριζαν τους αθλητές/τριες, καθ' όλη τη διάρκεια των αγώνων. Ως εκ τούτου θερμά συγχαρητήρια αξίζουν σε όλους τους αθλητές/τριες που διαγωνίστηκαν, καθώς και σε όσους συνέβαλαν στην πραγματοποίηση αυτών των αγώνων.

Οι Παγκύπριοι Αγώνες Στίβου Λυκείων/ΤΕΣΕΚ πραγματοποιήθηκαν την Τετάρτη, 3 Απριλίου 2024, στο Εθνικό Στάδιο Στίβου ΓΣΠ στη Λευκωσία.

Το Λύκειο Λατσιών συμμετείχε στους Παγκύπριους Αγώνες Στίβου Λυκείων με ομάδα μαθητών/τριών.

Οι μαθητές/τριες μας διακρίθηκαν κατακτώντας τις πιο κάτω θέσεις:

3^η Παγκύπρια νίκη:

- Γιώργος Τρισελιώτης 200μ Αρρένων.

4^η Παγκύπρια νίκη:

- Αντρέας Κάσαρτος, 400μ Αρρένων
- 4Χ100μ Σκυταλοδρομία Αρρένων (Γιώργος Τρισελιώτης, Παναγιώτης Λάμπρου, Νικόλας Ηρακλέους, Θεοτόκης Θεμιστοκλέους)

5^η Παγκύπρια νίκη:

- Σώτια Κωνσταντίνου, 3000μ Θηλέων

10^η Θέση κατέκτησαν οι:

- Άννινο Βιολάρης, 1500μ Αρρένων
- Χαράλαμπος Μοδέστου, 800μ Αρρένων

ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΟΙΗΣΗΣ: «ΠΟΛΕΜΟΣ – ΕΙΡΗΝΗ – ΕΜΕΙΣ...»

Ο Ενδοσχολικός Διαγωνισμός Ποίησης με γενικό θέμα «Πόλεμος – Ειρήνη – Εμείς...», που προκηρύχθηκε στα τέλη Δεκεμβρίου, έληξε στις 29 Μαρτίου. Υποβλήθηκαν συνολικά 23 συμμετοχές.

Η Κριτική Επιτροπή που καταρτίστηκε για αξιολόγηση των συμμετοχών, αφού μελέτησε προσεκτικά όλα τα ποιήματα που τέθηκαν ενώπιόν της και τηρώντας τα κριτήρια που τέθηκαν, αποφαίνεται:

Πρώτη θέση: στο ποίημα «Άνασσα» του Νικόλα Ζωσιμά (Γ'21).

Το ποίημα «Άνασσα» του Νικόλα Ζωσιμά

Εθαρκόμουν πως είδα την.
Εν εμπόρια να μεν την αγρωνίσω.
Τα ολόγρουσα μαλλιά της,
αθθυμίζαν στάριν του Δευτερογιούνη,
ολόφεγγον που τον ήλιον της ανατολής.
Το δειν της, αξίαστον,
με ένα βαθύ γαλάζιον του πελάγου· τζείνου
που ποττέ της εν ελοάρκασε.
Το πρόσωπόν της, σαν τ' Αουσκιάτικο
φεγγάριν έλαμπε·
τόσην είδεν ομορφκιάν, σαν να 'ταν
φκαλμένη που όραμαν.

Όραμαν μισού αιώνα.

Ένα σαράτζιν μέσα μου, ένας πόθος,
έκαμε με να της κοντέψω
-σαν να 'θελεν να με φαράσει-

Δεύτερη θέση: στο ποίημα «Πικρές Αναμνήσεις» της Καλλιόπη Σωτηρίου (Γ'11).

Τρίτη θέση: στο ποίημα «(Προ)αισθήσεις» της Κατερίνας Λοϊζίδη (Β'32).

Η πρωτινή αγαλαμένια κορμοστασιά,
με το χαλκόχρωμο δέρμα,
που μετάξια την εντύνασιν, τζι εστολίζαν την
ασήμια,
πάει πκιον, εχάθην.
Αντί τζείνης, το κακομάζαλον, πκιον, κορμίν
της
ήταν οειπασμένον με δέρμα γερασμένον,
γεμάτον μαράζιν, γεμάτον καρτερκάν,
γεμάτον οφτζερκάν.
Εις το πανίν που την ετύλιεν -ρούχον εν
λοάται-
εξεχώριζασιν οι 15 ππάτδεις τζαι οι 20
γεματένιες τάτσες.

Θεέ μου!
Ίνταλως την εκάμασιν έτσι;
Τούτην, που για λλόου της νιάτα εταΐζασιν
τον Άδην,
τζαι δάκρια μανάδων τον εξεδιψούσασιν.

Που για λλόου της ο Αμνός εμπάρροσεν του
Λέονταν

τζαι που για χάρην της ο θάνατος
ελοαρκάζετον ζωή,
ίνταλως έγινε τζαι αφήκαν την μισήν;

Τζι όσοι την αγαπήσασιν,
στετέδες που την εζήσασιν,
τζι αγκόνια που την εποθήσασιν,
βαστάγνουσιν καρτερικά, βασανιστικά,
με μόνην τους παριορκά

έναν υμνοτράουδο της προσφυγιάς:

Σσίλιόπονη τζαι ζηλευτή, στο πέρας των
αιώνων,
για τον χαμό σου οι ψυσιές, επιάν μιάλον
πόνον.

Έφκα ξανά στον θρόνον σου, των αξιών
κυρία,
Άνασσα του τόπου μας, της Τζύπρου
Ελευθερία.

Το ποίημα της Καλλιόπης Σωτηρίου «Πικρές αναμνήσεις»

Με το αίμα του έβαψε το χώμα αυτό,
Το χαμόγελο του ακόμα βασανίζει
Την ψυχή μου.
Ακόμα θυμάμαι που καθόμασταν
Μαζί στις κερκίδες
Του γηπέδου.
Τα γράμματα που του έστειλα
Γύρισαν όλα πίσω.
Μια φωτογραφία για ενθύμιο
Κρυμμένη
Στο μαξιλάρι μου....
Δακρύζω στη θύμηση του.
Ο Αυξεντίου ήταν το υπόδειγμα του
Και οργίζονται οι θεοί που στη
Μοίρα του ήταν γραφτό να πεθάνει.

Παλληκάρι 18 χρονών

Θυσιάστηκε για την
Πατρίδα....

Εκεί, στον Καραβά πήραν την
Ψυχή του.

Έφυγε με ένα χαμόγελο χαραγμένο στα χείλη
του.

Ένα χαμόγελο που μαρμάρωσε και δεν
έσβησε ποτέ...

Και άφησαν σε εμάς μόνο
Αναμνήσεις.

Αναμνήσεις και δάκρυα.

Χίλια αγκάθια τρυπάνε την ψυχή μου και το
καθένα από αυτά

Ένα αβάσταχτο γιατί.

Ένα γιατί που εδώ και 50 χρόνια παραμένει
Αναπάντητο.

Το ποίημα «(Προ)αισθήσεις» της Κατερίνας Λοϊζίδου

Κει τριγύρω στο τζάκι ακούγαμε
τον παππού να μιλά για τον πόλεμο
κι η φωνή του σαν έπεφτε πάνω μας
πιο ζεστή κι απ' της σπίθας τη φλόγα

Μας μιλούσε για πείνα και θάνατο
και μετρούσαμε εμείς τις πληγές τους
εβδομήντα και τέσσερις βγήκανε
μα όλο κάτι μας ξέφευγε πάντα

Κει μπροστά από το τζάκι τον βλέπαμε
τον παππού να μιλά για τον πόλεμο

κι η ματιά του σαν έπεφτε πάνω μας
στην ψυχή μας φωτιά απ' τη δική του

Στο ιερό του το πρόσωπο έγραφαν
οι σκηνές από εκείνα τα χρόνια
ο διωγμός απ' τα άγια τα χώματα
βόμβες, όπλα, φαντάροι, κανόνια

Κει μπροστά από το τζάκι μας άγγιζε
κάθε σπίθα βαριά από τη φλόγα
τόσο βάρος κουβάλησε πάνω του
και για εκείνο είναι πια μόνο στάχτη

Απ' τα χέρια του ο δρόμος του ξέκοβε
κι οι γραμμές τους θολώσανε τώρα
της ζωής του το τέρμα πια έφτασε
μα για μας η λαχτάρα απομένει

ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ο Ενδοσχολικός Διαγωνισμός Ποίησης που προκηρύχθηκε από το τμήμα Αγγλικών του Λυκείου Λατσίων, στα πλαίσια του Ανοικτού Σχολείου έληξε στις 2 Φεβρουαρίου. Το θέμα του Διαγωνισμού Ποίησης ήταν ανοικτό, αφού οι μαθητές μπορούσαν να εκφραστούν μέσα από την ποίηση σε θέματα δικής τους επιλογής.

Η Κριτική Επιτροπή που καταρτίστηκε για αξιολόγηση των συμμετοχών, αφού μελέτησε προσεκτικά όλα τα ποιήματα που τέθηκαν ενώπιόν της αποφάνθηκε:

Πρώτη θέση: στο ποίημα της Αλεξάντρας Μποέρου του Β'43.

Δεύτερη θέση: στο ποίημα του Χρήστου Μίτσιγκα του Β'43.

Τρίτη θέση: στο ποίημα της Κατερίνας Λοϊζίδου του Β'32.

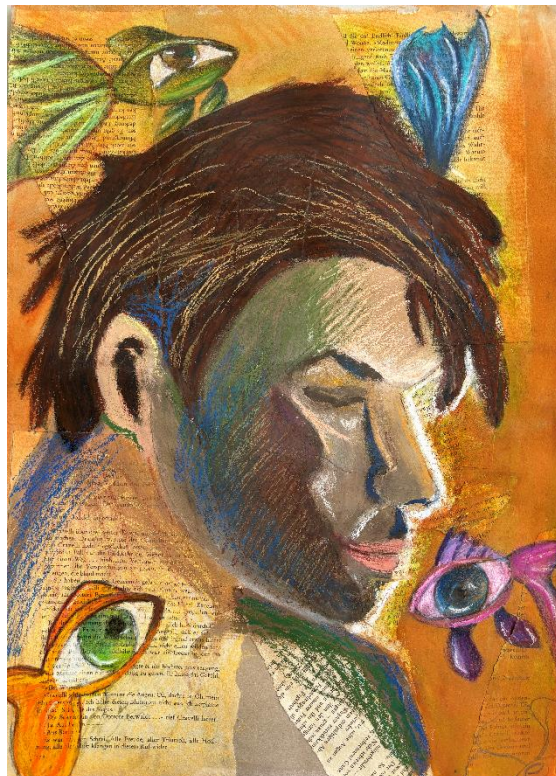
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ: ΕΝΑ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΠΟΡΤΡΕΤΟ ΣΤΗ ΛΕΒΕΝΤΕΙΟ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Η Λεβέντειος Πινακοθήκη γιορτάζοντας τα δέκα χρόνια λειτουργίας προσκάλεσε τους μικρούς και μεγάλους φίλους της σε ένα ταξίδι δημιουργίας καλώντας τους να ζωγραφίσουν ένα πορτραίτο εμπνευσμένο από τις προσωπογραφίες των Συλλογών της Λεβεντείου Πινακοθήκης.

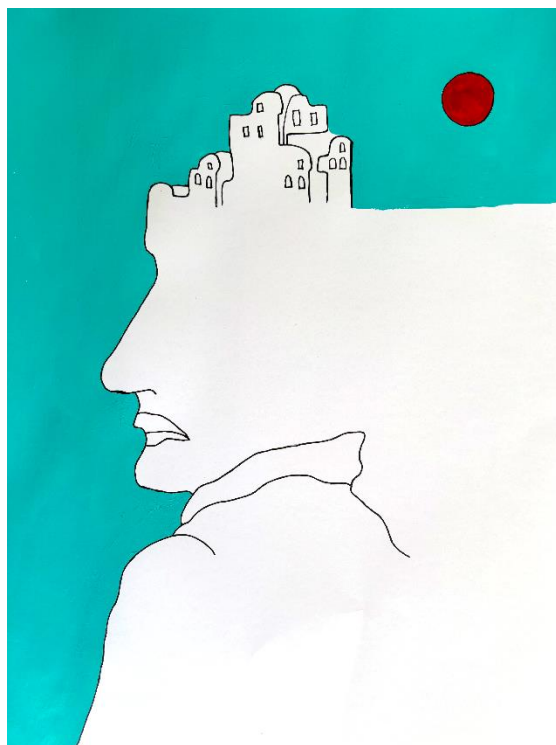
Στον Διαγωνισμό συμμετείχαν με έργα τους οι μαθητές/τριες του τμήματος Καλών Τεχνών του Σχολείου μας, της Β' τάξης (Β'61).

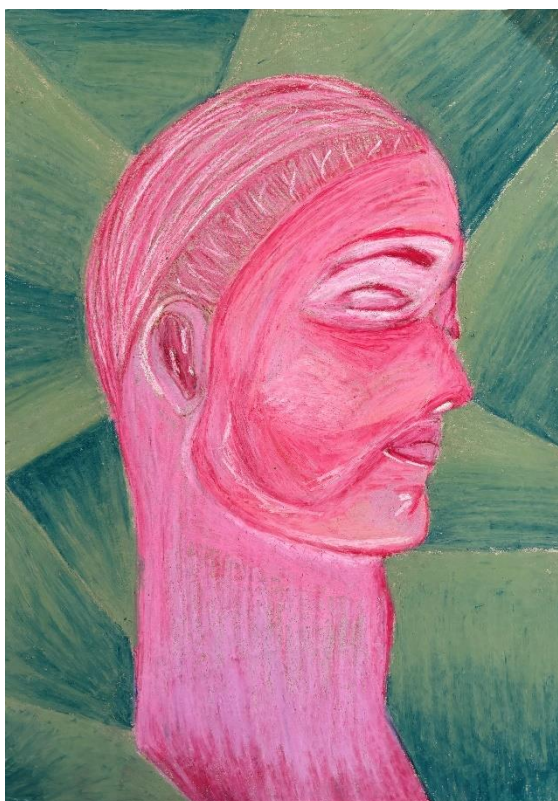
Η συμμετοχή του Ανδρέα Αντρέου

Η συμμετοχή της Σιμώνης Κουρέα

Η συμμετοχή του Νικόλα Κώστα

Η συμμετοχή της Ναταλίας Ξενοφώντος

Η συμμετοχή της Στέλλας Τριμικλινώτη

Η συμμετοχή της Βικτώριας Σταυρινίδου

Η συμμετοχή της Ειρήνης Χατζηγέρου

Από τη συμμετοχή μας σε επιμορφωτικές δράσεις...

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ HIV/AIDS ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Η απόκτηση σωστών συνηθειών αποτελεί σημαντικό παράγοντα της διατήρησης και προαγωγής της υγείας και συνάμα της πρόληψης των ασθενειών. Αυτό επιτυγχάνεται σε μεγάλο βαθμό με την Αγωγή Υγείας στους μαθητές, στοχεύοντας όχι μόνο στην παροχή πληροφοριών και την αύξηση των γνώσεων αλλά και στη διαμόρφωση στάσεων και συμπεριφορών, ώστε τα άτομα να καταστούν υπεύθυνα για τη δική τους μελλοντική υγεία. Μέσα στα πλαίσια της Αγωγής Υγείας πραγματοποιήθηκε στις 8 Απριλίου στο Σχολείο μας το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για HIV/AIDS του Υπουργείου Υγείας. Το Πρόγραμμα έχει ως στόχο να προσφέρει στους εφήβους τις απαραίτητες γνώσεις και

δεξιότητες οι οποίες θα τους προστατεύσουν αποτελεσματικά από το AIDS και τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Β΄ ΤΟΜΟΥ ΤΩΝ ΒΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ «ΜΙΑ ΧΑΡΑΜΑΔΑ ΣΤΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ»

Η Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης πραγματοποίησε δημοσιογραφική διάσκεψη και παρουσίασε καλλιτεχνικό πρόγραμμα, την Πέμπτη 21 Μαρτίου 2024, στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ), με αφορμή την παρουσίαση του Β΄ Τόμου των Βιωματικών Ποιητικών Εργαστηρίων (ΒΠΕ) υπό τον γενικό τίτλο «Μια χαραμάδα στο κλειστό παράθυρο, να γίνει δύναμη ζωής». Στην έκδοση του Β΄ Τόμου των Βιωματικών

Ποιητικών Εργαστηρίων παρουσιάζονται έργα 400 περίπου μαθητών και μαθητριών από 44 σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου, καθώς και από 8 σχολεία της Ελλάδας.

Το Σχολείο μας εκπροσωπήθηκε στην Εκδήλωση από

τις φιλόλογους Κωνσταντία Παπαμάρκου και Σκευή Τρισόκκα, υπεύθυνες για το Βιωματικό Εργαστήρι που έγινε στο Λύκειο Λατσιών, με αφορμή τα 50 απεχθή χρόνια της τουρκικής εισβολής και κατοχής στο νησί μας.

ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΕΙΚΟΝΙΚΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (Virtual Reality) ΚΑΙ ΕΠΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (Augmented Reality)

Την Τετάρτη 24 Απριλίου πραγματοποιήθηκε στο Λύκειο Λατσιών πιλοτικό μάθημα Βιολογίας με την ενσωμάτωση τεχνολογιών εκτεταμένης πραγματικότητας.

Με τη χρήση εικονικής πραγματικότητας (Virtual Reality) και επαυξημένης πραγματικότητας (Augmented Reality) μαθητές της Β΄ Λυκείου είχαν την ευκαιρία να διδαχθούν με έναν τρόπο πρωτοποριακό, για τα κυπριακά δεδομένα, αποκομίζοντας πολλαπλά οφέλη και κατακτώντας την γνώση με έναν τρόπο πρωτότυπο, ευχάριστο και αποδοτικό.

Η ένταξη και ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογιών στο μάθημα οδηγεί σε βελτιωμένα μαθησιακά αποτελέσματα, καθώς οι μαθητές/τριες μπορούν να κατανοήσουν ευκολότερα και με τρόπο παραστατικό τις έννοιες, αναπτύσσοντας, ταυτόχρονα την ικανότητα της κριτικής σκέψης και της ψηφιακής επικοινωνίας

Από τις εκδηλώσεις του Σχολείου μας...

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ

Την Παρασκευή, 1η Μαρτίου, αποτίναμε την οφειλόμενη τιμή υποκλινόμενοι μπροστά στο θάβρο και τη θυσία του Γρηγόρη Αυξεντίου. Του αγωνιστή που απήφησε τον θάνατο, για το ύψιστο ιδανικό της ελευθερίας.

Η εκδήλωση ξεκίνησε ενδομηριακά για να ολοκληρωθεί τελικά με δρώμενο που παρουσιάστηκε ενώπιον όλων – μαθητών και καθηγητών – στην κεντρική αυλή του Σχολείου μας.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΜΑΣ ΕΠΕΤΕΙΩΝ

ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΟΣ ΣΥΝΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΠΕΤΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ 25^Η ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 ΚΑΙ ΤΗΝ 1^Η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

Με αισθήματα υπερηφάνειας η σχολική μας Κοινότητα τίμησε τις εθνικές επετείους της 25ης Μαρτίου 1821 και 1ης Απριλίου 1955. Με ιδιαίτερη συγκίνηση παρακολουθήσαμε τη μεστή μηνυμάτων εκδήλωση και γιορτάσαμε με κείμενα, μουσική και χορό τα δύο κορυφαία ιστορικά ορόσημα του Ελληνισμού.

Ο συνεορτασμός πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 28 Μαρτίου, στην παρουσία της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου και του Πρέσβη της Ελλάδας κ. Ιωάννη Παπαμελετίου.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης τιμήθηκε η μαθήτρια Αναστασίου Αθηνά του τμήματος Γ11, η οποία απέσπασε το πρώτο βραβείο στον Διαγωνισμό Μαθητικού Δοκιμίου της Ελληνικής Πρεσβείας.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΛΑΤΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ 25^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ 1821 ΚΑΙ ΤΗΣ 1^{ΗΣ} ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955, ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΤΣΙΩΝ

Το Λύκειο Λατσιών συμμετείχε το Σάββατο 23 Μαρτίου με ομάδα μαθητών/τριών του χορευτικού συγκροτήματος του Λυκείου, στην επετειακή εκδήλωση της 25ης Μαρτίου 1821 και 1ης Απριλίου 1955, στο Δημοτικό Θέατρο Λατσιών.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΛΑΤΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΑΡΕΛΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΕΡΙΟΥ

Μαθητές και μαθήτριες του σχολείου μας παρέλασαν στην επετειακή παρέλαση η οποία διοργανώθηκε από τον Δήμο Γερίου. Συμμετείχαν οργανωμένα σύνολα του Δήμου, όπως και μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης.

Μαθητές και μαθήτριες του σχολείου μας παρέλασαν στην επετειακή παρέλαση η οποία διοργανώθηκε από τον Δήμο

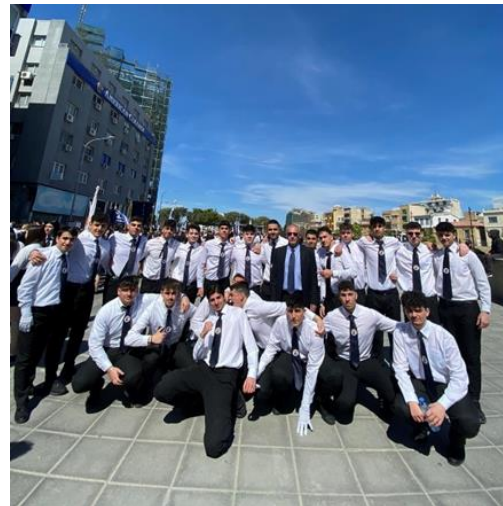
Οι μαθητές τίμησαν την εθνική και θρησκευτική επέτειο της 25^{ης} Μαρτίου 1821 και της 1ης Απριλίου 1955, υπό την καθοδήγηση του Βοηθού Διευθυντή και θεολόγου κ. Γεωργίου Μιχαήλ.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΛΑΤΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΑΡΕΛΑΣΗ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Εντυπωσιακή ήταν η μαθητική παρέλαση που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία με αφορμή την επέτειο της 25^{ης} Μαρτίου και στην οποία συμμετείχε και ομάδα μαθητών του Λυκείου μας.

Στην παρέλαση έλαβαν μέρος παλαιοί πολεμιστές, σπουδαστές Ανώτερων και Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, μαθητές σχολών Μέσης Εκπαίδευσης, πρόσκοποι, σωματεία και οργανώσεις.

Σε αυτή παρέστησαν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης, με τη συνοδεία Υπουργών, η Πρόεδρος της Βουλής, Ανίτα Δημητρίου και ο Πρέσβης της Ελλάδας, Ιωάννης Παπαμελετίου.

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ 50 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ ΤΟΥ 1974

"Αφησα μέσα την ψυχή μου, ΑΝΟΙΞΤΕ..."
με αφορμή τα
50
χρόνια από την τουρκική εισβολή του 1974

Με αφορμή τη συμπλήρωση πενήντα χρόνων από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, το καλοκαίρι του 1974, και στο πλαίσιο του διαχρονικού στόχου του ΥΠΑΝ "Γνωρίζω, δεν ξεχνώ, διεκδικώ", το Σχολείο μας διοργανώνει την περίοδο από τις 15 Απριλίου μέχρι τις 19 Απριλίου 2024, σειρά δράσεων.

Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας είχαμε φιλοξενούμενους, κυρίως, πρόσωπα τα οποία

κατέθεσαν τις δικές τους, προσωπικές ιστορίες, βασισμένες σε γεγονότα από την περίοδο της τουρκικής εισβολής.

Επιστέγασμα των δράσεων υπήρξε η μουσικοποιητική εκδήλωση «Αφησα μέσα την ψυχή μου. Ανοίξτε!», που θα πραγματοποιήθηκε την Τρίτη, 23 Απριλίου, στις 7.30μ.μ. στην αυλή του Σχολείου μας.

«ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΥΣ» - Δευτέρα, 15 Απριλίου 2024

Μέσα στο πλαίσιο των δράσεών μας με αφορμή τη συμπλήρωση πενήντα χρόνων από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974, είχαμε τη χαρά να παρακολουθήσουμε τρεις πολύ ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις.

Μαζί μας ήταν ο Δρ. Σωτήρης Κτωρής, επικεφαλής της Δικαιοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ο οποίος παρου-

σίασε το σπουδαίο έργο που επιτελεί η Επιτροπή τόσο για τη συντήρηση και διάσωση των μνημείων της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου, όσο και για τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και συνεννόησης ανάμεσα στις δύο Κοινότητες.

Φιλοξενήσαμε, επίσης, τις Δημάρχους Λευκονοίκου, κ. Ζήνα Λυσάνδρου - Παναγίδη και

Ακανθούς κ. Ελένη Μυλωνά – Χατζημιχαήλ, οι οποίες μίλησαν για την ιστορία και τον πολιτισμό των κατεχόμενων σήμερα δήμων, καταθέτοντας παράλληλα τις θύμησές τους από τα χρόνια πριν την τουρκική εισβολή αλλά και από τα εφιαλτικά γεγονότα της 20ής Ιουλίου του 1974 και των ημερών που ακολούθησαν.

«ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΥΣ» - Τρίτη, 16 Απριλίου 2024

«Ακούσαμε εκρήξεις. Άνοιξα το παράθυρο που έβλεπε στην Κερύνεια και είδα μαύρο καπνό να βγαίνει. Ήταν ξημερώματα της 20ής Ιουλίου 1974. Ήταν η ώρα της τραγωδίας της Κύπρου. Της εισβολής».

«Ακούσαμε εκρήξεις. Άνοιξα το παράθυρο που έβλεπε στην Κερύνεια και είδα μαύρο καπνό να

Λόγια της Χαρίτας Μάντολες, την οποία είχαμε τη χαρά και την τιμή να φιλοξενήσουμε στο Σχολείο μας και να ακούσουμε τη συγκλονιστική μαρτυρία της για όλα όσα έζησε τη μέρα της εισβολής, αλλά και τις δύσκολες μέρες που ακολούθησαν.

Η Χαρίτα Μάντολες είναι ένα από τα πρόσωπα της τραγωδίας που έζησε εκείνο το μοιραίο ξημέρωμα η Κύπρος. Η γυναίκα σύμβολο της αντοχής και της αγωνιστικότητας, που δε σταμάτησε ποτέ να παλεύει για τη δικαίωση των οικογενειών των θυμάτων και των αγνοουμένων της τουρκικής εισβολής.

VIDEO CLIP – ΜΕΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΑ 50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ

- Μαρία σε ρόλο συντονίστριας και υπεύθυνη της μουσικής παραγωγής.
- Θεόδωρος στην κιθάρα.
- Στυλιάνα στην ερμηνεία.
- Ορέστης και Ειρήνη σε ρόλο σκηνοθέτη.
- Ηθοποιοί: Σάρα και Άγγελος.
- Ειρήνη στο μοντάζ και στην παραγωγή του video clip.

Όλοι και όλες δούλεψαν στον ελεύθερο τους χρόνο δημιουργικά και έδειξαν το ταλέντο τους.

Το video clip έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο των 50 χρόνων από την τούρκικη εισβολή του 1974 ως μεταγλωσσική δράση του συλλογικού ποιήματος με τίτλο «17 χρονών εγώ, 17 χρονών και εκείνος» που είχε παραχθεί στο πλαίσιο του Βιωματικού Ποιητικού Εργαστηρίου από ομάδα μαθητών/τριων του Λυκείου Λατσιών, Γυμνασίου Γερίου και Γυμνασίου Πέρα Χωριού, υπό την καθοδήγηση της κυρίας Χρυσούλας Αλεξάνδρου (Ποιήτριας, ΕΜΕ φιλολογικών μαθημάτων).

Τα παιδιά του Β11 ανέλαβαν τη μελοποίηση του συλλογικού αυτού ποιήματος, αποτίνοντας φόρο τιμής σε όσους αγωνίστηκαν και αγωνίζονται για την απελευθέρωση της πατρίδας μας.

**Μαρία Χρυσοστόμου, Θεόδωρος Γερολέμου,
Στυλιάνα Μαυρή, Ειρήνη Λάμπρου, Σάρα
Ντάο, Άγγελος Νικολάου, Ορέστης
Χριστοδουλίδης (Β'11)**

Μπορείτε να παρακολουθήσετε το video clip στον πιο κάτω σύνδεσμο:

<https://www.facebook.com/100028277631016/videos/pcb.1509281816691058/803775957844336>

ΑΦΗΣΑ ΜΕΣΑ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΟΥ, ΑΝΟΙΞΤΕ!

"Αφησα μέσα την ψυχή μου, Ανοίξτε..."
με αφορμή τα
50
χρόνια από την τουρκική εισβολή του 1974

Ο τόπος μας είναι κατεχόμενος. Οι μνήμες μας, όμως, όχι. Κι εμείς, όσο κι αν πονάμε, αρνούμαστε να αφήσουμε τις μνήμες μας να ξεθωριάσουν. Γι' αυτό δηλώνουμε παρόντες στο ιστορικό μας χρέος και παραμένουμε προσηλωμένοι στο τάμα της απελευθέρωσης και της επιστροφής.

Με την μουσικοποιητική εκδήλωση με τίτλο «Αφησα μέσα την ψυχή μου, Ανοίξτε!» ολοκληρώθηκε το αφιέρωμα του Λυκείου Λατσιών, με αφορμή τη συμπλήρωση των 50 χρόνων από την τουρκική εισβολή.

Τα λόγια και τα τραγούδια μας ταξίδεψαν στους αγαπημένους μας τόπους κι έγιναν χοές στους τάφους και αμάραντα λουλούδια της αγάπης μας για όλους αυτούς που πρόσφεραν αγιοκέρι το σώμα τους για τη Λευτεριά και την Κύπρο μας.

Όταν φεύγαμε, «δεν φεύγαμε»...

Όταν φύγαμε, «δεν φύγαμε».

Όταν φύγαμε, δεν ξέραμε
δεν ξέραμε πού πάμε...

δεν ξέραμε για πόσο πάμε.

Φεύγαμε για λίγες ώρες;

Φεύγαμε για λίγες μέρες
για μήνες, για χρόνια;

«Δεν ήταν εφιάλτης πια. Ζούσαμε τον εφιάλτη. Ήταν πραγματικότητα ο εφιάλτης. Δεν μπορούσα να διακόψω τον εφιάλτη. Δεν ήταν πια λόγια, δεν ήταν πια προφητείες που ακούγαμε».

«Τα μάτια μου ανοιχτά, αλλά δεν έβλεπαν, δεν κατέγραφαν, δεν αναγνώριζαν τίποτε. Έψαχναν, έψαχναν απελπισμένα να διακρίνουν κάπου το χαμόγελο της μάνας μας, την υπομονή της, την ατέλειωτη αγάπη της. Έψαχναν, πού ήταν επιτέλους το γέλιο του πατέρα μας, οι αγωνίες του, η αθωότητά του, η ελπίδα του».

«Αφησα μέσα την ψυχή μου, Ανοίξτε!»

ΑΦΙΕΡΩΜΑ «ΚΥΠΡΙΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ»

«Συνάντηση με Τέσσερις Κύπριους Ποιητές», ένα μουσικο-ποιητικό αφιέρωμα σε τέσσερις Κύπριους ποιητές, τους Κυριάκο Καρνέρα, Παύλο Λιασίδη, Βασίλη Μιχαηλίδη, και Δημήτρη Λιτέρτη. Μια υπέροχη παράσταση, την οποία απόλαυσαν, μαθητές/τριες και εκπαιδευτικοί στις 24 Απριλίου, στο αμφιθέατρο του σχολείου μας. Με απαγγελίες, δραματοποιημένους και μελοποιημένους στίχους των ποιητών μας ζήσαμε το θαύμα της κυπριακής ντοπιολαλιάς και το μεγαλείο του τοπικού μας πολιτισμού απευθείας από τις ρίζες του!

Η εκδήλωση, εμπλουτισμένη, θα παρουσιαστεί το βράδυ της 31^{ης} Μαΐου, στην αυλή του Σχολείου μας.

Από τις εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκδρομές...

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΠΛΑΝΗΤΑΡΙΟ

Στις 2 Απριλίου τα τμήματα Β'31, Β'32, Β'23 και Γ'11 επισκεφθήκαμε το Πλανητάριο στην Ιερά Μητρόπολη

Ταμασού και Ορεινής. Εκεί είδαμε διάφορα εκθέματα και παρακολουθήσαμε ένα ντοκιμαντέρ για τις επιχειρήσεις του διαστημοπλοίου Apollo της NASA με σκοπό να μελετηθούν και άλλοι πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος.

Στη συνέχεια επισκεφτήκαμε τον ρωσικό Ιερό Ναό του Αποστόλου Αντρέα, καθώς και το Μουσείο Γλαύκου Κληρίδη με τα εκθέματα από την συλλογή του πρώην προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ήταν μια πολύ ωραία επίσκεψη από την οποία μάθαμε πολλά!

Καλλιόπη Σωτηρίου Γ11

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

Ένα ταξίδι γεμάτο εμπειρίες και γνώσεις είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν οκτώ μαθητές και μαθήτριες του Λυκείου Λατσιών στο Στρασβούργο, μέσω του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Σχολείο Πρεσβευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».

Οι μαθητές, με συνοδό εκπαιδευτικό τη Φιλόλογο κ. Κυριακή Φωτιάδου, συμμετείχαν σε Σύνοδο Euroscola την 21η Μαρτίου 2024 με θέμα «A Europe of Equal Opportunities? The European Parliament's Defence of Women's Rights and Gender Equality» και λειτούργησαν μέσω προσομοίωσης, ως ευρωβουλευτές για μια μέρα συζητώντας θέματα που αφορούν στα δικαιώματα των Γυναικών και την Ισότητα των Φύλων. Μαζί μας

σε αυτή την όμορφη εμπειρία, μαθητές-πρεσβευτές από το Λύκειο Αγίου Γεωργίου Λακατάμιας και το Λύκειο Ακρόπολης.

Εκτός από τη συμμετοχή στη Σύνοδο, οι μαθητές

είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν τα κτίρια του Συμβουλίου της Ευρώπης και να συνομιλήσουν με την κ. Έμιλυ Σωτηρίου, δικηγόρο στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Επιπλέον, οι

μαθητές είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν το ιστορικό κέντρο του Στρασβούργου, μουσεία αλλά και τον καθεδρικό ναό της Notre Dame.

ΑΟΥΣΒΙΤΣ ... ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ ΣΤΟ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Λέγεται ότι εκείνο, τελικά, που σφραγίζει τη ζωή μας δεν είναι μόνο η παιδεία μας και οι επιλογές μας, αλλά και οι εμπειρίες και τα συναισθήματα που τις συνοδεύουν. Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την αναγκαιότητα και την αξία της μάθησης μέσα σε μια αίθουσα διδασκαλίας. Μια εκπαιδευτική επίσκεψη, όμως – και κυρίως ένα εκπαιδευτικό ταξίδι στο εξωτερικό – γεμίζει τις «αποσκευές» της ζωής με αξίες που ούτε ο πιο αξιόλογος εκπαιδευτικός, ούτε το πιο προσεγμένο σχολικό βιβλίο δεν μπορεί να προσφέρει.

Ακριβώς γι' αυτό, ομάδα εκπαιδευτικών του Σχολείου μας ανέλαβαν την πρωτοβουλία όπως διοργανώσουν εκπαιδευτική επίσκεψη στο Στρατόπεδο Συγκεντρώσεως του Άουσβιτς. Στόχος τους ήταν να «μυλήσει» ο τραγικός χώρος, να ευαισθητοποιήσουν οι άνθρωποι της πόλης, να διδάξει ιστορία η ίδια η Ιστορία έξω από την κλειστή αίθουσα διδασκαλίας.

«Ο καθηγητής μας της Ιστορίας μας πρότεινε μια εκδρομή στην Κρακοβία και συγκεκριμένα στο Άουσβιτς. Ήταν ο τρόπος του να μας εμπνεύσει και να μας βοηθήσει να διαμορφώσουμε πιο ευαισθητοποιημένες απόψεις για το παρελθόν και το μέλλον. Αρχικά, τα συναισθήματά μου ήταν ανάμεικτα ... θλίψη ... φόβος ... περιέργεια ... Τώρα που πλησιάζει η μέρα του ταξιδιού ... ανυπομονησία ... ενθουσιασμός. Είναι μια ευκαιρία να μάθουμε αλλιώς! Είναι μια ευκαιρία να αναπτύξουμε την κριτική μας σκέψη, αλλά και την ενσυναίσθησή μας τιμώντας τη μνήμη των ανθρώπων που έχασαν τη ζωή τους στο Ολοκαύτωμα. Είναι μια ευκαιρία να δεσμευτούμε ότι θα προωθήσουμε την ειρήνη και την ανθρωπιά στον κόσμο. Ανυπομονώ για το ταξίδι και τις εμπειρίες που με περιμένουν ...»

Αναστασία Χαραλάμπους, Γ'31

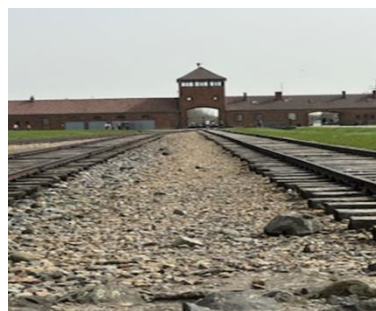

Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική επίσκεψη αφορούσε ομάδα μαθητών της Γ' Λυκείου του Σχολείου μας και εντασσόταν στα πλαίσια της διδασκαλίας του μαθήματος της Ιστορίας Γ' Λυκείου. Η δράση αυτή είχε σκοπό να δώσει την ευκαιρία σε τελειόφοιτους μαθητές διαφόρων κοινωνικοοικονομικών στρωμάτων να γνωρίσουν από κοντά έναν χώρο ιστορικής σημασίας που πέραν από γνώσεις θα συνέβαλλε και στην καλλιέργεια ιστορικής μνήμης, ευαισθησίας, αποδοχής του διαφορετικού και σεβασμού προς τον άνθρωπο, αξίες που κρίνονται απαραίτητες για την κλυδωνιζόμενη σύγχρονη πραγματικότητα.

«Μετά από ένα ταξίδι μίας ώρα από το ξενοδοχείο μας στο κέντρο της Κρακοβίας φτάσαμε στο Auschwitz 1. Με την βοήθεια ξεναγού, περιηγηθήκαμε στο χώρο, στον οποίο πριν από μόλις 80 χρόνια ακόμα, λειτουργούσε μια «μηχανή θανάτου». Ρουφούσαμε βουβοί κάθε του λέξη, παρατηρούσαμε ειλικρινά συγκλονισμένοι τις απεριγράπτες εικόνες από το τι έμεινε πίσω από τα εγκλήματα που έλαβαν χώρα εκεί. Ένα βαθύ αποτύπωμα έχει απομείνει στον χώρο καθώς και στην ψυχή μας. Επισκεφτήκαμε, επίσης, το Auschwitz 2 το οποίο αν και κατεστραμμένο κατάφερε να μας αγγίξει με την τεράστιας κλίμακας επιχείρηση γενοκτονίας που συντελέστηκε».

Βαρνάβας Κακουλλής, Γ'22

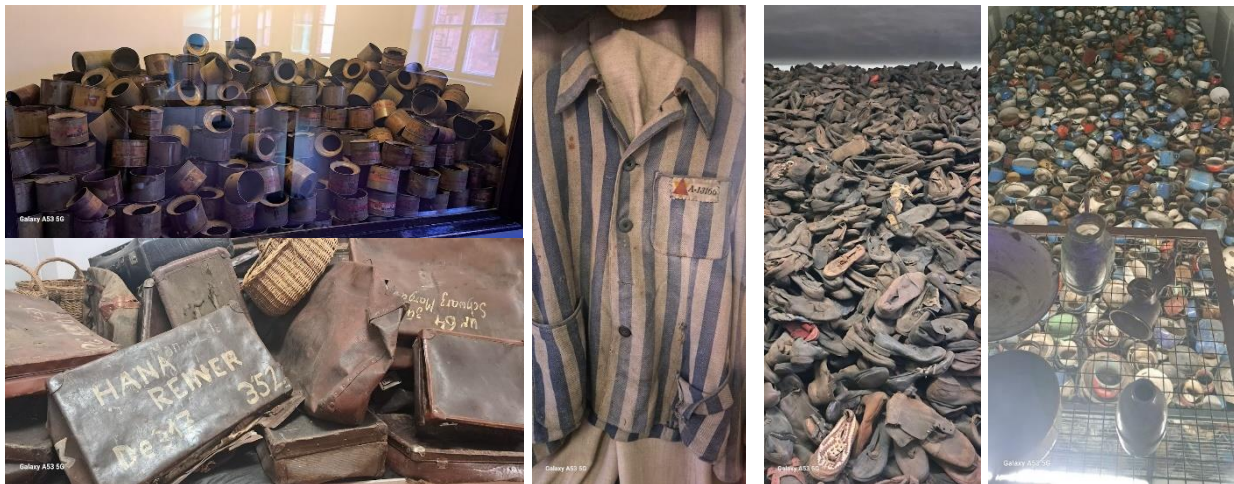

Ως το μεγαλύτερο στρατόπεδο εξόντωσης του Τρίτου Ράιχ, το Άουσβιτς έγινε σύμβολο για το Ολοκαύτωμα, θύματα του οποίου υπήρξαν, συνολικά, περίπου 6 εκατομμύρια άνθρωποι. Η εκπαιδευτικά μας επίσκεψη στο Άουσβιτς ήταν μια επίσκεψη που, μόνο όταν καταφέρεις να την

πραγματοποιήσεις συνειδητοποιείς μέχρι που μπορεί να φτάσει η κτηνωδία του ανθρώπου. Τρομακτική εμπειρία που μένει βαθιά χαραγμένη στο μυαλό...

Μαρίσα Χαραλάμπους, Γ'32

Εμπειρία ζωής... Μόνο έτσι περιγράφεται... Αυτά που γνωρίζαμε μόνο μέσα από τις ταινίες, για τις θηριωδίες που διαπράχθηκαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τα είδαμε στην πραγματική τους διάσταση.

Αυτή η επίσκεψη ήταν μια γροθιά στο στομάχι, που σίγουρα μας έδωσε τροφή για σκέψη.

Χριστίνα Μούσκου, Γ'32

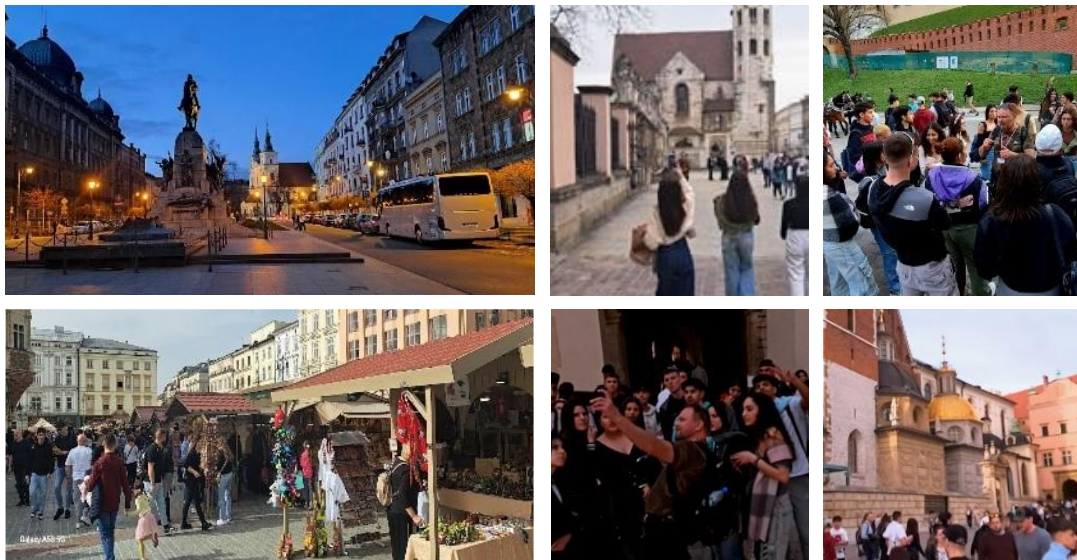
Η εκπαιδευτική επίσκεψη στο Άουσβιτς συνδυάστηκε και με την επίσκεψη στο αλατωρυχείο της Βιελίτσκο που αποτελεί πολιτιστικό μνημείο της Πολωνίας και έχει περιληφθεί από το 1978 στον κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Το 1996, όταν σταμάτησε να λειτουργεί ως αλατωρυχείο και μετά από σημαντικές παρεμβάσεις, κατέστη επισκέψιμο στο κοινό, ενώ σήμερα όλοι οι χώροι του είναι προσβάσιμοι. Η περιήγηση στους φαντασμαγορικούς χώρους του Αλατωρυχείου ήταν μια εμπειρία πρωτόγνωρη κι εντυπωσιακή.

Τέλος οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν την πανέμορφη πόλη της Κρακοβίας, και να πάρουν μια γεύση από τον πολιτισμό, την

κουλτούρα και τα έθιμα της Πολωνίας, καθώς διαμονή στην πόλη συνέπεσε με το Πάσχα των Καθολικών.

Μαθητές και εκπαιδευτικοί επέστρεψαν στο Σχολείο γεμάτοι! Οι μαθητές κουβαλώντας πίσω μια «βαλίτσα» φορτωμένη συναισθήματα και μαθήματα ζωής και οι εκπαιδευτικοί

ικανοποιημένοι που αποκτήθηκαν ανεκτίμητες γνώσεις και διαμορφώθηκαν αξίες τέτοιες που θα είναι ισχυρά εφόδια για το αύριο.

Από τη φιλανθρωπική μας δράση...

ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΜΙΑ ΕΥΧΗ

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος για παιδιά με καρκίνο και συναφείς παθήσεις «Ένα Όνειρο Μια Ευχή» διοργάνωσε και φέτος την 24^η «Διαδρομή Αγάπης» μεταξύ 27-31 Μαρτίου 2024.

Οι βασικοί άξονες δραστηριοτήτων του Συνδέσμου είναι τρεις: Η εκπλήρωση ευχών των καρκινοπαθών παιδιών, η οικονομική υποστήριξη των οικογενειών τους και η παροχή ψυχολογικής υποστήριξης τόσο στα παιδιά όσο και στο οικογενειακό τους περιβάλλον.

Ο στόχος της πενήμερης πορείας των μοτοσικλετιστών είναι διπλός: η ευαισθητοποίηση του κοινού γύρω από τα πολλαπλά προβλήματα του παιδικού καρκίνου και η οικονομική ενίσχυση του φιλανθρωπικού

έργου του «Ένα Όνειρο Μια Ευχή». Παράλληλα οι εθελοντές μοτοσικλετιστές θέλουν να περάσουν το δικό τους μήνυμα: αγάπη για το σωστό μοτοσικλετισμό και αγάπη για τον πάσχοντα συνάνθρωπο.

Το Σχολείο μας συμμετείχε στην προσπάθεια αυτή, προκειμένου όλοι μαζί να κάνουμε αυτά τα παιδιά να αισθάνονται χαρούμενα, να απολαύσουν τις χαρές της ζωής.

ΠΟΡΕΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΣ

Ο Αντικαρκινικός Σύνδεσμος Κύπρου διοργάνωσε και φέτος την 49^η Πορεία Χριστοδούλας με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα καρκίνου, αλλά και την συλλογή εισφορών με τη διεξαγωγή εράνου, που θα βοηθήσουν τον Σύνδεσμο να συνεχίσει απρόσκοπτα τις υπηρεσίες ανακουφιστικής φροντίδας που προσφέρει δωρεάν σε χιλιάδες άτομα με εμπειρία καρκίνου, και τις οικογένειές.

Οι μαθητές του Λυκείου Λατσιών συμμετείχε στην προσπάθεια αυτή δείχνοντας την ευαισθησία που τους διακρίνει, στηρίζοντας την

προσπάθεια του Αντικαρκινικού Συνδέσμου, συμβάλλοντας σε μια ευγενική και φιλάνθρωπη προσπάθεια έτσι ώστε να συνεχίσει η δωρεάν προσφορά πολυδιάστατων υπηρεσιών υποστηρικτικής και ανακουφιστικής φροντίδας προς τους συνανθρώπους μας που τους άγγιξε ο καρκίνος.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΠΑΖΑΡΑΚΙ

Με πρωτοβουλία των μαθητών του τμήματος Β΄43 διοργανώθηκε στο Σχολείο μας πασχαλινό, φιλανθρωπικό παζαράκι με σκοπό την στήριξη της Μαθητικής Πρόνοιας του Σχολείου μας.

Το παζαράκι διενεργήθηκε κατά τη διάρκεια των διαλειμάτων και σε αυτό διατέθηκαν προς πώληση γλυκά, αλμυρά και ροφήματα, καθώς και λαμπάδες και διακοσμητικές κατασκευές.

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Πραγματοποιήθηκε στο Λύκειο Λατσιών η 2^η, για τη φετινή σχολική χρονιά, αιμοδοσία, στην οποία συμμετείχαν μαθητές της Γ΄ Λυκείου και καθηγητές του Σχολείου μας.

Για άλλη μια φορά οι μαθητές μας, με τη συμμετοχή τους στην αιμοδοσία, έδειξαν την υπευθυνότητα και ανθρωπιά τους, βοηθώντας συνανθρώπους μας που βρίσκονται σε ανάγκη.

...άλλες δραστηριότητες και δράσεις...

Δημιουργούμε...

...με αφορμή την Ημέρα του π.

Με αφορμή την Ημέρα του π, μαθητές του Σχολείου μας, με την καθοδήγηση των καθηγητριών τους Τερέζας Πηλαβά (Τέχνη) και Χριστίνας Αδάμου (Μαθηματικά), προχώρησαν στη δημιουργία ενός έργου τέχνης. Το έργο τοποθετήθηκε και διακοσμεί διάδρομο του σχολείου μας.

Το σκεπτικό του έργου:

Το έργο αυτό, φτιαγμένο από 4 τροχούς ποδηλάτου ίσης διαμέτρου που δείχνει την έννοια του π σχηματικά. Το π, είναι σύνηθες να το συνδέουμε με την προσέγγιση του δηλαδή τον αριθμό 3,14. Τι είναι όμως το π; Ένας κύκλος έχει περιφέρεια $\Gamma = 2\pi R$ (όπου R η ακτίνα του κύκλου). Λαμβάνοντας υπόψιν ότι η διάμετρος του κύκλου έχει μέγεθος $2R$, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η περιφέρεια του κύκλου διαιρεμένη με $2R$ μας δίνει το π, δηλαδή $\pi = \frac{\Gamma}{2R}$.

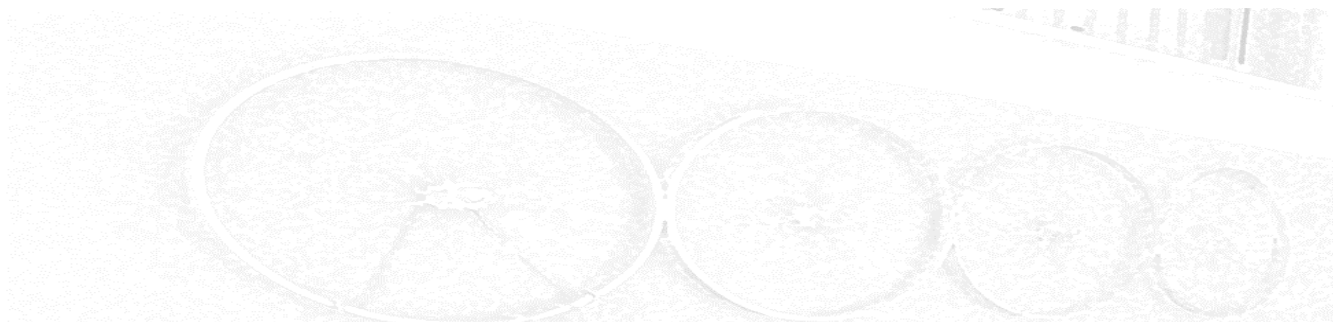
Πώς όμως μπορούμε να αναπαραστήσουμε αυτό με τροχούς ποδηλάτου και ένα σκοινί; Τυλίγοντας ένα σκοινί γύρω από τον κύκλο έχουμε την περιφέρεια του κύκλου. Αν ξεδιπλώσουμε το σκοινί αυτή η απόσταση αντιπροσωπεύει ≈ 3.14 διαμέτρους του κύκλου. Αυτό μπορούμε να το δούμε πιο κάτω:

Από τη θεωρία στην πράξη!

Και το αποτέλεσμα!

...στο Μάθημα της Οικιακής Οικονομίας

ΥΓΙΕΙΝΑ ΚΑΙ ΝΟΣΤΙΜΑ!

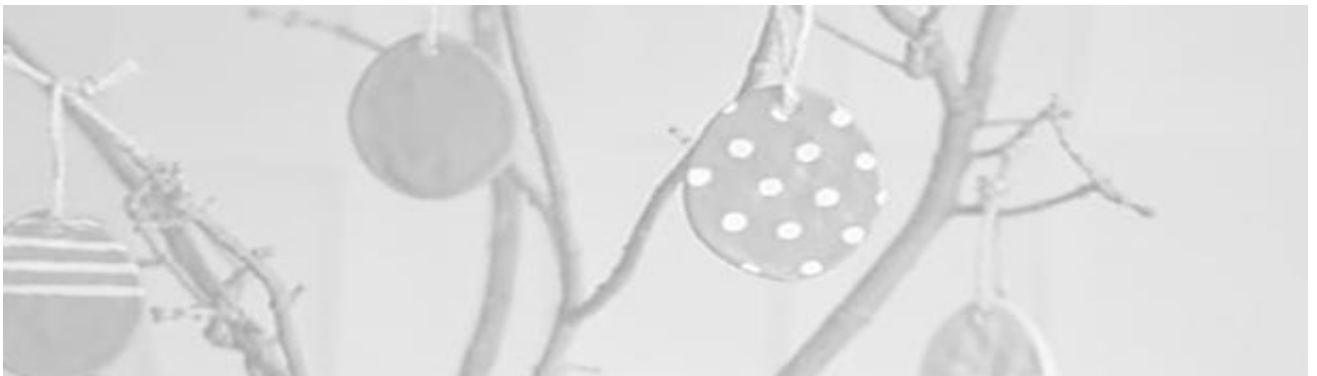
Στα πλαίσια του μαθήματος Οικιακή Οικονομία (Αγωγή Υγείας) οι μαθητές των Συνδιδασκαλιών Γ1 και Γ2 έφτιαξαν υγιεινό ενδιάμεσο. Συγκεκριμένα τα παιδιά ακολούθησαν βήμα, βήμα τη διαδικασία για να παρασκευάσουν υγιεινά Chicken fajita wraps με κοτόπουλο, τυρί χαμηλό σε λιπαρά, μαρούλι, ντομάτα, καλαμπόκι και αβοκάντο.

Σκοπός της συγκεκριμένης διαδικασίας ήταν οι μαθητές να καταλάβουν ότι μπορούν να παρασκευάζουν από μόνοι τους γρήγορα και υγιεινά γεύματα χαμηλής θερμιδικής αξίας, χαμηλά σε λιπαρά και πλούσια σε πρωτεΐνες και φυτικές ίνες.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ

Οι μαθητές μας της Μονάδας δημιούργησαν ο καθένας τη δική του πασχαλινή κατασκευή, στα πλαίσια του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας.

Ομορφαινουμε το Σχολείο μας...

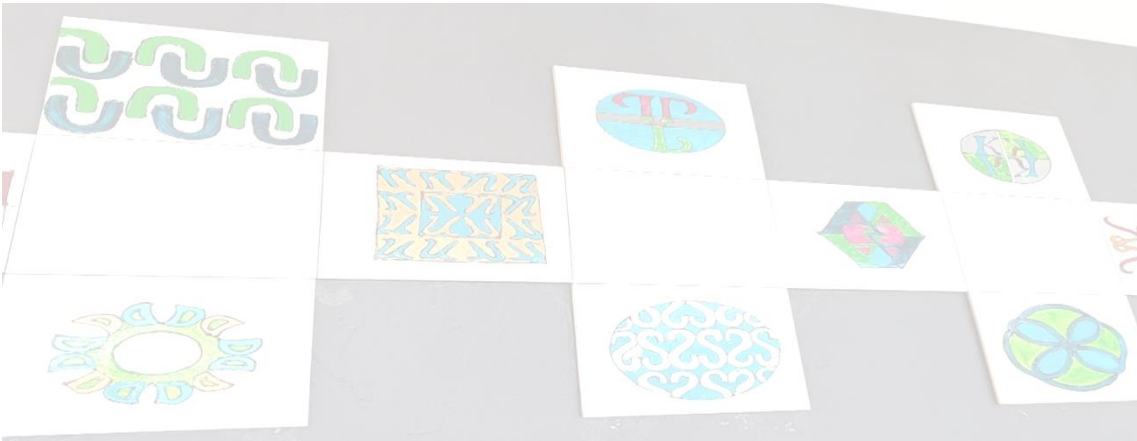
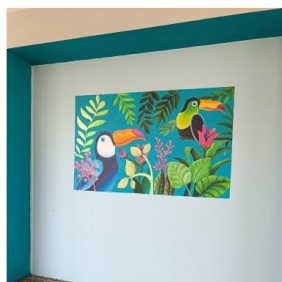
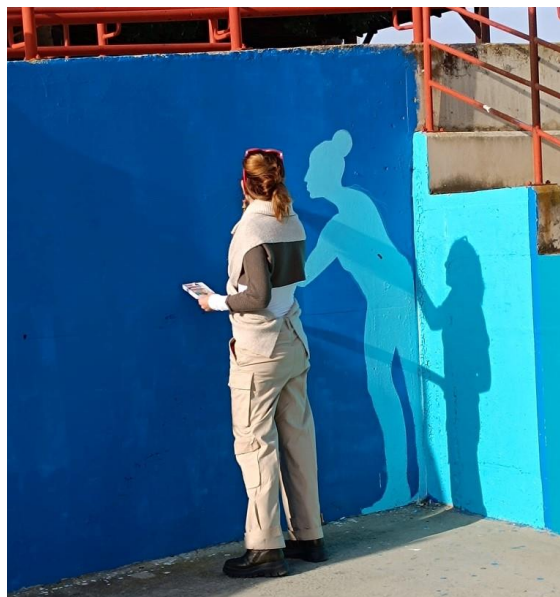
...διακοσμώντας το...

...φτιάχνοντας κατασκευές...

...δημιουργώντας έργα τέχνης...

Σκέψεις, θέσεις, απόψεις, στάσεις...

Οι μαθητές μας...

...προβληματίζονται...

Η σημαντικότητα της συμμετοχής των νέων στις ευρωεκλογές του 2024

Αδιαμφισβήτητα, οι Ευρωεκλογές του 2024 αναδεικνύουν μια κρίσιμη στιγμή για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άμεσο μέλλον της ευρωπαϊκής πολιτικής. Αναντίρρητα, η συμμετοχή των νέων πολιτών αποτελεί έναν καθοριστικό παράγοντα για την ενίσχυση της δημοκρατίας και την ανάπτυξη μιας πιο δυναμικής και αντιπροσωπευτικής ευρωπαϊκής κοινότητας.

Είναι ευρέως γνωστό πως η ενεργή ανάμειξη στους ευρωπαϊκούς πολιτικούς και κοινωνικούς θεσμούς είναι κρίσιμη για ποικίλους λόγους. Καταρχάς, οι νέοι αποτελούν μεγάλο ποσοστό του ολικού πληθυσμού της Ευρώπης και έχουν το δικαίωμα να επηρεάζουν με τις αποφάσεις που λαμβάνουν για την εξελικτική της πορεία. Επιπλέον, οι νέοι φέρουν φρέσκες, φιλελεύθερες και πρωτότυπες ιδέες και προοπτικές που μπορούν να ενισχύσουν την καινοτομία και τη δημιουργικότητα στην ευρωπαϊκή πολιτική σκηνή και κοινωνία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η συμμετοχή των νέων στις ευρωεκλογές δύναται να βοηθήσει στη διαμόρφωση ενός πολυφωνικού Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μέσω της ψήφου τους οι νέοι πολίτες μπορούν να επιλέξουν εκπροσώπους που αντανakλούν και εκφράζουν τις αξίες, τις πολιτικές ιδεολογίες καθώς και τις πεποιθήσεις τους.

Όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχει την ευθύνη να αντιπροσωπεύει την πολυμορφία των ευρωπαϊκών πολιτισμών και να διαδίδει τις ανησυχίες των ευρωπαίων πολιτών. Είναι η μοναδική δημοκρατική θεσμική αρχή της ΕΕ που εκλέγεται άμεσα από τους πολίτες. Εξάλλου, ο ρόλος του είναι κρίσιμος και απαραίτητος, αφού χάρη σε αυτόν τον θεσμό ψηφίζονται και ανανεώνονται νόμοι, θίγονται επίκαιρα ζητήματα και επιχειρείται η ευημερία του ευρωπαίου πολίτη.

Συνοψίζοντας, ο κάθε πολίτης οφείλει να συμμετέχει στα κοινά της πολιτείας του, ειδικότερα τα νεαρά μυαλά μιας κοινωνίας που μπορούν να προσφέρουν πληθώρα προτάσεων συμβάλλοντας αποτελεσματικά στην εξέλιξη για μια καλύτερη Ευρώπη!

Αναστασία Αριστείδου, Β' 11

...καταγράφουν τις απόψεις τους...

Ολοήμερα Σχολεία στη Μέση Εκπαίδευση

Θετικά:

Σε μια εποχή όπου η παγκοσμιοποίηση και η τεχνολογική εξέλιξη δημιουργούν νέες απαιτήσεις, τα Ολοήμερα Σχολεία ανταποκρίνονται στην ανάγκη για ολοκληρωμένη, εκτεταμένη και προοδευτική εκπαίδευση. Επιπλέον, τα παιδιά έχουν άφθονο χρόνο για ξεκούραση, γιατί τελειώνουν όλες τις υποχρεώσεις τους στις σχολικές ώρες.

Στη σημερινή εποχή της ραγδαίας αλλαγής, τα Ολοήμερα Σχολεία αναγνωρίζονται ως περισσότερο αποτελεσματικά στην προετοιμασία των μαθητών για την αντιμετώπιση προκλήσεων, όπως η τεχνολογική εξέλιξη, η κριτική σκέψη και η διαπολιτισμική κατανόηση. Μέσω προηγμένων προγραμμάτων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, τα ολοήμερα σχολεία προωθούν την ανάπτυξη πολυδιάστατων δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες στον σύγχρονο κόσμο. Το Ολοήμερο Σχολείο λειτουργεί σε διάφορες χώρες της Ευρώπης. Μία από αυτές είναι και η Φινλανδία, η οποία σύμφωνα με τις επιδόσεις των μαθητών της σε προγράμματα διεθνούς αξιολόγησης, όπως για παράδειγμα το Πρόγραμμα Pisa, κατέχει μια από τις υψηλότερες θέσεις στην Ευρώπη και παγκοσμίως.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι οι μαθητές έχουν περισσότερο χρόνο για κοινωνική αλληλεπίδραση και κατανόηση, αναπτύσσοντας κοινωνικές δεξιότητες και σχέσεις με τους συμμαθητές και τους δασκάλους/καθηγητές τους. Είναι προφανές πως το Ολοήμερο Σχολείο μπορεί να παρέχει υποστήριξη σε οικονομικά ευάλωτες οικογένειες, προσφέροντας πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση, χωρίς επιπρόσθετο κόστος φροντίδας και μεσημεριανό γεύμα καθημερινά.

Αρνητικά:

Από την άλλη, μπορεί να υποστηρίξει κανείς ότι το Ολοήμερο Σχολείο περιορίζει τον ελεύθερο χρόνο των μαθητών και την ικανότητά τους να επιλέγουν πώς θα τον περνούν έξω από το σχολείο.

Επιπρόσθετα, μπορεί να οδηγήσει σε υπερβολικό φόρτο εργασίας και στρες, με επιπτώσεις για την υγεία τους και την ποιότητα ζωής τους. Η μεγάλη διάρκεια παραμονής των μαθητών στο σχολείο μπορεί να οδηγήσει σε έλλειψη ιδιωτικότητας και αυτονομίας, καθώς οι μαθητές θα βρίσκονται υπό στενή επιτήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα. Από την άλλη, η πολύωρη παραμονή στο σχολείο μπορεί να επιφέρει κοινωνικές επιπτώσεις, όπως περιορισμό του χρόνου που περνούν οι μαθητές με την οικογένεια και την κοινότητά τους.

Επιπλέον, η μακρά παραμονή στο σχολείο μπορεί να περιορίσει την επαφή των μαθητών με τον έξω κόσμο, μειώνοντας τις ευκαιρίες για εξωσχολικές δραστηριότητες και κοινωνικές εμπειρίες. Επίσης, η υπερβολική χρονική δέσμευση στο σχολείο μπορεί να περιορίσει την δημιουργικότητα των μαθητών, καθώς δεν έχουν αρκετό χρόνο για να ασχοληθούν με εξωσχολικές δραστηριότητες ή προσωπικά ενδιαφέροντα. Εκτός αυτού, η υποχρεωτική μακρά παραμονή τους εκεί, μπορεί να δημιουργήσει ανισότητες, καθώς ορισμένοι μαθητές ενδεχομένως να έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε εξωσχολικές υπηρεσίες ή ιδιαίτερη στήριξη. Η ανάγκη για παροχή επιπλέον υπηρεσιών, όπως φύλαξη μετά το σχολείο, μπορεί να αυξήσει το οικονομικό βάρος για τις οικογένειες, ειδικά αν δεν υπάρχουν κατάλληλες δημόσιες υπηρεσίες.

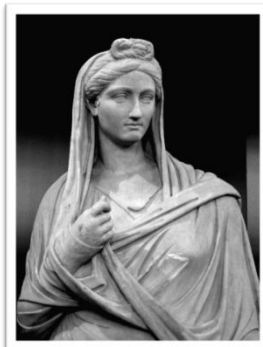
Τέλος οι πολλές ώρες παραμονής στο σχολείο μπορεί να οδηγήσουν σε υπερβολική έμφαση στις ακαδημαϊκές επιδόσεις, αφήνοντας λίγο χώρο για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και προσωπικότητας. Είναι επιπλέον απάνθρωπη, καθώς προκαλεί υπερβολική πίεση και υποχρεώσεις στους μαθητές, αφαιρώντας τον πολύτιμο χρόνο για ξεκούραση και παιχνίδι.

Ειρήνη Γιαγκοπούλου Α' 11

...δι-ερευνούν...

Ο ρόλος της γυναίκας στον ρωμαϊκό πολιτισμό

Οι γυναίκες στη μυθολογία

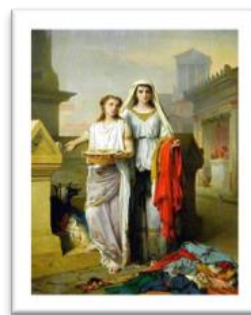
Σε αντίθεση με ορισμένους άλλους αρχαίους πολιτισμούς, όπως οι Έλληνες, όπου η γυναίκα ήταν ένα πλάσμα κατώτερο σε σχέση με τον άνδρα - όπως συγκεκριμένα, με τη μορφή της Πανδώρας, η οποία έφερνε δυστυχία και

ελαττώματα - οι Ρωμαίοι είχαν μια πιο ουδέτερη προσέγγιση, όπου η ανθρωπότητα δημιουργήθηκε από τους θεούς. Στο βιβλίο "Οι Μεταμορφώσεις" του Οβιδίου, για παράδειγμα, δεν διευκρινίζεται αν ο πρώτος άνθρωπος ήταν άνδρας ή γυναίκα. Τουλάχιστον με τη φυσική έννοια τότε οι άνδρες και οι γυναίκες δεν θεωρούνταν ότι ανήκαν σε διαφορετική κατηγορία όπως στον ελληνικό κόσμο.

Ένα από τα πιο διάσημα πρώιμα επεισόδια της ρωμαϊκής μυθολογίας που αποκαλύπτει πολλά για τη στάση απέναντι στις γυναίκες είναι ο βιασμός των Σαβίνων. Στην ιστορία αυτή, οι πρώτοι άποικοι της Ρώμης απήγαγαν γυναίκες από γειτονικές φυλές, παίρνοντάς τις για γυναίκες τους. Ένας από τους λόγους για την ενέργεια αυτή μπορεί να ήταν η επιθυμία να δημιουργηθούν τοπικές συμμαχίες μέσω δεσμών αίματος. Φυσικά, οι φυλές αυτές επιδίωξαν να διεκδικήσουν πίσω τις γυναίκες τους και έτσι κήρυξαν κατάσταση πολέμου. Ωστόσο, οι απαχθείσες γυναίκες - με επικεφαλής την Hersilia, τη σύζυγο του Ρωμύλου - προσπάθησαν πράγματι να παρέμβουν σε αυτό το στάδιο για να αποτρέψουν την αιματοχυσία.

Οι γυναίκες στην οικογένεια

Η ιστορία απηχεί τον σημαντικό ρόλο που έπαιζαν οι γυναίκες στη σύνδεση των οικογενειών στη ρωμαϊκή κοινωνία. Σε πολλές περιπτώσεις, οι Ρωμαίες γυναίκες ήταν στενά ταυτισμένες με τον ρόλο τους στην κοινωνία. Εντός του σπιτιού οι γυναίκες ασχολούνταν με χειροτεχνίες και αυτές της ανώτερης τάξης μπορούσαν επίσης να σπουδάσουν ακαδημαϊκά

θέματα, όπως η λογοτεχνία και η φιλοσοφία. Ήταν υπεύθυνες για τη φροντίδα του σπιτιού και της ανατροφής της οικογένειας, ιδίως της γέννησης νόμιμων παιδιών, συνέπεια του οποίου ήταν ο

πρώιμος γάμος (μερικές φορές ακόμη και πριν από την εφηβεία, αλλά συνήθως γύρω στα 20 έτη), έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι η γυναίκα δεν είχε κάποιο παρελθόν που θα μπορούσε να φέρει σε δύσκολη θέση τον μελλοντικό σύζυγο. Η ρωμαϊκή οικογένεια ήταν ανδροκρατούμενη, με επικεφαλής συνήθως τον pater familias. Οι άνδρες πολίτες είχαν τρία ονόματα: praenomen, nomen και cognomen, ενώ όλες οι γυναίκες της ίδιας οικογένειας χρησιμοποιούσαν τη θηλυκή εκδοχή του οικογενειακού ονόματος. Μια παντρεμένη γυναίκα μπορούσε να διατηρήσει το πατρικό της όνομα ή να έχει το όνομα του συζύγου της (π.χ. Terentia του Κικέρωνα).

Η στενή εξάρτηση των γυναικών από τους άνδρες συγγενείς τους αντικατοπτριζόταν επίσης σε θέματα όπως το δίκαιο και τα οικονομικά. Οι γυναίκες ήταν νομικά υποχρεωμένες να έχουν ένα διορισμένο αρσενικό μέλος της οικογένειάς τους να είναι υπεύθυνο για τα συμφέροντά τους (Tutela mulierum perpetua). Οι μόνες εξαιρέσεις σε αυτή

τη ρύθμιση ήταν οι γυναίκες με τρία παιδιά (από το 17 π.Χ. περίπου), οι ελεύθερες, οι γυναίκες με τέσσερα παιδιά και οι Vestal Virgins. Ο κανόνας αυτός είχε σχεδιαστεί για να κρατήσει την περιουσία, ιδίως την κληρονομική, στην οικογένεια που ελεγχόταν από τον άνδρα, ακόμη και αν οι αρσενικοί και οι θηλυκοί απόγονοι είχαν ίσα κληρονομικά δικαιώματα σύμφωνα με το ρωμαϊκό δίκαιο. Ωστόσο, στην πρακτική οι οικογένειες μπορεί να μην ακολουθούσαν πάντα τον νόμο σε αυτόν τον τομέα, όπως και σε πολλά άλλα θέματα. Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι γυναίκες διαχειρίζονταν τις δικές τους οικονομικές

υποθέσεις και κατείχαν επιχειρήσεις, ιδίως σε περιπτώσεις όπου ο επικεφαλής άνδρας της οικογένειας είχε πεθάνει σε στρατιωτική εκστρατεία.

Μια άλλη, ακόμη εξήγηση αυτού του κανόνα που επέτρεπε στις γυναίκες να κληρονομούν και να κατέχουν, αλλά όχι να ελέγχουν την περιουσία, ήταν ότι θεωρούνταν ανίκανες να διαχειριστούν αυτές τις υποθέσεις για τον εαυτό τους. Αυτή η άποψη ότι οι γυναίκες είχαν αδύναμη κρίση (infirmitas consilii) αναπτύχθηκε από τον Κικέρωνα. Το ρωμαϊκό δίκαιο όριζε, ωστόσο, τουλάχιστον ότι η περιουσία της συζύγου έπρεπε να διαχωρίζεται από την περιουσία του συζύγου της (εκτός από την προίκα) και ότι μπορούσε να διεκδικηθεί μετά από διαζύγιο. Ο χωρισμός με διαζύγιο επιτυγχανόταν εύκολα και από τα δύο μέρη σύμφωνα με το ρωμαϊκό δίκαιο, αλλά τα παιδιά του ζευγαριού ανήκαν νομικά στον πατέρα ή αν δεν ζούσε πλέον, τότε στον πλησιέστερο άρρενα συγγενή. Στη μεταγενέστερη αυτοκρατορία, και ιδίως μετά τη νομοθεσία που επέβαλε ο Κωνσταντίνος, το διαζύγιο έγινε πολύ πιο δύσκολο, ιδίως για το γυναικείο μέρος.

Οι γυναίκες στην ευρύτερη κοινωνία

Οι γυναίκες στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία, είχαν πολύ περιορισμένο ρόλο στη δημόσια ζωή. Δεν μπορούσαν να παρευρίσκονται, να μιλούν ή να ψηφίζουν σε πολιτικές συνελεύσεις και δεν μπορούσαν να κατέχουν καμία θέση πολιτικής ευθύνης. Ενώ είναι αλήθεια ότι ορισμένες γυναίκες με ισχυρούς συντρόφους μπορούσαν να επηρεάσουν

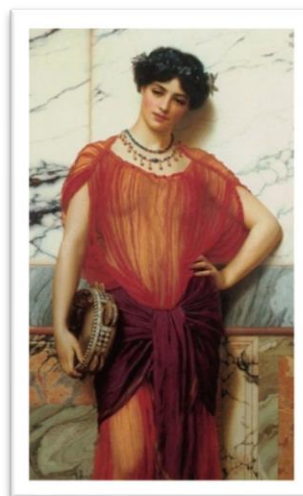

τις δημόσιες υποθέσεις μέσω των συζύγων τους, αυτές ήταν οι εξαιρέσεις. Είναι επίσης ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι εκείνες οι γυναίκες που έχουν πολιτική εξουσία

παρουσιάζονται πολύ συχνά ως υποκινούμενες από αρνητικά συναισθήματα, όπως η κακία και η ζήλια. Επιπλέον, οι ενέργειές τους χρησιμοποιούνται συνήθως για να παρουσιάσουν τους άνδρες συγγενείς τους με

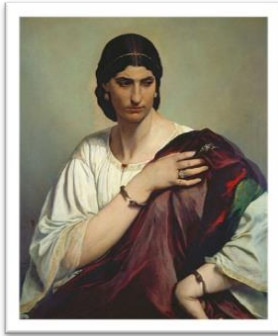
κακό τρόπο. Οι γυναίκες της κατώτερης τάξης των Ρωμαίων είχαν δημόσιο βίο επειδή έπρεπε να εργάζονται για να ζήσουν. Μερικές τυπικές εργασίες που αναλάμβαναν αυτές οι γυναίκες ήταν στη γεωργία, στις αγορές, στη βιοτεχνία, ως μαιές και ως νοσοκόμες.

Ορισμένες γυναίκες ξεπέρασαν τον περιορισμένο ρόλο που όριζε η κοινωνία και έφτασαν σε θέσεις πραγματικής επιρροής. Η Hortensia είναι μία από τις πρώτες η οποία το 42 π.Χ., έβγαλε μια διάσημη ομιλία στο Φόρουμ της Ρώμης, αψηφώντας την πρόταση της τριανδρίας να φορολογηθεί ο πλούτος των πλουσιότερων γυναικών της Ρώμης για να χρηματοδοτηθεί ο πόλεμος κατά των δολοφόνων του Καίσαρα. Άλλες γυναίκες που προκάλεσαν εντάσεις στη Ρώμη ήταν η Κορνηλία, η Σερβίλια (ετεροθαλής αδελφή του Κάτωνος και μητέρα του Βρούτου) και η Φούλβια (σύζυγος του Μάρκου Αντώνιου). Με την άφιξη των αυτοκρατόρων, οι μητέρες, οι σύζυγοι, οι αδελφές, ακόμη και οι κόρες τους μπορούσαν να ασκούν σημαντική πολιτική επιρροή. Επιπρόσθετα μεγάλα οικοδομικά έργα συχνά χρηματοδοτούνταν από αυτές τις γυναίκες για να αφιερωθούν στις ίδιες.

Μια από τις πιο διάσημες συζύγους αυτοκράτορα ήταν η Ιουλία Δόμνα (170-217 μ.Χ.), σύζυγος του Σεπτίμιου Σεβήρου. Στην Ιουλία δόθηκε ο τίτλος της Αυγούστας και ήταν γνωστή ως προστάτιδα των τεχνών, κυρίως της λογοτεχνίας και της φιλοσοφίας. Στην

πολυτάραχη ζωή της υπήρξε επίσης ιέρεια στη Συρία. Ταξίδεψε στη Βρετανία και, όταν ο γιός της, ο Καρακάλλας έγινε αυτοκράτορας, της δόθηκε ο εντυπωσιακός τίτλος "μητέρα της συγκλήτου και της πατρίδας". Στην ύστερη αρχαιότητα υπήρξε η πιο διάσημη γυναίκα φιλόσοφος της αρχαιότητας, η Υπατία της Αλεξάνδρειας. Έγραψε αρκετές πραγματείες και έγινε επικεφαλής της νεοπλατωνικής σχολής στην αιγυπτιακή πόλη. Δολοφονήθηκε βάνουσα από χριστιανικό όχλο το 415 μ.Χ.

Ο ρωμαϊκός νόμος και οι κοινωνικοί κανόνες ήταν, λοιπόν, σε μεγάλο βαθμό υπέρ των ανδρών, αλλά η πλήρης πρακτική εφαρμογή αυτών των νόμων και συμπεριφορών σε συγκεκριμένες

περιπτώσεις είναι συχνά δύσκολο να προσδιοριστεί, ιδίως επειδή σχεδόν όλο το υλικό των πηγών είναι από την οπτική γωνία ενός άνδρα, και μάλιστα μιας ελίτ. Το ότι οι γυναίκες θεωρούνταν κατώτερες από νομική άποψη είναι σαφές, αλλά υπάρχουν επίσης αμέτρητα κείμενα, επιγραφές, ακόμη και εξειδικευμένα γλυπτά πορτραίτα που δείχνουν την εκτίμηση, τον θαυμασμό, ακόμη και το δέος των Ρωμαίων ανδρών για τις γυναίκες και τον ρόλο τους στην καθημερινή ζωή. Οι Ρωμαίοι άνδρες δεν θεωρούσαν τις γυναίκες ισότιμες αλλά ούτε και τις μισούσαν. Ίσως η στάση των Ρωμαίων ανδρών απέναντι στις γυναίκες τους να συνοψίζεται καλύτερα από τα λόγια του Metellus Numidicus που αναφέρθηκε σε μια ομιλία του Αυγούστου όταν ο αυτοκράτορας απευθυνόταν στη συνέλευση: "η φύση το έχει κάνει έτσι ώστε να μην μπορούμε να ζήσουμε μαζί τους ιδιαίτερα άνετα, αλλά δεν μπορούμε να ζήσουμε καθόλου χωρίς αυτές".

Η Προφητεία του Δία για την Ίδρυση της Ρώμης

Η ανησυχία της Αφροδίτης και τα καθησυχαστικά νέα από τον Δία

Η ιστορία μας ξεκινά από το πρώτο βιβλίο του Βιργιλίου, την «Αινειάδα», σύμφωνα με την οποία ο Δίας καθησυχάζει

την κόρη του, την θεά Αφροδίτη, εξαιτίας της αγανάκτησης της για τα δεινά που περνά ο γιος της ο Αινείας από την Ήρα.

Πηγές:

- ❖ https://en.wikipedia.org/wiki/Women_in_ancient_Rome
- ❖ <https://web.sas.upenn.edu/discentes/2023/11/05/a-compilation-of-important-women-from-roman-history/>
- ❖ https://issuu.com/nlcs1850/docs/vesta_edition_1_-_jun_2023/s/27495396
- ❖ <https://time.com/5542893/women-ancient-rome/>
- ❖ <https://schoolpress.sch.gr/istoriomnemone/s/%CE%B7-%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%83-%CE%B3%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CF%83-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CE%B1-%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%B7/>
- ❖ <https://schoolpress.sch.gr/istoriomnemone/s/%CE%B7-%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CF%83-%CE%B3%CF%85%CE%BD%CE%B1%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CF%83-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CE%B1-%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%B7/>

Αναστασία Αριστείδου, Χρυστάλλα Θεοδούλου Β'11

Όλα αρχίζουν κατά τη διάρκεια του Τρωικού πολέμου, που από την μία η θεά Αφροδίτη βοήθουσε τους Τρώες, υπερασπιζόμενη τον γιο της, ενώ αντίθετα η θεά Ήρα συνέχισε τον πόλεμο εναντίον των Τρώων. Στη προσπάθεια τους οι Τρώες να δραπετεύσουν από τις κακουχίες του πολέμου, υπέφεραν, μερικοί πέθαναν, εξαιτίας των καταιγίδων και των κακουχιών, ενώ απέτυχαν αρκετές φορές να ιδρύσουν μια νέα πόλη. Μέσα σε αυτούς συμπεριλαμβάνεται και ο Αινείας.

Ο ήρωας παίρνοντας τον ηλικιωμένο πατέρα του στους ώμους, και τον μικρό του γιο Ασκάνιο από το χέρι, οδήγησε μια ομάδα επιζώντων μακριά από την κατεστραμμένη πόλη. Ωστόσο μέσα στη σύγχυση έχασε την γυναίκα του, την Κρέουσα. Σ' αυτό το σημείο ο Δίας διαβεβαιώνει την κόρη

του ότι το πεπρωμένο του Αινείας είναι να κατακτήσει και να εκπολιτίσει την Ιταλία.

Το ηθικό μεγαλείο του Αινείας και η πορεία για την Ιταλία:

Μετά την άλωση της Τροίας, οι Αχαιοί διεμήνυσαν στους Τρώες ότι τους δέχονται «υποσπόνδους», δηλαδή ύστερα από συμφωνία να αποχωρήσουν ανενόχλητοι, με την άδεια να πάρουν ο καθένας τους ό,τι μπορούσε να σηκώσει στα χέρια του από την περιουσία του. Και ενώ όλοι οι άλλοι γέμισαν και πήραν σακιά με χρυσάφι, ασήμι, κοσμήματα, χρήματα, κλπ., ο Αινείας σήκωσε στους ώμους του τον γέροντα και ανήμπορο πατέρα του, τον Αγχίση, και τον μετέφερε έξω από την πόλη. Τότε οι Αχαιοί, θαυμάζοντας την πράξη του αυτή, του επέτρεψαν να πάρει ελεύθερα και ό,τι άλλο ήθελε από το σπίτι τους. Αλλά εκείνος και πάλι δεν προτίμησε τίποτα άλλο από τα ιερά ξόανα των θεών και τα οικογενειακά κειμήλια, που τα θεωρούσε ανώτερα από κάθε άλλο θησαυρό. Μετά από αυτό, οι Αχαιοί του είπαν ότι ήταν διατεθειμένοι να του εκχωρήσουν όποιο μέρος της Τροίας ήθελε για να ζήσει εκεί με απόλυτη ασφάλεια.

Στο σημείο αυτό συνεχίζει η μεταγενέστερη και ρωμαϊκή παράδοση, που αναφέρει ότι ο Αινείας αρνήθηκε την προσφορά και, φεύγοντας από την Τροία, περνώντας από την Καρχηδόνα και τη Σικελία, εγκαταστάθηκε στην Ιταλία.

Η πορεία για την ίδρυση του Ρωμαϊκού Βασιλείου:

Πλέοντας για τη Σικελία, και αφότου ο Αινείας πήρε σημαντικές πληροφορίες για το υπόλοιπο του ταξιδιού του από τον μάντη Έλενο, οι Τρώες έπρεπε να ξεγελάσουν τους Κύκλωπες και να αποφύγουν την Σκύλλα και τη Χάρυβδη, όπως ακριβώς και ο Οδυσσέας. Επόμενη τους στάση, ήταν το Δρέπανο, όπου και ο Αγχίσης πέθανε από φυσικά αίτια. Καθώς έπλευσαν στην κυρίως χώρα της Ιταλίας, η θεά Ήρα έστειλε τρομερή θύελλα με αποτέλεσμα πολλά καράβια να βυθιστούν ενώ τα υπόλοιπα παρασύρθηκαν στην Καρχηδόνα, στις ακτές της σύγχρονης Τυνησίας.

Στην βόρεια Αφρική οι Τρώες δέχτηκαν πρόσκληση να ενωθούν με μια αποικία των Φοινίκων, που κυβερνούσε η βασίλισσα Διδώ. Ο Αινείας ερωτεύτηκε τη Διδώ, όμως οι θεοί του γνωστοποίησαν ότι η μοίρα των Τρώων δεν ήταν

να ενωθούν με τους Φοινίκες, αλλά με τους Ιταλούς. Έτσι ο Αινείας με μεγάλη απροθυμία σάλπαρε μακριά. Έφυγε στη μέση της νύχτας, ενώ όταν η Διδώ το έμαθε ορκίστηκε αιώνια διαμάχη των Καρχηδονίων με τους μελλοντικούς Ρωμαίους, και στη συνέχεια αυτοκτόνησε.

Ο Αινείας, συνέχισε το ταξίδι του κατά μήκος της ιταλικής ακτής και ανέβηκε πλέοντας τον Τίβερη, όπου είδε την λευκή γουρούνα με τρία γουρουνάκια, συμβουλή για χτίσιμο της νέας πόλης από τον μάντη Έλενο.

Όταν έφτασαν πλέον οι Τρώες στον προορισμό τους, Αινείας προσπάθησε να κάνει μια συνθήκη με τους κατοίκους της περιοχής του Τίβερη, τους Λατίνους, των οποίων ο βασιλιάς Λατίνος ήταν ελληνικής καταγωγής. Ο Λατίνος αρχικά συμφώνησε σε μια συμμαχία, και υποσχέθηκε την κόρη του Λαβίνια στον Αινεία. Όμως την είχε νωρίτερα τάξει στον Τούρνο, ο οποίος οδηγούμενος από την Ήρα απείλησε με πόλεμο. Τότε ο Αινείας βρήκε σύμμαχο τον βασιλιά Εύανδρο, (ελληνικής αποικίας Αρκάδων κοντά στην σύγχρονη Ρώμη).

Ο πόλεμος είχε ξεσπάσει και οργισμένος από το θάνατο του Πάλλαντα, ο Αινείας σκότωσε τον Τούρνο στη μάχη. Με τον υπέρμαχό τους πολεμιστή νεκρό η συμμαχία των Λατίνων διαλύθηκε και ikέτεψε για ειρήνη. Η Ήρα επιτέλους δέχτηκε την παρουσία των Τρώων στον Τίβερη. Ο Αινείας παντρεύτηκε την Λαβίνια, που έγινε μητέρα του Ιούλου. Ο Αινείας βασιλεύσε έναν λαό ανάμεικτο με Τρώες και Ιταλούς και ίδρυσε μια νέα πόλη το Λαβίνιο, κοντά στη μελλοντική τοποθεσία της Ρώμης, η οποία εγκαθιδρύθηκε αργότερα από τους απόγονούς του, Ρώμο και Ρωμύλο.

Ο Αινείας πέθανε μόλις τρία χρόνια μετά την άφιξή του στην Ιταλία. Κάποιες εκδοχές λένε ότι σκοτώθηκε στη μάχη, ενώ άλλες, ότι απλά εξαφανίστηκε μετά την νίκη του. Μετά το θάνατό του, η Αφροδίτη παρακάλεσε τους άλλους θεούς και έκαναν αθάνατο το γιο της.

Ίουλος-Ασκάνιος και η ίδρυση της Alba Longa

Στην ελληνική και τη ρωμαϊκή μυθολογία ο Ασκάνιος είναι ο πρωτότοκος γιος του Τρωαδίτη ήρωα Αινεία και της Κρέουσας. Κατά την αρχαιότερη παράδοση, ο Ασκάνιος οδηγήθηκε μετά την άλωση της Τροίας από τον πατέρα του,

μαζί με τη μητέρα του και τον παππού του έξω από την πόλη ενώ αργότερα πήγε με τον Αινεία και τους Αινειάδες-όσοι Τρώες ακολούθησαν τον Αινεία- στην Ιταλία.

Ο Βιργίλιος στην Αινειάδα ασχολείται αρκετά με τη νεαρή ηλικία του Ασκάνιου. Για τα εφηβικά του χρόνια, διηγείται ότι πήρε μέρος στους αγώνες που έγιναν προς τιμή του παππού του, του Αγχίση. Από όλες τις περιγραφές, ο Ασκάνιος εμφανίζεται ως το χαϊδεμένο παιδί του πατέρα του, όσο και το αγαπημένο εγγόνι της γιαγιάς του, της θεάς Αφροδίτης. Στην Ιταλία ο Ασκάνιος, γνωστός και ως Ίουλος, ίδρυσε την Alba Longa. Θεωρήθηκε ο γενάρχης της «Ιουλίας Γενεάς» και έτσι από το όνομά του προέρχεται το όνομα «Ιούλιος» που έφεραν πολλοί επιφανείς Ρωμαίοι, όπως ο Ιούλιος Καίσαρας. Κυβέρνησε για πολλά χρόνια την Alba Longa, ενώ μετά τον θάνατό του τον διαδέχθηκε ο ετεροθαλής αδελφός του, ο Σίλβιος (γιος του Αινεία και της Λαβινίας).

Ρώμος-Remus & Ρωμύλος-Romulus Η ιστορία της γέννησης:

Τα δύο δίδυμα αδέρφια γεννήθηκαν το 771 π.χ. στην Άλμπα Λόνγκα με μητέρα τους την Εστιάδα Ρέα ή Ρέα Συλβία ή Ιλία, κόρη του βασιλιά της Άλμπα Λόνγκα Νουμίτορα που είχε εκθρονιστεί από τον αδελφό του Αμούλιο. Η Ρέα υποχρεώθηκε να γίνει Εστιάδα, δηλαδή να ορκιστεί 30 χρόνια αγνότητας, από τον θείο της Αμούλιο που δεν ήθελε να μείνει κανένας απόγονος του Νουμίτορα. Έτσι, κάποια νύχτα ο θεός Άρης την επισκέφτηκε και την άφησε έγκυο.

Η Σωτηρία:

Όταν μαθεύτηκε ότι η Ρέα Συλβία ήταν έγκυος, ο Αμούλιος την έριξε στον Τίβερη επειδή η πράξη

της ήταν ανοσιούργημα. Τα δύο δίδυμα μωρά τα παρέδωσε ο Αμούλιος σε έναν υπηρέτη με εντολή να τα θανατώσει. Αυτός όμως τα λυπήθηκε, τα έβαλε σε μια σκάφη και τα άφησε στο

ποτάμι που είχε πλημμυρίσει αλλά τα προστατεύσε ο Τιβερίνος, η θεότητα του ποταμού. Όταν τα νερά αποσύρθηκαν από τη στεριά, η σκάφη επικάθισε στη ρίζα μιας συκιάς που ονομάστηκε Ρωμινάλιος ερινεός. Εκεί τα πήραν υπό την προστασία τους τα ιερά ζώα του θεού Άρη, η λύκαινα Λούπα κι ένας δρυοκολάπτης. Η λύκαινα τα θήλαζε σε μια σπηλιά, που ονομάστηκε "Λύκαιον", ενώ ο δρυοκολάπτης τους πήγαινε τροφή. Εκεί τα βρήκε ο βοσκός Φαυστύλος και τα πήρε στην καλύβα του όπου τα μεγάλωσαν μαζί με τη γυναίκα του, Άκκα Λαρεντία.

Τα δύο παιδιά μεγάλωσαν σαν βοσκοί στην καλύβα του Φαυστύλου, αργότερα την ταύτισαν με τη σκηνή του Ρωμύλου που θεωρείται κοιτίδα του βασιλείου της Ρώμης. Έγιναν γενναίοι και πολεμοχαρείς νέοι, συμμετείχαν στους καυγάδες μεταξύ των βοσκών παίζοντας ρόλο συμβιβαστικό και συγκέντρωσαν πολλούς οπαδούς. Γνώρισαν τους βοσκούς του έκπτωτου παππού τους, Νουμίτορα, κι έμαθαν τι είχε συμβεί σ' αυτόν, πήγαν στην Άλμπα Λόνγκα σκότωσαν τον σφετεριστή Αμούλιο και επανέφεραν τον παππού τους Νουμίτορα στον θρόνο. Ο Νουμίτωρ τους παραχώρησε το μέρος όπου τους βρήκε ο Φαυστύλος και τους μεγάλωσε για να χτίσουν εκεί μια πόλη.

Ίδρυση του Ρωμαϊκού Βασιλείου:

Σύμφωνα με την παράδοση τα δύο αδέρφια διαφώνησαν για το πού ακριβώς έπρεπε να χτιστεί η πόλη, ο Ρωμύλος προτιμούσε τον λόφο του Παλατίνου πάνω από το σπήλαιο "Λύκαιον" που τους μεγάλωσε η λύκαινα, ο Ρώμος τον λόφο του Αβεντινού. Τα αδέρφια αποφάσισαν να λύσουν την διαφορά τους οι θεοί, ο Ρώμος υποστήριξε ότι είδε 6 θεικούς γύπες αλλά ο Ρωμύλος 12 και ισχυρίστηκε ότι είναι ο νικητής. Η διαφωνία εξελίχτηκε σε εμφύλια σύγκρουση, ο Ρώμος θανατώθηκε από τον ίδιο τον Ρωμύλο ή από κάποιον οπαδό του, αυτό συνέβη στις 21 Απριλίου του 753 π.χ. Μία άλλη εκδοχή λέει πως

τα αδέρφια οδηγήθηκαν σε σφοδρή διαφωνία σχετικά με το ποιος θα κυβερνούσε την πόλη και από ποιον θα πάρει το όνομά της.

Η ίδρυση της πόλης λαμβάνει χώρα στις 21 Απριλίου του 753 π.Χ.

Ο Ρωμύλος στην συνέχεια οικοδόμησε την πόλη, δίνοντάς της το όνομα του, 'Ρώμη', οργάνωσε τους νόμους, το πολίτευμα και την θρησκεία της και βασιλεύσε για πολλά χρόνια σαν ο πρώτος βασιλιάς της πόλης.

Για να εξασφαλίσει συζύγους στους κατοίκους της νέας πόλης, οργάνωσε μια θρησκευτική γιορτή όπου προσκάλεσε τους κατοίκους των γειτονικών πόλεων των Σαβίνων. Οι Ρωμαίοι άρπαξαν τις γυναίκες τους και το αποτέλεσμα ήταν να γίνει πόλεμος, οι γυναίκες των Σαβίνων μπήκαν στη μέση και χώρισαν τους αντιμαχόμενους.

Ο ναός του Ιανού

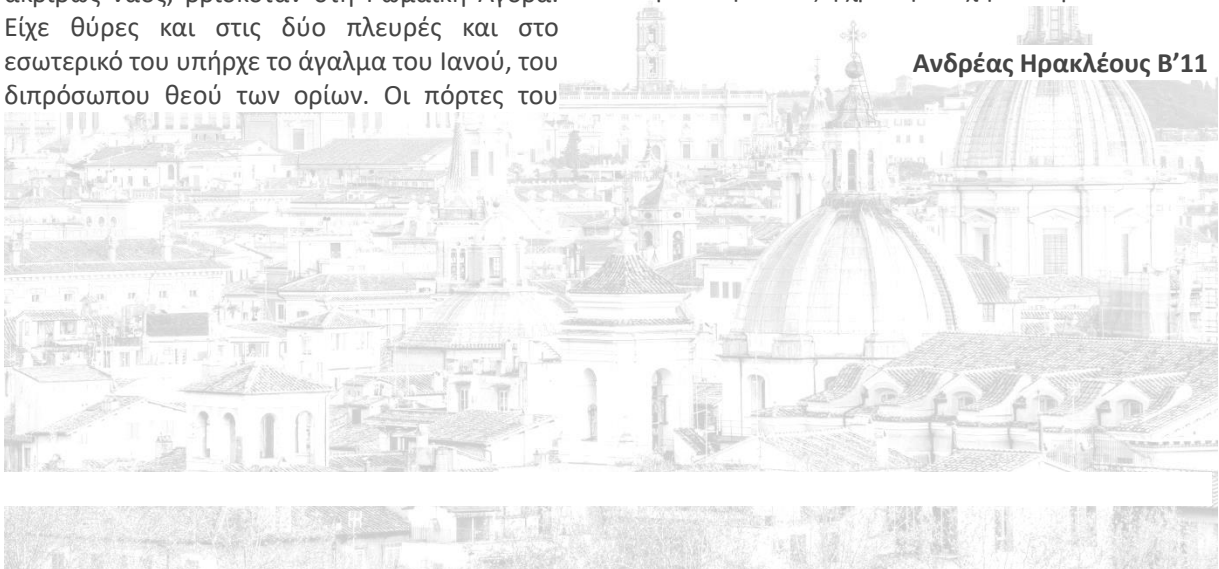
Ο κύριος ναός του Ιανού-pelagus templum Janus- όπως συνήθως απεκαλείτο, αν και δεν ήταν ακριβώς ναός, βρισκόταν στη Ρωμαϊκή Αγορά. Είχε θύρες και στις δύο πλευρές και στο εσωτερικό του υπήρχε το άγαλμα του Ιανού, του διπρόσωπου θεού των ορίων. Οι πόρτες του

ναού, γνωστές ως Θύρες του Ιανού, ήταν κλειστές σε καιρό ειρήνης και ανοικτές σε περίπτωση πολέμου.

Ο Πλούταρχος στον Βίο του βασιλιά Νουμά, γράφει: 'Ιανός έχει επίσης ναό στη Ρώμη με διπλές θύρες, τις επονομαζόμενες Θύρες του πολέμου. Παραμένουν συνέχεια ανοικτές σε καιρό πολέμου, αλλά κλείνουν, όταν έλθει ειρήνη. Το τελευταίο ήταν δύσκολο θέμα και σπάνια συνέβαινε, μια και το βασίλειο ήταν πάντα εμπλεκόμενο σε κάποιον πόλεμο, καθώς το αυξανόμενο μέγεθός του το έφερνε σε σύγκρουση με τα άλλα έθνη, που το περιτριγύριζαν. Αλλά την περίοδο του Αυγούστου ήταν κλειστές, από την εποχή που εκτοπίστηκε ο Μάρκος Αντώνιος'. Ο Πλούταρχος αναφέρεται στην περίοδο βασιλείας του Καίσαρα Αυγούστου, κατά την οποία οι πύλες του ναού του Ιανού έμειναν κλειστές συμβολίζοντας έτσι το τέλος των πολέμων και την έναρξη μιας εποχής ακμής για την Ρώμη γνωστή και ως η χρυσή εποχή του Κρόνου.

Ανδρέας Ηρακλέους Β'11

...γίνονται ρήτορες...

«Υπέρ Οιδίποδος Απολογία»... Ο Οιδίποδας εκφωνεί ρητορικό λόγο

Οι μαθητές/τριες Αρχαίων Ελληνικών Κατεύθυνσης του Β'11, στο πλαίσιο δημιουργικής εργασίας κλήθηκαν να συνδυάσουν τις γνώσεις τους για τη

δομή ενός ρητορικού λόγου που έχουμε μελετήσει εκτενώς στο μάθημα του Λυσία «Υπέρ Μαντιθέου» με το μάθημα Αρχαιογνωσίας «Οιδίπου Τύραννος» του Σοφοκλή. Τους ζητήθηκε να πάρουν τον ρόλο του λογογράφου Λυσία και να γράψουν έναν ρητορικό λόγο για να υπερασπιστούν τον Οιδίποδα, μετά την αποκάλυψη του μάντη Τειρεσία ότι αυτός είναι το μίasma της πόλης. Οι μαθητές/τριες ακολούθησαν τη δομή ενός ρητορικού λόγου (Προοίμιο, Δίηγησι-Πίστη, Επίλογος), χρησιμοποίησαν τρόπους και μέσα πειθούς, έντεχνες και άτεχνες πίστεις, πειστικά επιχειρήματα, παθοποιία και ηθοποιία και προσπάθησαν στην απολογία τους ως Οιδίποδας, να αντικρούσουν την κατηγορία του μάντη Τειρεσία ενώπιον των δικαστών.

Οι λόγοι των μαθητών/μαθητριών αποδεικνύουν περίτρανα την έμφυτη κλίση τους ως μελλοντικοί δικηγόροι, η οποία είναι βαθιά ριζωμένη μέσα τους...

Λόγος 1^{ος}

Αξιότιμοι κύριοι βουλευτές,

Στέκομαι σήμερα ενώπιόν σας με βαθιά θλίψη για να αντικρούσω μια βαρύτατη και ανυπόστατη κατηγορία που έχει εκτοξευθεί εις βάρος μου σχετικά με το μίasma της πόλης. Συγκεκριμένα, κατηγορούμαι άδικα από τον μάντη Τειρεσία ότι είμαι ο φονιάς του προηγούμενου βασιλιά της Θήβας Λάιου και αιτία όλων των δεινών που έπληξαν την πόλη. Απαιτώ, λοιπόν, όπως μου επιτρέψετε να σας αποδείξω ότι δεν έχω διαπράξει εγώ το ανόσιο κακούργημα, όπως ισχυρίζεται ο καταραμένος από τους θεούς κατήγορός μου! Αντιθέτως, είμαι άνδρας αμέμπτου ηθικής και εντιμότητας και διέπομαι από υψηλά αισθήματα ανθρωπιάς, αλληλεγγύης και αυτοθυσίας για τους υπηκόους μου. Όταν με ακούσετε να απολογούμαι είμαι βέβαιος πως θα πεισθείτε ότι όσοι υποκινούνται εναντίον μου είναι συκοφάντες και ενεργούν με γνώμονα το προσωπικό τους συμφέρον.

Καταρχάς, θα ήθελα να υπογραμμίσω, κύριοι βουλευτές, πως θεωρώ την προαναφερόμενη κατηγορία τόσο αβάσιμη και βαθιά αδικαιολόγητη, που δεν θα έπρεπε καν να κληθώ για να εκφωνήσω αυτό τον απολογητικό λόγο. Και αυτό διότι πιστεύω ακράδαντα ότι είναι βλασφημία προς τους ίδιους τους θεούς να δίνουμε πίστη σε ανθρώπους με δήθεν υπερφυσικά χαρίσματα, καθώς αυτή είναι μια ιδιότητα αποκλειστικά των θεών. Για του λόγου το αληθές θέτω το εξής ερώτημα προς τον κατήγορό μου. Γιατί δεν χρησιμοποίησε τη μαντική του «τέχνη» όταν η πόλη υπέφερε από τη Σφίγγα για να απαλλάξει τους πολίτες από την ανείπωτη συμφορά; Μα γιατί, στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν άνθρωποι με υπερφυσικές ικανότητες, μονάχα άνθρωποι άτιμοι και πανούργοι που επιθυμούν να σφετεριστούν την εξουσία που δεν τους ανήκει με αθέμιτα μέσα. Και όπως πολύ πιθανόν να έχετε υποψιασθεί, αναφέρομαι και στον αδελφό

της συζύγου μου, τον «καρδιακό» μου φίλο Κρέοντα, ο οποίος πέραν πάσης αμφιβολίας έχει συνωμοτήσει με τον δολερό μάντη, με στόχο να οικειοποιηθούν τον θρόνο. Φυσικότατο είναι ο Κρέοντας να διακατέχεται από φθόνο για όλα τα επιτεύγματα της ζωής μου, πράγμα που προφανώς τον οδήγησε στη σκευωρία αυτή.

Όσον αφορά, αξιότιμοι βουλευτές, τις κοινωνικές μου σχέσεις με τους βασιλευμένους μου, είναι ευρέως γνωστό ότι είναι άριστες, εφόσον σας έχω σαν παιδιά μου, πονώ με τις στενοχώριες σας και είμαι πάντα δίπλα σας. Εξάλλου, ποτέ στο παρελθόν δεν συγκρούστηκα με κανέναν, αλλά αντιθέτως, ήμουν πάντοτε πρόθυμος να σας βοηθήσω όλους με οποιονδήποτε τρόπο, να ακούσω με συμπόνοια και πραγματικό ενδιαφέρον τα προβλήματα και τις έγνοιες σας. Συνεπώς, δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει το πόσο αγαπητός είμαι από όλους τους πολίτες, πόσης μεγάλης εκτίμησης και σεβασμού χαίρω. Πώς είναι δυνατόν ο ύπουλος μάντης να τολμά να αμφισβητεί τόσο ξεδιάντροπα την αξιοπρέπεια, την ειλικρίνεια και την ακεραιότητα του χαρακτήρα μου;

Κλείνοντας, δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ στις αμέτρητες φιλανθρωπίες που έκανα προς τους πολίτες της πόλης μου, προκειμένου να συμβάλω στην αντιμετώπιση της πάνδημης συμφοράς που ταλάνιζε τον λαό της Θήβας. Ως απόδειξη αυτού, έχω καλέσει για μάρτυρες 15 ευγενείς Θηβαίους, οι οποίοι πρόθυμα θα πιστοποιήσουν ο καθένας ξεχωριστά όσα έχω πει για τη σπουδαία βοήθεια που προσέφερα στην πόλη. Μάρτυρες, ανεβείτε στο βήθρο σας παρακαλώ.

Εύχομαι και ευελπιστώ να έχετε πεισθεί με τα ισχυρά επιχειρήματα που σας εξέθεσα για την αθωότητα, την εντιμότητα και την καλή μου προαίρεση και να μην δώσετε καμία βάση στην άδικη κατηγορία εις βάρος μου.

Σας ευχαριστώ.

Γεωργία Τσαγκάρη, Β' 11

Λόγος 2^{ος}

Σεβαστό δικαστήριο,

Εαν γνώριζα πως θα λάμβαναν αυτή την τροπή τα πράγματα, σίγουρα δεν θα είχα καλέσει στο παλάτι μου τον άνθρωπο αυτόν, ο οποίος με σφοδρά ψέματα επιθυμεί να με συκοφαντήσει, χαρακτηρίζοντάς με δήθεν ως το μίasma της πόλεως. Στην απολογία μου θα προσπαθήσω, εν συντομία, να αποδείξω, γιατί αυτή η άνανδρη πράξη δεν αποτελεί δικό μου κακούργημα και έρχεται σε αντίθεση με τη δική μου ηθική.

Εν πρώτοις ερχόμενος από τη σεβαστή μου πατρίδα Κόρινθο, κλήθηκα να αντιμετωπίσω το αίνιγμα που μέχρι τότε κανείς δεν είχε καταφέρει να λύσει, αυτό της Σφίγγας. Έχοντας την πόλη ήδη σώσει μια φορά, έκτοτε, από την πρώτη κίολας μέρα της βασιλείας μου, πρώτο μου μέλημα αποτελεί η διαφύλαξη της γης αυτής του Κάδμου και των πολιτών της. Για αυτό άλλωστε, κήρυξα τις μέγιστες ποινές για αυτόν που προέβη στην άνανδρη πράξη της δολοφονίας του τέως βασιλέως, ώστε να απαλλάξω τον λαό μου από τον λοιμό, ο οποίος αφανίζει τη Θήβα. Και ερωτώ, κύριοι βουλευτές, ποιος ο σκοπός και ποια η αιτία να διακηρύξω τέτοιου είδους μέτρα, αφού γνώριζα ότι εγώ ο ίδιος είχα διαπράξει ετούτο τον φόνο; Αυτό θα οδηγούσε μόνο στην αυτοπαγίδευσή μου και ποιος αντράς της δικής μου λογικής και οξυδέρκειας θα έπραττε κάτι τέτοιο; Η απάντηση σαφέστατη. Ο κατηγορός μου δεν θα βρισκόταν σε ετούτη τη θέση εαν εγώ ο ίδιος δεν τον είχα καλέσει, με απώτερο σκοπό να διώξω το μίasma, πιστεύοντας στις δήθεν, και

το τονίζω κύριοι βουλευτές, μαντικές ικανότητές του.

Σεβαστοί Θεοί, που βασιλεύετε στους ουρανούς, συγχωρέστε με για ετούτα που πρόκειται να πω. Ορθά καταλάβατε, κύριοι βουλευτές, πως πρόκειται να αναφερθώ στις δήθεν μαντικές ικανότητες του Τειρεσία, ο οποίος απ' ό τι φαίνεται, όταν αντίκρισε νέος το γυμνό σώμα της θεάς Αθηνάς, διέπραξε ύβρη, γεγονός που δικαιολογεί τη φυσική του τύφλωση. Ομολογώ πως εγώ τον είχα προσκαλέσει στο παλάτι μου, για να διαλευκάνω την υπόθεση, αφού ήλπιζα ότι οι μαντικές του ικανότητες θα μου φανέρωναν ένα μονοπάτι το οποίο θα με έβγαζε από το αδιέξοδο και την αδυναμία μου να σώσω την πόλη μου. Η αρχική του άρνηση να ομολογήσει τα όσα γνωρίζε με έβαλε σε υποψίες. Ίσως χρειαζόταν κάποιο χρόνο για να σκεφτεί πώς ακριβώς θα δικαιολογούσε τις δικές του άναδρες πράξεις. Σκέψεις πονηρές πλημμύρισαν το μυαλό μου. Μόνο στην ιδέα ότι ένα πρόσωπο τέτοιου σεβασμού θα διέπραττε κάτι τέτοιο, ομολογώ πως με τρόμαζε τα μάλα. Όσο ανήκουστο και αν ήταν όμως, ήταν αδύνατον να βγάλω από το μυαλό μου ότι ο ίδιος ήταν συνεργός και ότι σε αυτό αποδιδόταν η αρχική του άρνηση να μιλήσει, καθώς τον απέτρεπε ο φόβος της τυχούσης αποκάλυψης των πράξεών του.

Κύριοι βουλευτές, επιθυμώ να αναφερθώ σε ένα και τελευταίο παράγοντα που συνιστά την αθωότητά μου. Γνωρίζω πως στα χέρια σας υπάρχουν φήμες από αυτόπτες μάρτυρες για πλήθος χειρών που πήραν τη ζωή του Λάιου και πιο συγκεκριμένα, ομάδα ληστών. Αυτή η μαρτυρία ασφαλώς όχι μόνο φανερώνει αρχικώς τη δική μου αθωότητα, αλλά θέτει τον κατηγορό μου προ των ευθυνών του διότι ετούτη η πηγή επιβεβαιώνει τη δική μου αρχική σκέψη, ότι θα μπορούσε ο μάντης να είναι ένας από τους ληστές-φονιάδες του Λάιου.

Σε τούτη όμως τη δίκη, σεβαστό δικαστήριο, εγώ είμαι αυτός που δικάζεται και δηλώνω αθώς. Στον πιο πάνω λόγο, αφενός αναφέρθηκα σε

μέρη του βίου μου τα οποία αποδεικνύουν την αθωότητά μου και αφετέρου έθεσα ένα νέο ζήτημα, για το οποίο παρόλο που δεν είναι της παρούσης, ελπίζω σύντομα η δικαιοσύνη να αποφανθεί το δικαιότερο, διασφαλίζοντας την παραδειγματική τιμωρία των ενόχων, ώστε η ιστορική πόλη του Κάδμου να απαλλαγεί από τον λοιμό που τη βασανίζει. Επαγωγικά σκεπτόμενοι λοιπόν, το έργο μου αλλά και ο χαρακτήρας μου φανερώνουν έναν ενάρετο άνθρωπο και όχι έναν εγκληματία, απόφαση η οποία εναπόκειται στη δικαιοσύνη και μόνο στη δικαιοσύνη.

Ειρήνη Λάμπρου, Β' 11

Λόγος 3^{ος}:

Στέκομαι σήμερα μπροστά σας, αξιότιμοι πολίτες της Θήβας, όχι ως βασιλιάς που υπερασπίζεται το θρόνο του, αλλά ως άνθρωπος που υπερασπίζεται την τιμή και την ηθική του ακεραιότητα απέναντι στις συκοφαντικές κατηγορίες του Τειρεσία, του σεβαστού μάντη. Με θλίβει βαθύτατα να βλέπω τέτοιους αβάσιμους ισχυρισμούς να εκτοξεύονται εναντίον μου, ισχυρισμούς που πλήττουν τον πυρήνα της ύπαρξής μου και απειλούν να αμαυρώσουν τη φήμη μου.

Καθώς βρισκόμαστε στον γκρεμό της αβεβαιότητας, θυμάμαι, συμπολίτες μου, μια κομβική στιγμή στην ιστορία μας – το αίνιγμα της Σφίγγας. Ήμουν εγώ, ο Οιδίπους, που στάθηκα μπροστά σε αυτό το πλάσμα, επιφορτισμένος να λύσω το αίνιγμα με ρίσκο το να χάσω την ιδιά μου την ζωή, όπως έπαθαν αρκετοί κακόμοιροι πολίτες πριν από εμένα. Είμαι σίγουρος ότι όλοι σας θυμάστε τα μαρτύρια εκείνης της εποχής, τα

νεκρά σώματα που γέμιζαν τους δρόμους. Ως εκ τούτου, ήμουν αποφασισμένος να τα δώσω όλα για τη σωτήρια της πόλης και τη λύτρωσή της από το φονικό αυτό πλάσμα. Έλυσα το αίνιγμα κατά μέτωπο, αντιμετωπίζοντάς το με διαύγεια σκέψης και αδιάσειστη αποφασιστικότητα.

Και όπως ακριβώς αντιμετώπισα την Σφίγγα, έτσι θα αντιμετωπίσω και τις αβάσιμες κατηγορίες που μου επιτίθενται τώρα γιατί, ακριβώς, είμαι ένας άνθρωπος που καθοδηγείται από τη λογική, όχι τις μηχανορραφίες των άλλων. Οι κατηγορίες που διατυπώνει ο Τειρεσίας, αμφισβητούν βαθιά το ήθος και τον χαρακτήρα μου. Ισχυρίζεται ότι είμαι ο δολοφόνος του τέως βασιλιά της Θήβας, του Λάιου, πράγμα που σημαίνει πως εγώ είμαι η αιτία του λοιμού. Κι όμως, σας ζητώ να σκεφτείτε την ουσία του ποιος είμαι και τι εκπροσωπώ.

Καθ' όλη τη διάρκεια της βασιλείας μου, προσπάθησα ακούραστα να ηγηθώ της Θήβας με τιμή, συμπόνια και σταθερή προσήλωση στη δικαιοσύνη. Εξάλλου, σας ακούγεται λογικό, εγώ, ο Οιδίποδας, που έχω αφιερώσει τη ζωή μου στην ευημερία της Θήβας, να διέπραττα μια τέτοια αποτρόπαια πράξη; Εγώ, που ζήτησα καθοδήγηση από το μαντείο των Δελφών για να αποκαλύψω την αλήθεια πίσω από τη δυστυχία της πόλης μας, θα στρεφόμουν στη βία και θα ευθυνόμουν για την καταστροφή της πόλης; Θα σας παρακαλέσω να μην λησμονείτε πως ποτέ μέχρι τώρα δεν απέφυγα τις ευθύνες που συνεπάγεται η ηγεσία, ούτε δίστασα να βάλω τις ανάγκες της πόλης μας πάνω από τις δικές μου.

Ακόμη, είναι γνωστό ότι γεννήθηκα στην Κόρινθο και μεγάλωσα εκεί ως γιος του Πολύβου και της Μερόπης. Το γεγονός αυτό είναι αδιαμφισβήτητο και υποστηρίζεται από μάρτυρες και έγγραφα. Πώς, λοιπόν, θα μπορούσα να έχω διαπράξει το αποτρόπαιο έγκλημα της βασιλοκτονίας εδώ στη Θήβα, μια πόλη που δεν ήξερα καν ότι υπήρχε μέχρι αργότερα στη ζωή μου; Σκεφτείτε τη λογική μιας τέτοιας κατηγορίας. Πώς θα μπορούσα να ταξιδέψω από την Κόρινθο στη Θήβα, να διαπράξω το έγκλημα και να επιστρέψω απαρατήρητος, χωρίς να αφήσω ίχνη; Αψηφά κάθε λογική, για να υποθέσει κανείς ότι ένα τέτοιο κατόρθωμα θα μπορούσε να επιτευχθεί, ειδικά από έναν άνθρωπο με το υπόβαθρο και την ανατροφή μου.

Είναι πραγματικά θλιβερό ότι ένας άνθρωπος με τόσο αξιόλογη φήμη θα έπεφτε στο σημείο να ρίχνει αβάσιμες συκοφαντίες στο όνομά μου, χωρίς να έχει ούτε ένα ίχνος απόδειξης για να στηρίξει τους ισχυρισμούς του. Ο Τειρεσίας, αποτυγχάνει να δει την αληθινή πηγή της συμφοράς της πόλης μας, επιλέγοντας να δείξει με το δάχτυλο και να σκορπίσει διχόνοια. Ίσως είναι αυτός, με τις αινιγματικές του εκφράσεις και τις συγκεκαλυμμένες απειλές του, που ενσαρκώνει την ίδια την ουσία του μιάσματος που μαστίζει τη πόλη μας. Αλλά αρνούμαι να υποκύψω στο φόβο ή την απελπισία. Θα συνεχίσω να ηγούμαι της Θήβας, με οδηγό το φως της αλήθειας και της δικαιοσύνης.

Συμπολίτες μου, στέκομαι μπροστά σας αθώος για τα εγκλήματα που μου καταλογίζονται. Δεν έχω τίποτα να κρύψω, καμία ενοχή να αποκρύψω. Ζητώ μόνο την εμπιστοσύνη και την υποστήριξή σας, καθώς θα διανύουμε μαζί αυτούς τους δύσκολους καιρούς. Ας μην επηρεαστούμε από τον φόβο ή την καχυποψία, αλλά αντίθετα, ας σταθούμε ενωμένοι στην ανάδειξη της δικαιοσύνης και της αλήθειας.

Σας ευχαριστώ.

Ελένη Σεργίου, Β' 11

Λόγος 4^{ος}:

Εάν δεν γνώριζα, κύριοι βουλευτές, ότι ο κατηγορος θέλει να με βλάψει με κάθε τρόπο θα του χρωστούσα μεγάλη ευγνωμοσύνη, αφού αυτός που κατηγορεί άδικα τον άλλο γίνεται αίτιος μεγάλων αγαθών για αυτόν τον ίδιο. Έχω την αξίωση ότι εάν αποδείξω πως τα λόγια του Μάντη είναι ψευδή, θα καταφέρω να δείξω πως ο εχθρός μου με διέβαλε επί σκοπού και ότι όλες μου οι πράξεις και τα λόγια μου συνέβαλαν στο καλό της πόλης μου. Πρώτα πρώτα λοιπόν, θα αποδείξω πως ουδεμία σχέση έχω με το μίasma της πόλης, αφού πίσω από την κατηγορία

κρύβεται η σκευωρία του Τειρεσία και του Κρέοντα.

Ο εχθρός μου εκτός από τη σωματική τυφλότητα διακρίνεται και για την πνευματική του τυφλότητα γιατί είναι τόσο ανόητος ώστε να θεωρεί πως δεν θα ανακαλύψω τα δολερὰ σχέδια του. Αυτός λοιπόν που θέλει να καλείται υπηρέτης του Απόλλωνα, όχι μόνο δεν είναι τέτοιος αλλά είναι ένας αγύρτης φθονερός που σχεδιάζει εδώ και καιρό να σφετεριστεί την εξουσία της πόλης. Για του λόγου το αληθές, ανέβα στο βήμα και μαρτύρησε, σεβαστέ μάρτυρα.

Πέρα τούτου το ήθος μου αποτελεί απόδειξη πως ουδέποτε θα μπορούσα να προβώ σε οποιοσδήποτε ενέργειες που θα έβλαπταν την πόλη της Θήβας. Αρχής γενομένης από τότε που έλυσα το αίνιγμα και έσωσα την πόλη απ' τη χρησιμοδότρα ψάλτρα. Επιπρόσθετα, εγώ, πάντα αντιμετώπιζα τους υπηκόους μου σαν παιδιά μου, πονούσα όταν πονούσαν και μεριμνούσα λύσεις στα προβλήματά τους. Με όπλο μου την ορθή κρίση οδηγούσα αυτόν τον λαό σώο και αβλαβή από μεγάλες φουρτούνες σαν καλός караβοκύρης.

Και πώς θα μπορούσα να παραλείψω το γεγονός ότι πρώτος εγώ διέταξα τον Κρέοντα να πάει στο μαντείο να πάρει χρησμό από τον θεό; Ω Θεοί! Αδικούμαι παράφορα! Δόλιοι άνθρωποι και εξουσιομανείς βάλθηκαν να με καταστρέψουν.

Τα γεγονότα λοιπόν έχουν ως εξής: Ο γυναικαδελφός μου, ο Κρέοντας, βρίσκεται πίσω από όλα αυτά! Συγκεκριμένα, είμαι σίγουρος πως κατέστρωσε σχέδιο με τον μάντη για να με εξοντώσουν πολιτικά, φορτώνοντάς μου τον φόνο. Ο Κρέοντας επίσης είναι δεύτερος τη τάξει στο παλάτι και ο λόγος του δεν έχει ισχύ. Αντίθετα με μένα που είμαι η κεφαλή αυτής της χώρας.

Εσείς λοιπόν, κύριοι βουλευτές, είσαστε οι μόνοι που έχετε τη δύναμη να με κηρύξετε αθώο ή ένοχο. Είμαι σίγουρος ότι έχετε αντιληφθεί πως το ήθος μου και η μεγάλη αποδοχή καθώς και η εκτίμηση που λαμβάνω από τη χώρα προκάλεσαν αντίστοιχο φθόνο από τους κατηγορούς.

Αναλογιστείτε λοιπόν, τα στοιχεία που εξέθεσα καθώς και την πορεία της βασιλικής ζωής μου για να αποφασίσετε κατά πόσο κάποιος σαν εμένα, αξίζει να κυβερνά αυτήν εδώ την πόλη!

Κρίστια Ηρακλέους, Β' 11

Λόγος 5^{ος}:

Αν και είμαι βέβαιος, κύριοι βουλευτές, πως σκοπός του μάντη Τειρεσία είναι να με διαβάσει λέγοντας ότι δήθεν εγώ είμαι το μόλυσμα και ο φονιάς του Λάιου, τον ευχαριστώ γι' αυτήν την κατηγορία. Είναι κοινός τόπος, ότι κάθε άνθρωπος που επιτυγχάνει σε οποιονδήποτε τομέα, έρχεται αντιμέτωπος με συκοφαντίες κακόβουλων ανθρώπων. Οι δεύτεροι, λόγω του φθόνου τους, αδυνατούν να αναγνωρίσουν την επιτυχία των πρώτων. Αυτή λοιπόν η περιφρόνηση εκ μέρους του μάντη για τα όσα έχω καταφέρει, καθώς και η προσπάθειά του να ανατρέψει τη θέση ισχύος που κατέχω στη Θήβα, δεν έχει το επιθυμητό για εκείνον αποτέλεσμα. Αντιθέτως, η ύπαρξη συκοφαντών είναι αυτή που επικυρώνει το μεγαλείο της επιτυχίας μου. Αναπόφευκτα «είσαι ανυπόφορος, αν είσαι πετυχημένος», όπως ορθότατα είπε ο Αισχύλος.

Σας παρακαλώ λοιπόν, να ακούσετε με προσοχή όσα πρόκειται να πω. Πιστεύω ακράδαντα πως αν ενημερωθείτε για την προσφορά μου στην πόλη, αφενός θα με αθώώσετε και αφετέρου, δεν θα δείξετε ποτέ ξανά εμπιστοσύνη στα λεγόμενα του κακόβουλου μάντη. Πρέπει να καταλάβετε ότι αυτός, εκμεταλλευόμενος την ιδιότητά του και κατά συνέπεια τον σεβασμό που τρέφουν όλοι προς το πρόσωπό του, κατηγορεί αθώους ανθρώπους σαν εμένα, πλάθοντας μύθους.

Το τελευταίο διάστημα η πόλη μας ταλανίζεται από τον φοβερό λοιμό. Χιλιάδες από τους αγαπημένους μας συμπολίτες υποφέρουν από τα φρικτά συμπτώματα της εν λόγω αρρώστιας ενώ οι περισσότεροι οδηγούνται στον θάνατο. Είμαι σίγουρος ότι αυτή η κατάσταση σας πονάει όλους, ως πολίτες της Θήβας. Φανταστείτε ποσό οδυνηρό είναι για εμένα, τον βασιλιά, αυτό το θέαμα. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο έχω

μεριμνήσει προ πολλού για την εξομάλυνση της κατάστασης. Εν πρώτοις, έστειλα τον Κρέοντα στο μαντείο ώστε να φέρει χρησμό από τον Θεό Απόλλωνα. Έτσι έμαθα πως για να λυτρωθεί η πόλη πρέπει να εξοριστεί ή να θανατωθεί ο φονιάς. Τώρα ασχολούμαι ενεργά με την ανακάλυψη του μιάσματος προκειμένου να εφαρμόσω τις συμβουλές του Απόλλωνα. Αν εγώ ήμουν ο ένοχος, δεν θα προσπαθούσα με τέτοια μανία να εξοντώσω τον ίδιο μου τον εαυτό. Πέρα από αυτό, είναι προφανής τόσο η μεγάλη αγάπη που τρέφω για την πόλη όσο και ο σεβασμός μου προς τον προηγούμενο βασιλιά. Ως εκ τούτου οι πιθανότητες να είμαι εγώ ο φονιάς του Λαίου είναι μηδαμινές.

Ας πάμε όμως λίγο πίσω στον χρόνο, τότε που ο λαός της Θήβας μου έδωσε τον θρόνο χωρίς εγώ να τον γυρέψω. Όντας οξύνους και ευφυής, κατάφερα να λύσω τους γρίφους της Σφίγγας και να απαλλάξω την πόλη από αυτό το τρομερό κακό. Δεν είναι παράδοξο, λοιπόν, εγώ που έσωσα την πόλη από τη Σφίγγα να θεωρούμαι υπαίτιος ενός μεγαλύτερου κακού, του λοιμού; Εγώ νίκησα τη Σφίγγα χωρίς να έχω μαντικές ικανότητες. Ενώ ο μάντης Τειρεσίας, που υποτίθεται πως γνωρίζει τα πάντα, δεν προσέφερε ποτέ τις υπηρεσίες του για τη σωτηρία της πόλης. Ίσως τελικά να μην κατέχει τη μαντική τέχνη σε τόσο υψηλό επίπεδο. Συμπερασματικά, η κατηγορία του εναντίον μου

προφανώς και δεν στέκει. Πίσω από αυτή κρύβονται οι ενοχές και οι ανασφάλειες του μάντη που πηγάζουν από το εξής γεγονός. Εγώ, ένας κοινός θνητός, κατόρθωσα αυτό στο οποίο εκείνος απέτυχε. Αποτέλεσμα αυτού αποτελεί η προσπάθειά του να σας χειραγωγήσει και να σας στρέψει εναντίον μου. Επιθυμία του είναι να ευγνωμονείτε εκείνον και όχι εμένα εφόσον αισθάνεται μειονεκτικά που η σοφία μου αποδείχθηκε ισχυρότερη από τη μαντική του ικανότητα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω πως όσο ψύχραιμος κι αν δείχνω απέναντι στην κατηγορία αυτή, η αλήθεια είναι πως μου έχει προκαλέσει μεγάλη ταραχή. Έχω προσφέρει πολλά στην πόλη και εξακολουθώ καθημερινά να καταβάλλω τεράστια προσπάθεια για τη σωτηρία της. Ο μάντης, με τη συμπεριφορά του δείχνει πως δεν εκτιμά το έργο που επιτελώ, πράγμα που με πληγώνει ανεπανόρθωτα. Δεσμεύομαι όμως, κύριοι Βουλευτές, ότι πολύ σύντομα θα ανακαλύψω την ταυτότητα του μιάσματος και θα πράξω τα δέοντα ώστε να αποκατασταθεί η ευρυθμία στην πόλη μας. Τότε, δεν θα υπάρχει καμία απολύτως αμφιβολία για το γεγονός ότι ο μάντης ψεύδεται ασυστόλως και η αθωότητά μου θα είναι πια αυταπόδεικτη.

Ευχαριστώ θερμά για την προσοχή σας.

Μέλανη Γαβριήλ, Β'11

...και φωτογράφοι...

Η τραγωδία «Οιδίπους Τυραννος» μέσα από τον φωτογραφικό φακό των μαθητών/τριών του Β'11...

Οι μαθητές/τριες Αρχαίων Ελληνικών Κατεύθυνσης του Β11 στο πλαίσιο δημιουργικής εργασίας για την τραγωδία «Οιδίπους Τυραννος» κλήθηκαν να βγάλουν μια φωτογραφία, η οποία να συνδέεται με την Έξοδο, τη σκηνή της αυτοαναγνώρισης και αυτοτύφλωσης του Οιδίποδα. Η φωτογραφία έπρεπε να συνοδεύεται από ένα σύντομο κείμενο, στο οποίο να αιτιολογούν τους λόγους που την επέλεξαν. Έπειτα, κλήθηκαν να τις

παρουσιάσουν ενώπιον των συμμαθητών/τριών τους και να ψηφίσουν στο τέλος τις έξι καλύτερες φωτογραφίες. Αναμφίβολα, η καλλιέργεια δεξιοτήτων μέσω της παρουσίασης της εργασίας τους και ιδιαίτερα η καλλιέργεια της δημιουργικότητας και της φαντασίας είναι κάποια από τα ζητούμενα του εκπαιδευτικού συστήματος. Όλοι/ες οι μαθητές/τριες ανεξαιρέτως πέτυχαν το ζητούμενο στον ύψιστο βαθμό.

Τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας των μαθητών ανέδειξαν και τα αποτελέσματα:

1^η Θέση: Μέλανη Γαβριήλ

Στη φωτογραφία υπάρχουν δύο τριαντάφυλλα. Ένα κόκκινου χρώματος, με όρθιο βλαστό και ανθισμένα φύλλα και ένα μαραμένο τριαντάφυλλο σε σκούρο κίτρινο χρώμα που κοιτάει προς τα κάτω. Η αντίθεση ανάμεσα στα δύο τριαντάφυλλα απηχεί τη μεταστροφή της τύχης του Οιδίποδα.

Στην αρχή του έργου, ο Οιδίποδας προβλήθηκε ως ένας άνθρωπος με ηγετικά χαρακτηριστικά, ευφυΐα και αυτοπεποίθηση. Ακόμη, θεωρούνταν ο πλέον σόφος, όλοι τον θαύμαζαν και τον

2^η Θέση: Ελένη Σεργίου

Η φωτογραφία που τράβηξα παρουσιάζει μια φωτογραφία polaroid στη μέση της οποίας ξεπροβάλλεται ένα αμυδρό φως. Βυθισμένη σε αβυσσαλέο σκοτάδι, η άκρη της βαθμιαίως φλέγεται, με αποτέλεσμα να βγαίνει καπνός που ταξιδεύει προς τα πάνω. Ξεκινώντας από μέσα προς τα έξω, το ελάχιστο φωτισμένο κέντρο της polaroid συμβολίζει τον προηγούμενο του εαυτού, εκείνον που δεν είχε επίγνωση της δυσνόητης αλήθειας και δοξαζόταν απ' όλους εξαιτίας του ότι έσωσε την πόλη. Το «φως» όπου ζούσε ο Οιδίπους, σβήνεται και χάνεται μέσα στη

σέβονταν αφού είχε σώσει τη Θήβα από τη Σφίγγα λύνοντας το αίνιγμα. Έτσι έγινε βασιλιάς χάριν της γνώσης. Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά συμβολίζονται στην εικόνα μέσω του κόκκινου χρώματος του τριανταφύλλου και της ανοδικότητάς του.

Η ευτυχία όμως που γνώρισε ο Οιδίποδας στην αρχή του έργου ήταν κίβδηλη και ανατράπηκε στην πορεία. Το στοιχείο της περιπέτειας κορυφώθηκε όταν ο Οιδίποδας έμαθε πως εκείνος είναι το μίasma αφού διέπραξε πατροκτονία και αιμομιξία. Η ανακάλυψη της αλήθειας τον οδήγησε στην αυτοτύφλωση. Όλα αυτά, συμβολίζονται στο μαραμένο τριαντάφυλλο. Αρχικά, το σκούρο κίτρινο είναι το χρώμα που συμβολίζει την κάθοδο, την οποία ο Οιδίποδας βίωσε στο έπακρο. Επιπλέον, το τριαντάφυλλο στα δεξιά είναι παραμορφωμένο όπως ακριβώς και ο Οιδίποδας μετά την αυτοτύφλωσή του.

Σ' αυτή τη φωτογραφία λοιπόν γίνεται ορατή η μεταβλητότητα των ανθρώπινων πραγμάτων. Ο Οιδίποδας αφενός, έσωσε την πόλη από ένα μεγάλο κακό, τη Σφίγγα, εκ παραλλήλου όμως όντας το μίasma έφερε στην πόλη τον καταστροφικό λοιμό. Ως εκ τούτου, ο Οιδίποδας είναι ταυτοχρόνως τιμωρός και τιμωρούμενος, καθώς με τις κατάρες που ειπώθηκαν από τον ίδιο για το μίasma, αυτοπαγιδεύθηκε.

Μέλανη Γαβριήλ, Β' 11

μαυρίλα, δηλαδή μέσα στην αβάστακτη αλήθεια την οποία καλείται να αντιμετωπίσει. Η αναλογία φωτός και σκότους είναι εμφανής εφόσον η υπαρξιακή του άβυσσος καταβροχθίζει την παλαιά του εικόνα και αντίληψη για τον εαυτό του. Η polaroid, γενικότερα, λειτουργεί ως ένας καθρέφτης της ψυχής του. Προσεγγίζοντας την άκρη της φωτογραφίας, η αναμμένη φλόγα αντικατοπτρίζει την κάθοδο του Οιδίποδα στην παράνοια και την αυτοτιμωρία του όταν μαθαίνει την τρομακτική πραγματικότητα της ταυτότητάς του. Όπως η φωτιά σταδιακά καταστρέφει τη φωτογραφία και γίνεται στάχτες

και σκόνη, έτσι και ο Οιδίποδας αυτοκαταστρέφεται, αφού αυτοτυφλώνεται και διαλύεται ολοκληρωτικά τόσο εξωτερικά όσο και εσωτερικά. Τέλος, η σημασία του σκοταδιού στο φόντο είναι αμφίδρομη, καθώς εκφράζει τόσο την άγνοια που περιέβαλε τον Οιδίποδα πριν από την αποκάλυψή του, όσο και τη ντροπή που τον περιβάλλει μετά τη διαλεύκανση της αλήθειας. Στην ουσία, αυτή η φωτογραφία συμπυκνώνει την πολυπλοκότητα της αυτογνωσίας του Οιδίποδα και τον καθολικό αγώνα να αντιμετωπίσουμε τις αλήθειες που κρύβουμε μέσα μας, καθιστώντας την μια οδυνηρή αντανάκλαση των θεμάτων που εξερευνώνται στη διαχρονική τραγωδία του Σοφοκλή.

Ελένη Σεργίου, Β'11

3^η θέση: Ορέστης Χριστοδουλίδης

Στη φωτογραφία παρατηρούμε ένα σάπιο, διαλυμένο μήλο λίγο πριν πέσει στο έδαφος. Βλέπουμε τον πάτο να είναι πιο φωτισμένος από το υπόλοιπο σκηνικό. Επέλεξα τη συγκεκριμένη φωτογραφία λόγω της αλληγορικής της σημασίας για την κατάσταση του Οιδίποδα στην Έξοδο της τραγωδίας. Ο Οιδίποδας μετά από τα

όσα μαθαίνει για το νόθο παρελθόν του και ιδίως μετά την αυτοκτονία της μητέρας και συνάμα γυναίκας του βιώνει ίσως την τραγικότερη στιγμή της ζωής του. Έχει φτάσει στην απόλυτη αθλιότητα. Όπως και το συγκεκριμένο μήλο που οδεύει προς τη διάλυση. Η άσχημη και αποκρουστική κατάσταση του μήλου είναι καθαρά συμβολική και παρόμοια με την κατάσταση του Οιδίποδα μετά την αυτοτύφλωση του. Όσον αφορά τον φωτισμό της φωτογραφίας, δεν είναι κατά καμία περίπτωση τυχαίος. Ο πάτος του «γκρεμού» σε αντίθεση με την κορφή είναι φωτεινός. Το γεγονός αυτό συμβολίζει την πορεία του μήλου, δηλαδή του Οιδίποδα, στο φως και άρα στην αυτοαναγνώριση την οποία κατακτά μόνο αφότου φτάσει στον πάτο της ζωής του, όπου η αθλιότητα του είναι τόση που δεν μπορεί να χειροτερέψει.

Ορέστης Χριστοδουλίδης, Β'11

Στην 4^η θέση ισοψήφησαν οι:
Άγγελος Νικολάου

Άγγελος Νικολάου, Β'11

και Σάρα Ντάο

Ο Οιδίποδας ήταν ένας πολύ ικανός βασιλιάς. Τίποτα δεν στεκόταν εμπόδιο στον δρόμο του, όλοι τον εκτιμούσαν και τον σέβονταν. Ήταν ευφυής και φιλόπολις. Ο μόνος που θα μπορούσε ποτέ να τον βλάψει είναι ο ίδιος του εαυτός, ο οποίος με την υπερβολική αυτοπεποίθησή του, τον εγωισμό του, αμφισβήτησε την αξιοπιστία των χρησμών, και μετά την αποκάλυψη της αλήθειας οδηγήθηκε στην αυτοτιμωρία. Όπως το σίδηρο θεωρείται το πιο δυνατό μέταλλο, το οποίο τίποτα δεν μπορεί να το καταστρέψει παρά μόνο η δική του σκουριά, έτσι ακριβώς παρουσιάζεται και ο Οιδίποδας.

Σάρα Ντάο, Β'11

5^η θέση: Ειρήνη Λάμπρου

Στη φωτογραφία βλέπουμε έναν δίσκο μουσικής. Όπως οι μουσικόφιλοι γνωρίζουν, σε αυτούς τους δίσκους η αναπαραγωγή μουσικής γίνεται με συγκεκριμένη σειρά, την οποία ο ακροατής δεν μπορεί να αλλάξει. Σε έναν δίσκο περιλαμβάνονται πολλά τραγούδια στις δύο του πλευρές. Αυτός ο δίσκος καθρεφτίζει τη ζωή σε περιόδους ευτυχίας και δυστυχίας. Ανά πάσα στιγμή ο ακροατής μπορεί να σταματήσει την αναπαραγωγή και να αλλάξει την πλευρά του δίσκου για να βάλει την άλλη να ακουστεί. Έτσι είναι και η ζωή μας, ευμετάβλητη. Κάθε λεπτό μπορεί ο δίσκος να γυρίσει και να ακουστεί ένα νέο τραγούδι το οποίο αντικατοπτρίζει μια νέα στιγμή και εμπειρία μας. Με παρόμοιο τρόπο ο

Οιδίποδας, μη μπορώντας να αλλάξει τη σειρά των «τραγουδιών» του, αφού αυτό εναπόκειται στη θέληση των Θεών αλλά και στη μοίρα, οδηγείται στην αυτοτύφλωση. Ακολουθείται η φυσική πορεία των πραγμάτων, έρχεται δηλαδή η τιμωρία μετά τις αποτρόπαιες πράξεις του. Στην προσπάθειά του να επέμβει στη σειρά των «τραγουδιών» κατέστρεψε τον «δίσκο» του, ο

**Στην 6^η θέση ισοψήφησαν οι:
Θεόδωρος Γερολέμου**

Η φωτογραφία αυτή που τράβηξα σε πρόσφατο ταξίδι μου στην Πολωνία θεωρώ ότι μπορεί νοητά να απεικονίσει την αυτοαναγνώριση και αυτοτύφλωση του Οιδίποδα στην Έξοδο. Σε αυτήν διακρίνονται ξερά χόρτα, δίπλα τους ένα λιβάδι με χλωρά χόρτα και στο βάθος φαίνεται το Auschwitz.

Επέλεξα αυτή τη φωτογραφία για να αναδείξω την αντίθεση που προκύπτει ανάμεσα στην αυτοτύφλωση του Οιδίποδα (ξερά/νεκρά χόρτα – σκοτάδι, νέκρωση της όρασης) και της αυτοαναγνώρισης (χλωρά χόρτα, αναγέννηση της φύσης – γνώση, πνευματική αναγέννηση).

Ο Οιδίποδας στην Έξοδο αυτοτυφλώνεται γιατί δεν μπορεί να αντικρίσει τα παιδιά του, τους

οποίους μετά κατέστρεψε και όλο το ηχοσύστημά του, δηλαδή την πόλη του και ειδικότερα τις κόρες του, οι οποίες πλέον θα περιφρονούνταν από όλους ως παιδιά από αιμομιξία, απόγονοι του μιάσματος.

Ειρήνη Λάμπρου Β'11

γονείς του -στον άλλο κόσμο- και τον λαό της Θήβας. Αυτό συνδέεται έμμεσα με την κατάσταση του σε όλη την τραγωδία, αφού ήταν τυφλός πνευματικά επειδή δεν γνώριζε την αλήθεια. Εξαιτίας της άγνοιας του διέπραξε ύβρη δυο φορές (αποτέλεσμα της αλαζονείας του και της υπερβολικής πίστης στη δύναμη του μυαλού του, που τελικά τον προδίδει), τη μια με τον μάντη Τειρεσία και τη δεύτερη με τον Κρέοντα. Τα ξερά χόρτα συμβολίζουν την αυτοτύφλωση, γιατί όπως ακριβώς τα ξερά χόρτα σηματοδοτούν το τέλος της ζωής τους έτσι και η αυτοτύφλωση του Οιδίποδα σηματοδοτεί το τέλος της φυσικής του όρασης. Όταν δε, γίνεται η αυτοαναγνώριση ο Οιδίποδας φωτίζεται πνευματικά, αναγνωρίζει πια την πραγματική του ταυτότητα και καταλαβαίνει πως πρέπει να εξοριστεί από τη χώρα, τηρώντας τη διακήρυξη μέσα από την οποία αυτοπαγιδεύτηκε. Με αυτό τον τρόπο δείχνει τις αξίες που πρέπει να έχει ένας σωστός ηγέτης: υπευθυνότητα, ανάληψη ευθύνης, αρετή. Όπως ακριβώς τα χλωρά χόρτα ομορφαίνουν ένα τοπίο, φέρνοντας την αναγέννηση στη φύση, ξεκινώντας κάτι καινούριο, καθαρό, έτσι και η συμπεριφορά του Οιδίποδα φέρνει ευχαρίστηση και κάθαρση στον θεατή, καθώς και ο ίδιος μέσα από την ανάληψη της ευθύνης και την ταπείνωση που επέφερε η αυτοαναγνώριση είναι ήδη ένας καλύτερος άνθρωπος.

Τα μωβ λουλούδια συμβολίζουν το μεγαλείο του χαρακτήρα του Οιδίποδα ο οποίος μέσα από τα πάθη του γίνεται καλύτερος, πιο ταπεινός και μετριοπαθής. Ο Οιδίποδας είναι ένας τραγικός ήρωας που από το σκοτάδι της άγνοιας καταλήγει στο φως της γνώσης, έστω κι αν αυτό τον τυφλώνει και τον κάνει εν τέλει δυστυχισμένο.

Θεόδωρος Γερολέμου, Β'11

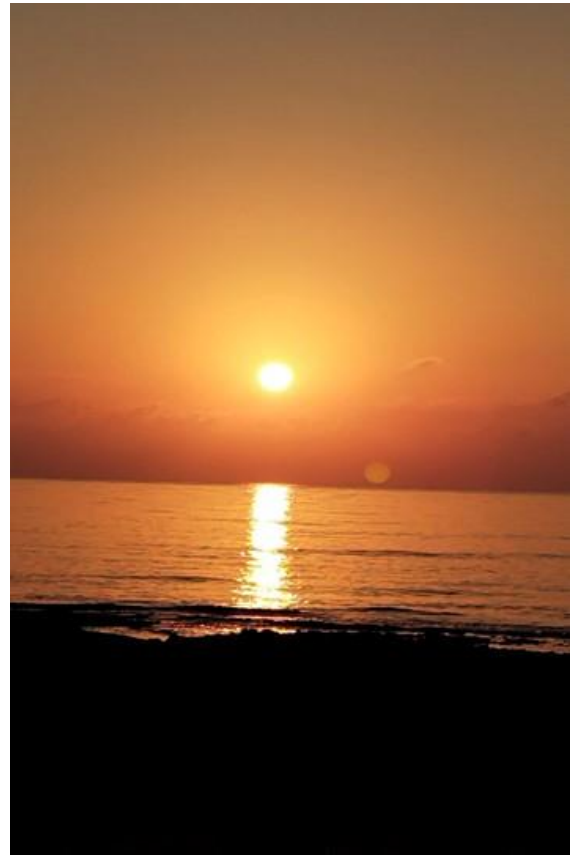
και Αντρέας Ηρακλέους

Στη φωτογραφία απαθανατίζεται η ανατολή του ηλίου και το εντυπωσιακό θέαμα της αντανάκλασής του στα θαλασσινά νερά ενός καλοκαιρινού πρωινού. Η φωτογραφία συνδέεται με την τραγωδία καθώς ο ήλιος συμβολίζει το φως και έντονο στοιχείο του κειμένου είναι η αντίθεση μεταξύ του φωτός και του σκοταδιού.

Κατά πρώτον, αν και στην τραγωδία ο Οιδίποδας έχει τη φυσική του όραση αλλά είναι πνευματικά τυφλός, στην Έξοδο οι δύο αυτές καταστάσεις αντιστρέφονται. Έτσι η επιλογή της φωτογραφίας γίνεται με σκοπό να υποδείξει τη φανέρωση της αλήθειας, τη μεταβολή του Οιδίποδα από την άγνοια στη γνώση και από το θόλωμα του νου στο πνευματικό φως.

Κατά δεύτερον, η ανατολή του ηλίου συμβολίζει την έναρξη μίας καινούριας μέρας, το ξεκίνημα μίας νέας αρχής και της αποκοπής από το χθες. Ταυτόχρονα, ο Οιδίποδας αυτοεξορίζεται και αποκόπτεται εντελώς από τη Θήβα για να επακολουθήσει η κάθαρση αφενός του Οιδίποδα και αφετέρου της ίδιας της πόλης. Επομένως, το γεγονός ότι η Θήβα απαλλάσσεται από το μίσημα που μάστιζε τους κατοίκους της καθορίζει την αρχή μιας νέας εποχής, που

χαρακτηρίζεται από ελευθερία και συνοδεύεται από μια ηλιόλουστη μέρα.

Αντρέας Ηρακλέους, Β' 11

...γράφουν για τα ενδιαφέροντά τους...

Αστερίξ και Γαλατικός πόλεμος -Σειρά κόμικς-

Ο Αστερίξ ή Οι Περιπέτειες του Αστερίξ (γαλλικά: Astérix ή Astérix le Gaulois)

είναι γαλλο-βελγική σειρά κόμικς γραμμένη από τον Ρενέ Γκοσινύ και εικονογραφημένη από τον Αλμπέρ Υντερζό.

Η σειρά ακολουθεί τα κατορθώματα ενός χωριού ανυπότακτων Γαλατών το 50 π.Χ. που αντιστέκονται στη ρωμαϊκή κατοχή. Μπορούν να το πράξουν με τη βοήθεια ενός μαγικού φίλτρου,

που παράγεται από τον δρυΐδη τους, τον Πανοραμίξ, χρησιμοποιώντας το μαγικό χρυσό δρεπάνι του, το φίλτρο δίνει στον παραλήπτη υπεράνθρωπη δύναμη.

Ο πρωταγωνιστής, ο τιμητικός χαρακτήρας Αστερίξ, μαζί με τον φίλο του τον Οβελίξ έχουν διάφορες περιπέτειες. Το τέλος και των δύο ονομάτων σε "-ίξ" (όπως και όλα τα άλλα ψευδογαλατικά ονόματα που τελειώνουν σε "-ίξ" στη σειρά) εννοεί την κατάληξη "ρίξ" (που σημαίνει "βασιλιάς") που υπάρχει στα ονόματα

πολλών αληθινών γαλατικών σπληαρχηγών όπως ο Βερκιγγετόριξ, ο Οργκετόριξ, και ο Ντυμμόριξ. Σε πολλές από τις ιστορίες τους ταξιδεύουν σε ξένες χώρες, αν και άλλες τοποθετούνται μέσα και γύρω από το χωριό τους.

Η υπόθεση:

Η δράση τοποθετείται στο 50 π.Χ. Όλη η Γαλατία έχει πέσει στα χέρια των Ρωμαίων. Όλη; Όχι! Οι κάτοικοι ενός μικρού χωριού της Αμορικής, χάρη στο μαγικό φίλτρο που παρασκευάζει ο δρυϊδης Πανοραμίξ, και που τους δίνει υπερφυσική δύναμη, συνεχίζουν να αντιστέκονται στους Ρωμαίους. Γνωρίζοντας ότι η κατάκτηση του χωριού μέσω πολέμου είναι αδύνατη λόγω της υπερφυσικής δύναμης των Γαλατών, ο Ιούλιος Καίσαρας και οι Ρωμαίοι προσπαθούν κάθε φορά να κατακτήσουν το χωριό χρησιμοποιώντας κάποιο πανούργο τέχνασμα, πάντα όμως με αποτυχημένη κατάληξη. Αυτό είναι και το κύριο θέμα του κόμικ. Ο Αστερίξ, ένας κοντός και δαιμόνιος Γαλάτης, μαζί με τον αχώριστο φίλο του, τον τεράστιο και αφελή Οβελίξ, και τον πανέξυπνο σκύλο Ιντεφίξ, αλλά και όλους τους συγχωριανούς τους πάντα καταφέρνουν, με τη βοήθεια του μαγικού φίλτρου, της εξυπνάδας αλλά και της καλής τους τύχης, να χαλάσουν τα σχέδια του Καίσαρα. Στο τέλος κάθε βιβλίου, η νίκη επί των Ρωμαίων γιορτάζεται με ένα μεγάλο τσιμπούσι με αγριογούρουνα (αφού πρώτα δεθεί και φιμωθεί ο βάρδος Κακοφωνίξ λόγω του ανυπόφορου τραγουδιού του).

Αστερίξ και στερεότυπα:

Στις διάφορες περιπέτειές του ο Αστερίξ γυρίζει πολλές χώρες. Σε κάθε χώρα συναντά τα σύγχρονα στερεότυπα για τον κάθε λαό.

Οι Γαλάτες είναι περήφανοι, ευέξαμπτοι, φιλονικούν συχνά και για ανόητους λόγους αλλά πάντα συμφιλιώνονται. Οι Γαλάτες του χωριού διατηρούν την ανεξαρτησία τους, περιγελούν τους Ρωμαίους και δε διστάζουν να τους επιτεθούν, ενώ οι Γαλάτες άλλων περιοχών έχουν προσαρμοστεί στην ιδέα των Ρωμαίων κατακτητών και παρουσιάζουν στερεοτυπικά χαρακτηριστικά διαφορετικών περιοχών της Γαλλίας που διατηρούν τη ρωμαϊκή ονομασία τους (π.χ. Αρβέρνη, Λουτέτια, Λούγκντουνουμ, Μπουρντιγκάλα).

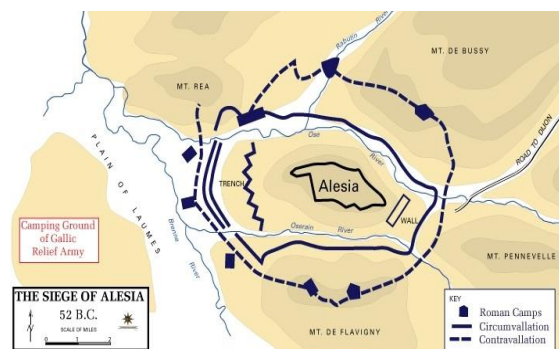

Οι Ρωμαίοι είναι διεφθαρμένοι και φιλήδονοι, σε αντίθεση με την εικόνα των κατακτητών, ενώ, παρότι σχεδόν όλα τα κόμικς αναφέρονται στους κατοίκους της Ιταλικής Χερσονήσου, γίνεται αναφορά και στους Ούμβριους, Ετρούσκους, Βενετούς, κα., οι οποίοι χρησιμοποιούν αυτές τις διαφοροποιημένες ταυτότητες.

Ο Γαλατικός Πόλεμος

Ο Γαλατικός πόλεμος συνδέεται άρρηκτα με τη Σειρά Αστερίξ. Πρόκειται για μια σειρά στρατιωτικών εκστρατειών με επικεφαλής τον Ρωμαίο ανθύπατο Ιούλιο Καίσαρα εναντίον γαλατικών φυλών. Διήρκεσε από το 58 έως το 51 π.Χ. και ουσιαστικά τελείωσε με την αποφασιστική μάχη της Αλεσίας, η οποία οδήγησε στην επέκταση της κυριαρχίας της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας στο σύνολο της Γαλατίας.

Η εσωτερική διάσπαση των Γαλατών σε φυλές διευκόλυε τη νίκη του Καίσαρα και η προσπάθεια του Βερκιγγετοριξ να ενώσει τους Γαλάτες κατά της ρωμαϊκής εισβολής έφτασε πολύ αργά. Παρόλο που ο Καίσαρ περιέγραψε την εισβολή ως προληπτική και αμυντική δράση,

οι περισσότεροι ιστορικοί συμφωνούν ότι ο πόλεμος διεξήχθη κυρίως για να τονώσει την πολιτική του καριέρα και να του εξασφαλίσει πόρους.

Ωστόσο, η κατάκτηση της Γαλατίας είχε μεγάλη σημασία για τους Ρωμαίους, καθώς οι ήδη από το 121 π.Χ. κατακτημένες από τη Ρώμη περιοχές στα νότια της Γαλατίας δέχονταν επιθέσεις από διάφορες γαλατικές φυλές εγκατεστημένες πιο βόρεια. Η κατάκτηση της Γαλατίας επέτρεψε

επίσης στη Ρώμη να εξασφαλίσει τα φυσικά σύνορα του Ρήνου. Η εξέλιξη του πολέμου περιγράφεται από τον Ιούλιο Καίσαρα στο έργο του Απομνημονεύματα περί του Γαλατικού πολέμου, το οποίο παραμένει η πιο σημαντική ιστορική πηγή για τον Γαλατικό πόλεμο, τόσο για τα πολεμικά γεγονότα όσο και για τις πολλές πληροφορίες για την κοινωνική δομή των Γαλατών.

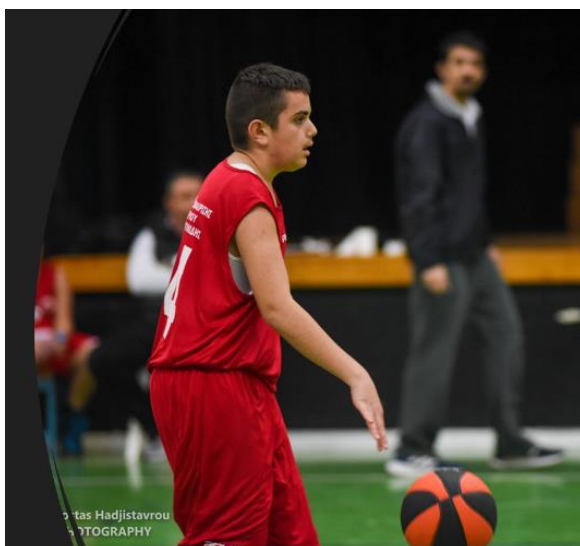
Μαρία Χρυσοστόμου, Β'11

...περιγράφουν τα χόμπι και τις ασχολίες τους...

Στο πλαίσιο της Θεματικής Ενότητας «Ελεύθερος Χρόνος – Ψυχαγωγία» οι μαθητές/τριες του Α'22 κλήθηκαν να κάνουν παρουσιάσεις σχετικές με το πώς αξιοποιούν τον ελεύθερο τους χρόνο. Είχαν τη δυνατότητα να δώσουν πληροφορίες για την ενασχόλησή τους, τα οφέλη που τους προσφέρει προσωπικά, τυχόν διακρίσεις και συμμετοχές σε αγώνες αλλά και τις δυσκολίες και κινδύνους που τυχόν να αντιμετωπίζουν. Μπορούσαν να διανθίσουν την παρουσίασή τους με οποιαδήποτε άλλη πληροφορία θεωρούσαν απαραίτητη, με έρευνες, με εικόνες, με δικές τους φωτογραφίες και βίντεο. Οι παρουσιάσεις έγιναν από όλους/ες του μαθητές/τριες και οι συμμαθητές/τριές τους είχαν την ευκαιρία να

υποβάλουν ερωτήσεις και να γίνουν εποικοδομητικές συζητήσεις για διάφορα θέματα. Αυτή η διαδικασία μάθησης αναπτύσσει πολλές δεξιότητες στους/στις μαθητές/τριες, αφού όχι μόνο καλλιεργούν τον προφορικό τους λόγο μπροστά σε κοινό αλλά αποκτούν αυτοπεποίθηση και εν τέλει γνωρίζει ο ένας καλύτερα τον άλλο, αφού αποκαλύπτονται διάφορες άγνωστες πτυχές τους. Ποδόσφαιρο, γυναικείο ποδόσφαιρο, θέατρο, μπαλέτο, ποδηλασία, καλαθόσφαιρα, κολύμβηση, πετοσφαίριση, χορός hip hop, κιθάρα, φωνητική, muai thai... Η υγιής αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου είναι ζητούμενο της εποχής, κυρίως για τους νέους και αποτελεί ένδειξη ποιότητας ζωής.

Με μεράκι στην καλαθοσφαίριση

Η καλαθοσφαίριση είναι η αγαπημένη μου ασχολία γιατί είναι κάτι που μπορώ να κάνω με ευχαρίστηση και μεράκι. Το ομαδικό αυτό παιχνίδι ενισχύει το αίσθημα της ομαδικότητας και της συνεργασίας, σε βοηθά να «χτίσεις» τον χαρακτήρα σου και να γυμνάσεις το σώμα σου. Σε μαθαίνει να αγωνίζεσαι μαζί με τους συμμαίχτες σου και να γίνεσαι μια οικογένεια με αυτούς. Ο Rodman είναι ο αγαπημένος μου καλαθοσφαιριστής, ο οποίος ήρθε στην ομάδα των Bulls το 1995, ήταν ο τέλειος παρτενέρ του Jordan και του Pippen. Τον θαυμάζω γιατί είναι ένας παίκτης που μπορεί να μην έβαζε καλάθια αλλά έκανε τα αδύνατα δυνατά στην άμυνα για να κερδίσει η ομάδα του.

Παναγιώτης Μαραθεύτης, Α'22

Ποδόσφαιρο: το καταφύγιό μου

Για μένα το ποδόσφαιρο είναι ένα καταφύγιο από την πίεση της καθημερινότητας και απ' ότι άλλο συμβαίνει στη ζωή μου. Ταυτόχρονα είναι ένας χώρος εκτόνωσης στον οποίο είμαι ο εαυτός μου αφού κάνω αυτό που αγαπάω, φωνάζοντας και τρέχοντας. Ταυτόχρονα με γεμίζει ενέργεια και αυτοπεποίθηση. Αναμφισβήτητα, έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς μου.

Οι τραυματισμοί, η ψυχολογική πίεση, η σωματική κούραση και ο συνεχής ανταγωνισμός, σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις για καλές σχολικές επιδόσεις είναι μερικές από τις δυσκολίες της ενασχόλησης με το άθλημα αυτό.

Όμως, όπως είτε και ο Ντιέγκο Μαραντόνα, «Όταν οι άνθρωποι πετυχαίνουν, αυτό οφείλεται στη σκληρή δουλειά. Η τύχη δεν έχει να κάνει με την επιτυχία».

Ραφαήλ Φαχουρίδης, Α'22

Ποδόσφαιρο: η κύρια απασχόληση μου στον ελεύθερο χρόνο

Η Ακαδημία που προπονούμαι και αγωνίζομαι εδώ και τρία χρόνια είναι η «Λευκοθέα» Λασιών. Αρχισα προπονήσεις τον καιρό της καραντίνας και είχα μεγάλη ανάγκη την άθληση αλλά και την έξοδο από το σπίτι. Το ποδόσφαιρο και η ομάδα μου σημαίνουν τα πάντα για μένα. Δεν μπορώ να φανταστώ τη ζωή μου χωρίς αυτά. Οι προπονητές μας είναι υποστηρικτικοί. Μας βοηθούν συνεχώς και ξέρουν να μας κάνουν χαρούμενες. Πολλές φορές έτυχε να πάω εξαντλημένη από το σχολείο στην προπόνηση όμως ξεχνώ τα πάντα.

Το ποδόσφαιρο κατάλαβα ότι η σωματική κούραση με οδηγεί στην ψυχική ξεκούραση. Ο καθαρός αέρας, η μυρωδιά του βρεγμένου γρασιδιού και το χαμόγελο που αποκτώ μετά από κάθε προπόνηση με κάνει να νιώθω ευγνώμων. Οι συμπαίχτριες μου δεν με έκαναν ποτέ να νιώθω πως δεν ανήκω στην ομάδα. Τις εμπειρίες που έχω μαζί τους θα ήθελα μία μέρα να τις μοιραστώ με τα παιδιά και τα εγγόνια μου. Μπορεί να μην είμαστε πρώτες στο πρωτάθλημα

όμως ξέρω πως είμαστε μια πολύ καλή ομάδα και ότι «από το τίποτα θα γίνουμε τα πάντα»!

Αλεξία Κυριακίδη, Α'22

Με το ποδόσφαιρο δεν τα παρατάς ποτέ!

Όταν ήμουν μικρή έπαιζα ποδόσφαιρο με τον αδελφό μου και τα ξαδέλφια μου. Έκανα πολλά αθλήματα (ρυθμική και ενόργανη γυμναστική, γιόγκα, πετοσφαίριση, μπαλέτο, κολύμπι και στίβο) πριν καταλήξω σε αυτό που με κάνει ευτυχισμένη.

Άρχισα το ποδόσφαιρο το 2018 και παίζω μέχρι σήμερα. Πιστεύω πως έκανα την πιο σωστή επιλογή καθώς το ποδόσφαιρο με κάνει χαρούμενη. Παίζω στην Ακαδημία της Ομόνοιας όπου έκανα πολλές φίλες και άρχισα να μαθαίνω το τι θα πει ποδόσφαιρο. Μετά πήγα με τον προπονητή μου στην «Λευκοθέα» το 2021. Φέτος πήγα στον Ολυμπιακό Λευκωσίας-Ασπράκις. Ήταν πολύ δύσκολο να αποχωριστώ τον προπονητή μου, αφού ήταν αυτός που με έμαθε να κλωτσάω την μπάλα! Η καινούρια όμως ομάδα μου με έκανε να νιώθω σαν να ήμουν εκεί από την αρχή.

Θυσιάζω πολύ χρόνο στο ποδόσφαιρο. Μου είναι πολύ δύσκολο να είμαι ξεκούραστη γιατί αμέσως μετά την προπόνηση έχω τα φροντιστήρια και τα μαθήματά μου. Με το ποδόσφαιρο όμως εκτονώνομαι και με βοηθάει να ηρεμώ. Μου προσφέρει ικανότητες και πειθαρχία. Το ποδόσφαιρο με βοήθησε επίσης να μην τα παρατώ ποτέ.

Ειρήνη Μάτση, Α'22

Θέαμα, χαρά και ευεξία μέσα από το μπάσκετ

Με την καλαθοσφαίρα άρχισα να ασχολούμαι από το Δημοτικό. Δοκίμασα κι άλλα αθλήματα

όπως ποδήλατο, ποδόσφαιρο, ολυμπιακή γυμναστική, τένις και καράτε αλλά προτίμησα το μπάσκετ γιατί είχα πολλούς φίλους εκεί και μου άρεσε ο γρήγορος ρυθμός του παιχνιδιού. Το μπάσκετ με βοηθά να βελτιώσω τη φυσική μου κατάσταση, να είμαι δημιουργικός και πειθαρχημένος και να συνεργάζομαι με τους άλλους ανθρώπους. Μου δίνει χαρά και ευεξία, βελτιώνει την υγεία μου και με παρακινεί στο να αξιοποιώ δημιουργικά τον ελεύθερο μου χρόνο. Όπως και κάθε άθλημα με μαθαίνει να αποδέχομαι τις ήττες ενώ αγωνίζομαι για τη νίκη.

Μάνος Τριμικλινώτης, Α'22

Ένα μοναδικό παιχνίδι

Ξεκίνησα να ασχολούμαι με την πετοσφαίριση όταν ήμουν οκτώ ετών για ψυχαγωγία. Ο κυριότερος λόγος που οδηγήθηκα σε αυτή την ενασχόληση ήταν επειδή έβλεπα την αδερφή μου να προπονείται και πίστευα ότι θα είναι κάτι διαφορετικό από το μπαλέτο που ασχολούμουν προηγουμένως και ότι θα μου ταίριαζε περισσότερο. Έτσι όταν ξεκίνησα να ασχολούμαι και εγώ με την πετοσφαίριση αντιλήφθηκα πόση

αγάπη μου είχε δημιουργηθεί για αυτό το άθλημα. Ήθελα να πιστεύω ότι ήταν ένας ορθός τρόπος αξιοποίησης του ελεύθερου μου χρόνου. Έχοντας εντυφίσει στον χώρο του συγκεκριμένου αθλήματος, κατάλαβα πως προσέφερα στον εαυτό μου ένα μοναδικό δώρο.

Κατά έναν μαγικό και εντυπωσιακό τρόπο, αυτό είναι άλλωστε που το κάνει ιδιαίτερο είναι άθλημα που δεν χρειάζεται σωματική επαφή για να σκοράρεις. Έξι διαφορετικές οντότητες, η κάθε μία πράττοντας το δικό της έργο στον δικό της χώρο, στοχεύουν στο να κρατήσουν τη μπάλα στον αέρα και ταυτόχρονα να την κάνουν να ακουμπήσει ανέπαφα στο αντίπαλο έδαφος.

Γιατί ασχολήθηκα με το Muay Thai;

Έχω ασχοληθεί με πολλά αθλήματα μέχρι να βρω αυτό που μου ταίριαζε. Έκανα για τρία χρόνια Handball. Έπειτα ασχολήθηκα με το Badminton για δύο χρόνια και στη συνέχεια ασχολήθηκα με το Volley για ένα χρόνο. Έπειτα ασχολήθηκα με το MUAY THAI. Δοκίμασα το άθλημα αυτό γιατί και τα δυο μου αδέρφια ασχολούνται και επειδή ήταν ένα άθλημα που με έκανε να νιώθω άνετα και μου έδινε αυτοπεποίθηση.

Το Muay Thai είναι μια παραδοσιακή μορφή πολεμικών τεχνών που προέρχεται από την Ταϊλάνδη. Είναι γνωστό και ως «ταϊλανδέζικη πυγμαχία» και θεωρείται μια από τις πιο αποτελεσματικές πολεμικές τέχνες στον κόσμο. Η τεχνική του Muay Thai συνδυάζει τη χρήση των χεριών, των ποδιών, των αγκώνων και των γονάτων, με σκοπό την απόκρουση του αντιπάλου.

Οι μαχητές του Muay Thai χρησιμοποιούν διάφορες τεχνικές όπως γροθιές, κλωτσιές,

Η πετοσφαίριση είναι άθλημα που ο κάθε πόντος είναι ξεχωριστός, μοναδικός και απρόοπτος, σε διαφορετικά κάθε φορά κλάσματα των δευτερολέπτων. Ο κάθε παίχτης συμπληρώνει τον άλλον και η κάθε φάση είναι αποτέλεσμα άψογης συνεννόησης. Έξι μυαλά ενώνονται και γίνονται ένα για την επίτευξη μιας άριστης εκτέλεσης. Ακούγεται δύσκολο αλλά έτσι είναι. Και για να το καταφέρεις αυτό σημαίνει πως αναγκαστικά μπαίνεις στη διαδικασία της άψογης συνεργασίας. Άμυνα, πάσα, επίθεση και οι δείκτες του ρολογιού συνεχίζουν να γυρίζουν «δεξιόστροφα»!. Γίνεται λόγος για μια θαυμάσια και τέλεια συνεργασία μεταξύ παιχτών, την οποία όταν συνειδητοποιήσεις εντυπωσιάζεσαι από το πώς ο νους και η αντίληψη εναρμονίζονται και αποδίδουν. Αυτό φυσικά απαιτεί εύρος προπονήσεων και δουλειάς αλλά το αποτέλεσμα είναι εντυπωσιακό.

Η πετοσφαίριση έχει τη ιδιότητα να σε κάνει πιο γρήγορο, κινητικό και εύστοχο όχι μόνο κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού αλλά σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής σου. Σε μαθαίνει να επιλέγεις, να μοιράζεις και να εκτελείς έξυπνα βελτιώνοντας και εξελίσσοντας την ποιότητα της ζωής σου.

Λυδία Πεττεμερίδου, Α'22

αγκωνιές, γονατιές και περιστροφές, και ο αγώνας διαρκεί για πολλούς γύρους. Οι αγώνες Muay Thai είναι γνωστοί για την εντυπωσιακή και επιθετική φύση τους, καθώς και για τη στρατηγική και την αντοχή που απαιτούν.

Εκτός από τους αγώνες, το Muay Thai αποτελεί επίσης έναν σημαντικό μέρος της ταϊλανδέζικης παράδοσης και κουλτούρας. Οι μαχητές εκπαιδεύονται σκληρά και αφιερώνουν πολύ

χρόνο στη βελτίωση των τεχνικών τους, τη φυσική τους κατάσταση και την αντοχή τους.

Μια βασική δυσκολία είναι οι τραυματισμοί από τους αγώνες ακόμη και από τις προπονήσεις. Οι προπονήσεις είναι επίσης πολύωρες, αφού χρειάζονται δύο ώρες την ημέρα με ταυτόχρονη εξάσκηση στο γυμναστήριο. Επιπρόσθετα, πρέπει να ακολουθείται πάντα ένα πρόγραμμα

Το ταξίδι μου στο νερό!

Στην αρχή ήταν η ευχαρίστηση στο πλατσούρισμα και μόνο... μετά όμως την πρώτη συμμετοχή σε αγώνα όλα σοβάρεψαν. Ποτέ προηγουμένως δεν σκέφτηκα ότι αυτό θα γινόταν μία από τις κυριότερες ενασχολήσεις μου. Άρχισα την εκμάθηση κολύμβησης όταν ήμουν τριών χρόνων. Στη συνέχεια ακολούθησα τα βήματα του μεγάλου μου αδελφού που είχε ήδη ενταχθεί στο άθλημα και κολυμπούσε σε Ναυτικό Όμιλο. Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου τον θυμάμαι στο νερό.

Η κολύμβηση μου προσφέρει πολλές και διαφορετικές αναμνήσεις και πολλές γνωριμιές και δυνατές φιλίες. Με παρακινεί να θέτω στόχους και να αγωνίζομαι για αυτούς. Μου δίνει αυτοπεποίθηση και με μαθαίνει να είμαι συνεπής και υπεύθυνη, να έχω περισσότερη υπομονή, να σκέφτομαι θετικά, να ξέρω τι είναι ο υγιής ανταγωνισμός, να οργανώνομαι και να

αυστηρής διατροφής ώστε ο αθλητής να διατηρείται σε καλή σωματική κατάσταση.

Το Muay Thai προσφέρει έναν υγιή τρόπο ζωής. Ακόμα, σε κάνει να νιώθεις περισσότερη αυτοπεποίθηση και σε μαθαίνει να προστατεύεις και να προστατεύεις τους άλλους αν χρειαστεί..

Λάζαρος Κυριακίδης Α22

προγραμματίζομαι, να γνωρίζω τα όριά μου και να έχω ένα υγιές και γυμνασμένο σώμα.

Χωρίς το κολύμπι η ζωή μου θα ήταν βαρετή. Αποτελεί για μένα μέσο εκτόνωσης και χαλάρωσης, μου προσφέρει εναλλασσόμενα συναισθήματα, όπως αγωνία, θυμό, ενθουσιασμό αλλά κυρίως χαρά και ευτυχία όταν πετυχαίνω τον στόχο μου και ανεβαίνω στο βάθρο.

Ο πρωταθλητισμός στην κολύμβηση απαιτεί τεράστιες θυσίες: Καθημερινή προπόνηση για 2 – 3 ώρες, συγκεκριμένη διατροφή και επιπρόσθετες ώρες γυμναστηρίου... Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορείς να παρευρεθείς σε πάρτι, εξόδους και διάφορες άλλες δραστηριότητες αφού πρέπει να είσαι ξεκούραστος για τον αγώνα. Απαιτεί επίσης να είσαι πολύ προσεκτικός για να μην προκαλέσεις τον τραυματισμό σου αλλά και να χάνεις τον πρωινό σου ύπνο σε όλες τις αργίες και τα Σαββατοκύριακα για πρωινή προπόνηση!

Βασιλική Γιωργαλλή, Α'22

Ποδηλασία και ελευθερία πάνε μαζί!

Η αγαπημένη μου ενασχόληση είναι η ποδηλασία. Σε ηλικία τριών χρονών απέκτησα το πρώτο μου ποδήλατο και από τότε δεν θυμάμαι τον εαυτό μου χωρίς αυτό. Μετά από δύο χρόνια ποδηλασίας στη γειτονιά, σε ηλικία πέντε χρονών, γράφτηκα σε ακαδημία ποδηλασίας. Το άθλημα αυτό μου δίνει τη δυνατότητα να είμαι έξω στη φύση και να μην είμαι περιορισμένος στο σπίτι. Το ποδήλατο με κάνει να αισθάνομαι ελεύθερος και να ξεφεύγω από τους καταπιεστικούς ρυθμούς της καθημερινότητας. Ιδιαίτερα κατά την περίοδο του covid ήταν η ψυχαγωγία μου και η διέξοδος μου από την απομόνωση και η ψυχαγωγία μου.

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι το ποδήλατο είναι ένας καλός τρόπος εκγύμνασης του σώματος,

Χιπ χοπ κατά του άγχους!

Για να ξεφεύγω από το άγχος της καθημερινότητας και των πολλών υποχρεώσεων μου στο σχολείο (διαγωνίσματα, εργασίες κλπ.) και στα απογευματινά μαθήματα, ασχολούμαι με το χιπ χοπ. Ο χορός ήταν πάντα τρόπος να περνάω καλά χωρίς να βλάπτω τον εαυτό μου αλλά αντίθετα να τον ωφελώ.

αφού αποκτάς μεγάλη αντοχή και δυναμώνεις όλα τα μέρη του σώματος. Συγχρόνως, με την ποδηλασία αναπτύσσεται το αίσθημα της αντοχής, μιας και είναι ένα ιδιαίτερα επίπονο άθλημα.

Η ποδηλασία όμως κρύβει πολλές προκλήσεις και κινδύνους. Αρχικά, εμείς οι ποδηλάτες κινδυνεύουμε καθημερινά στους δρόμους από τους ασυνείδητους οδηγούς που δεν μας σέβονται. Επίσης, στην ορεινή ποδηλασία υπάρχουν δύσκολα μονοπάτια σε απόμερα και απόκρημνα βουνά τα οποία απαιτούν καλή διαχείριση του ποδηλάτου.

Πολλές είναι και οι δυσκολίες. Πρώτα από όλα χρειάζονται πολλές ώρες προπόνησης (12-15 ώρες την εβδομάδα) κάτω από δύσκολες καιρικές συνθήκες. Το καλοκαίρι λόγω της ψηλής θερμοκρασίας πρέπει να ξυπνάμε πολύ νωρίς το πρωί. Η προπόνηση γίνεται κατά τη διάρκεια της μέρας γι' αυτό και μένουν λίγες ώρες για μελέτη αργά το βράδυ όταν ήδη είμαι κουρασμένος. Τέλος, είναι ένα πολυέξοδο άθλημα που επιβαρύνει οικονομικά την οικογένεια.

Την ποδηλατική χρονιά που πέρασε έχω καταταγεί Τρίτος Παγκύπρια στο Κύπελλο Δρόμου και Ορεινής Ποδηλασίας.

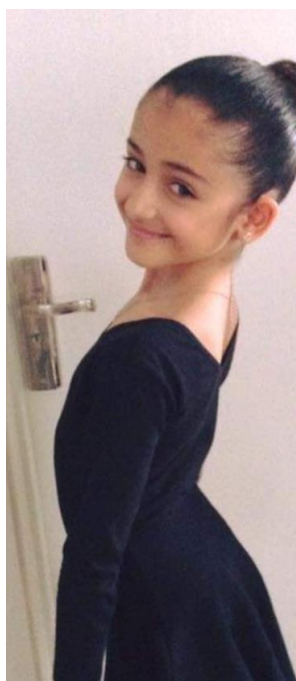

Ανδρέας Τσιακκούρας, Α' 22

Μέσα από το χιπ χοπ γνώρισα ανθρώπους με τους οποίους έχω πολύ καλές σχέσεις και έκανα φίλους. Ο χορός με διασκεδάζει ενώ ταυτόχρονα με ξεκουράζει, με μαθαίνει να πειθαρχώ και να ελέγχω το άγχος και την πίεση της ρουτίνας.

Μπαλαρίνα από πέντε χρονών

Ξεκίνησα να ασχολούμαι με το μπαλέτο το 2013, όταν ήμουν πέντε χρονών. Μου άρεσε ο χορός και ήθελα ένα χόμπι το οποίο θα με κρατούσε σωματικά δραστήρια. Το μπαλέτο με βοηθά να αποβάλλω το άγχος, να ξεχνώ προσωρινά την καθημερινότητα, να κοινωνικοποιούμαι, να διαμορφώνω την προσωπικότητά μου, να βλέπω τα όρια των δυνατοτήτων μου αλλά και να εκφράζω

τα συναισθήματά μου. Είναι ένας ευχάριστος τρόπος να διατηρείς μια υγιή φυσική κατάσταση, να πειθαρχείς και να εκτονώνεις την ενέργειά σου δημιουργικά.

Μπορεί όμως να προκαλέσει τραυματισμούς ενώ χρειάζονται και πολλές ώρες πρόβας για τις διάφορες παραστάσεις.

Ελένη Χατζηλοΐζου, Α'22

Το μπαλέτο βέβαια μπορεί να αλλοιώσει τις αρθρώσεις εξαιτίας της εκτεταμένης χρήσης τους σε μικρή ηλικία, να τραυματίσει τα πόδια λόγω της χρήσης των point shoes σε ηλικία όπου τα πέλματα δεν είναι ακόμα πλήρως αναπτυγμένα και να δημιουργήσει άγχος από την υπερβολική πίεση.

Ελένη Βιτσαϊδη, Α'22

Γνώσεις για τη μουσική μέσα από μαθήματα φωνητικής

Ασχολούμαι με τη φωνητική τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Με τη φωνητική μπορεί

κάποιος να ασχοληθεί από μικρή ηλικία κάνοντας είτε ομαδικά είτε ατομικά μαθήματα. Τα εβδομαδιαία μαθήματα ξεκινούν με 10-15 λεπτά προθέρμανση της φωνής. Αυτό είναι απαραίτητο για την καλή και σωστή εκτέλεση του τραγουδιού. Στην προθέρμανση φωνής γίνονται

διάφορες φωνητικές ασκήσεις, όπως αναπνοές για δυνατή και καθαρή φωνή και φωνητικά.

Δύο με τρεις φορές τον χρόνο γίνονται μικρές συναυλίες με όλα τα παιδιά που παρακολουθούν μαθήματα φωνητικής. Η μεγαλύτερη συναυλία έγινε το καλοκαίρι του 2022 στο Δημοτικό Θέατρο Λακατάμειας, με τη συμμετοχή παιδιών όλων των ωδείων της Κύπρου της γνωστής τραγουδίστριας Αλέξιας.

Η φωνητική συμβάλλει στη μείωση του άγχους, στην έκφραση έντονων συναισθημάτων, στη χαλάρωση από την ένταση της καθημερινότητας και στην κοινωνικοποίηση και συνεργασία με άλλα άτομα. Τέλος, προσφέρει πολλές γνώσεις για την μουσική και το τραγούδι.

Κατερίνα Χρίστου, Α'22

Επινοητικότητα και ευελιξία στα μαθήματα θεάτρου

Ξεκίνησα το θέατρο στην ηλικία των 8 χρονών, όταν σταμάτησα τον χορό και αναζητούσα μια καινούργια ενασχόληση. Για μένα το θέατρο αποτελεί έναν δημιουργικό τρόπο αξιοποίησης του ελεύθερού μου χρόνου. Με βοηθά να εκτονωθώ, να αποβάλω το στρες της καθημερινότητας και να χαλαρώσω. Συμβάλλει στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς μου, στην κοινωνικοποίησή μου, στην αύξηση της αυτοπεποίθησής μου και στην καλλιέργεια της συνεργατικότητας και της ομαδικότητας. Με παρακινεί στο να δω τη ζωή με «άλλο μάτι», να καλλιεργήσω την ενσυναίσθησή μου, να έχω υπομονή και πειθαρχία. Το θέατρο προάγει τη δημιουργικότητα σε αντίθεση με την τηλεόραση και τον κινηματογράφο που προάγουν τον ρεαλισμό. Απαιτεί μια άλλου είδους επινοητικότητα και ευελιξία.

Παντελίνα Χαραλάμπους, Α΄22

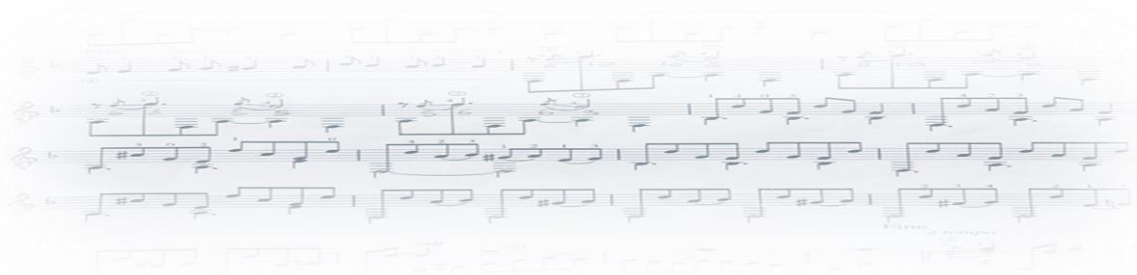
Έτσι ασχολήθηκα με την κιθάρα...

Το ταξίδι μου στη μουσική ξεκίνησε πριν από περίπου τέσσερα χρόνια. Αιτία για να ξεκινήσω ήταν η αγάπη του πατέρα μου για τη μουσική και ιδιαίτερα η ιδέα του να δημιουργείς μόνος σου μουσική. Έτσι, κατάφερε να με «παρασύρει» να ξεκινήσω και εγώ να ασχολούμαι με τη μουσική και δεν άργησα να γραφτώ στο πρώτο μου ωδείο. Η μουσική προσφέρει πολλά. Αποτελεί μια δημιουργική διέξοδο για αυτοέκφραση,

ενισχύει την πειθαρχία, την επιμονή και κυρίως την υπομονή. Είναι μια θεραπευτική διέξοδος σε περιόδους άγχους και συμβάλλει στη διοχέτευση συναισθημάτων και στην απόκτηση αυτοπεποίθησης. Υπάρχουν βέβαια και δυσκολίες: απαιτείται αρκετός χρόνος εξάσκησης για να μάθεις μόνο ένα κομμάτι, χρειάζεται η εκμάθηση των μουσικών συμβόλων πριν αρχίσει η πρακτική εκτέλεση, «μουσικό αυτί» αλλά και φροντίδα και συντήρηση της κιθάρας (π.χ. αλλαγή χορδών). Παρόλο που δεν έχω σκοπό να ακολουθήσω τη μουσική ως επάγγελμα, δεν θεωρώ ότι ο χρόνος που αφιερώνω σ' αυτή είναι σπατάλη. Μου αρέσει που έχω αποκτήσει μια δεξιότητα για αυτό και προσπαθώ να μην παραμελώ την κιθάρα για κανένα λόγο. Είμαι ευχαριστημένος με τον δάσκαλό μου και θα συνεχίσω να ασχολούμαι με την κιθάρα για όσο ακόμα μπορώ.

Αντρέας Κουλέρμου, Α΄22

...και διαγράφουν το μέλλον τους!

Αποφάσεις που αλλάζουν την πορεία μας

Όλα ξεκίνησαν πριν, περίπου, δύο χρόνια. Ενώ ασχολούμουν με το ποδόσφαιρο κι έπαιζα σε ποδοσφαιρική ομάδα για χρόνια, αποφάσισα το 2022 να δοκιμάσω τις δυνατότητές μου στον στίβο, λαμβάνοντας μέρος για πρώτη φορά στους Επαρχιακούς Αγώνες Λυκείων Στίβου, στα 100μ. Ήταν μια μορφή δοκιμασίας προς τον εαυτό μου αφού γνώριζα, λόγω της ενασχόλησής μου με το ποδόσφαιρο, ότι διέθετα και ταχύτητα στο τρέξιμο.

Από το πουθενά, κατάφερα να τερματίσω στη 3^η θέση, κατακτώντας και την πρόκριση για τους Παγκύπριους Μαθητικούς Αγώνες που θα ακολουθούσαν. Δυστυχώς στάθηκα άτυχος, αφού νόσησα με κορονοϊό, κάτι που μου στέρησε τη συμμετοχή μου στον αγώνα.

Την επόμενη χρονιά, το 2023, κι ενώ ακόμη συνέχιζα να ασχολούμαι με το ποδόσφαιρο, αποφάσισα να ξαναδοκιμάσω την τύχη μου και ...τα πόδια μου στους αγώνες στίβου που θα διεξάγονταν σύντομα. Και τότε έγινε η αρχή! Ως ένας ...πρωτοεμφανιζόμενος αθλητής από το Λύκειο Λατσιών κατάφερα να τερματίσω στην 1^η θέση στους Επαρχιακούς Αγώνες. Ωστόσο, στους Παγκύπριους Αγώνες που ακολούθησαν, εξαιτίας διάφορων ατυχιών που μου έτυχαν, τερμάτισα στη 4^η θέση.

Κι εκεί ήταν που πήρα τη μεγάλη απόφαση να σταματήσω το ποδόσφαιρο και να δοκιμάσω να

ασχοληθώ με τον στίβο πιο σοβαρά, κάνοντας όνειρα ακόμα και για επαγγελματική ενασχόληση με αυτόν. Έτσι και έγινε! Με τον προπονητή μου ξεκίνησα εντατικές προπονήσεις εδώ και έναν χρόνο. Εν τέλει πλέον ο στίβος αποτελεί σημαντικό κομμάτι της ζωής μου, προσφέροντάς μου ταυτόχρονα πολλές χαρές και διακρίσεις σε διάφορους αγώνες.

2023

- Χρυσό μετάλλιο 100μ / Επαρχιακοί Σχολικοί Αγώνες Λευκωσίας, Λυκείων
- Αργυρό μετάλλιο σκυταλοδρομία 4x100μ/ Επαρχιακοί Σχολικοί Αγώνες
- Χρυσό μετάλλιο σκυταλοδρομία 4x100μ / Παγκύπριο Πρωτάθλημα K20
- Χάλκινο μετάλλιο 200μ / Παγκύπριο Πρωτάθλημα στίβου K18
- Συμμέτοχή ως διεθνής στα 100μ στη συνάντηση Κύπρου – Ελλάδα K18

2024 (μέχρι σήμερα)

- Χρυσό μετάλλιο 200μ / Επαρχιακοί Σχολικοί Αγώνες Λευκωσίας, Λυκείων
- Χρυσό μετάλλιο σκυταλοδρομία 4x100μ / Επαρχιακοί Σχολικοί Αγώνες Λευκωσίας, Λυκείων
- Χάλκινο μετάλλιο 200μ / Παγκύπριοι Σχολικοί Αγώνες Λυκείων
- Χάλκινο μετάλλιο 100μ / Αγώνες "Λανίτεια.

Γιώργος Τρισελλιώτης, Γ'31

ΛΑΤΣΙΑ, 2024